ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร
กรณีศึกษา : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Relationship Between Disclosure Risk Management and Earnings Management
Case Study : Companies Listed on the Stock Exchange of Thailand

ทิพวรรณ สวัสดี

Tippawan Sawasdee

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy
Prince of Songkla University
2560

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร
กรณีศึกษา : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Relationship Between Disclosure Risk Management and Earnings Management
Case Study : Companies Listed on the Stock Exchange of Thailand

ทิพวรรณ สวัสดี

Tippawan Sawasdee

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy
Prince of Songkla University
2560

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร กรณีศึกษา : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผู้เขียน นางสาวทิพวรรณ สวัสดี

สาขาวิชา การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

.....

(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ

(ดร.จิราภา ชาลาธราวัฒน์)

.....กรรมการ

(ดร.กุลวดี ลิ่มอุสันโน)

.....กรรมการ

(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ.....

(นางสาวทิพวรรณ สวัสดี)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวทิพวรรณ สวัสดี)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร กรณีศึกษา : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผู้เขียน นางสาวทิพวรรณ สวัสดี

สาขาวิชา การบัญชี

ปีการศึกษา 2559

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ปีพ.ศ. 2558 และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ปีพ.ศ. 2558 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากรทั้งหมดจำนวน 569 บริษัท ได้กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษาจำนวน 235 บริษัท จากการสุ่มตัวอย่างของ Yamane การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง เก็บรวบรวมข้อมูล จากรายงานประจำปีหรือแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี(แบบ 56-1) ในส่วนของการตกแต่งกำไรจะใช้การหาค่ารายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร โดยใช้แบบจำลองของ Modified Jones สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

ผลการศึกษาพบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับ ดี ซึ่งมี 2 องค์ประกอบที่ระดับการเปิดเผยอยู่ในระดับการเปิดเผย ดีมาก คือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร และ การติดตามผล โดยพบว่าการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงที่น้อยที่สุด คือ ด้านการระบุเหตุการณ์ ซึ่งอยู่ระดับ พอใช้ ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร พบว่าการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และขนาดของกิจการ มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

คำสำคัญ : การตกแต่งกำไร, การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Thesis Title	The Relationship Between Disclosure Risk Management and Earnings Management Case Study : Companies Listed on the Stock Exchange of Thailand
Author	Miss Tippawan Sawasdee
Major Program	Master of Accountancy
Academic Year	2016

ABSTRACT

This study aims to investigate the level of risk management disclosures, and test for the relationship between the risk management disclosures and earning management of listed companies from the Stock Exchange of Thailand (SET). Population is 569 companies from the SET. By Yamane's sampling, 235 firms are used as sample of the study. Descriptive analysis and multiple regression are used to analyze the data.

As the results, the companies from the SET provide risk management disclosures in the good level. The most common issues of risk management disclosures are internal environment and feedback, while event identification is the less common disclosures. Moreover, risk management feedback and size of companies have a negative correlation with the level of risk management disclosures at 0.05, and 0.01 level.

Keywords : Earnings Management, Risk Management Disclosures and Stock Exchange of Thailand

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.มัทนชัย สุทธิพันธุ์ ซึ่งได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.จิราภา ชาลาธราวัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.กุลวดี ลิ่มอุสันโน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจทานและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สมบูรณ์มากขึ้น อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านและคณาจารย์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตั้งแต่การศึกษาขั้นต้นมาจนถึงปัจจุบันและความช่วยเหลือต่างๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัว ที่คอยส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านการเรียนมาโดยตลอด คอยเป็นกำลังใจที่สำคัญอย่างยิ่งจนสำเร็จการศึกษา รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสารบทความงานวิจัยในอดีต ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในงานวิจัยนี้ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ทิพวรรณ สวัสดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพประกอบ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามคำศัพท์	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
การตกแต่งกำไร	7
การบริหารความเสี่ยง	13
ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
กรอบแนวคิดในการวิจัย	31
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	
สมมติฐานการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	39

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย
การวัดค่าของตัวแปร 40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 41
การวิเคราะห์ข้อมูล 42
บทที่ 4 ผลการศึกษา
ระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 44
การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการ
ตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 58
สรุปสมมติฐานการศึกษา 63
บทที่ 5 สรุปผลอภิปราย และข้อเสนอแนะ
สรุปผลและอภิปรายผลการศึกษา 68
ประโยชน์ที่ได้รับจากผลการศึกษา 72
ข้อจำกัดในการศึกษา 74
ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต 74
บรรณานุกรม 75
ภาคผนวก
ภาคผนวก ก รายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
โดยแบ่งแยกกลุ่มอุตสาหกรรม 81
ภาคผนวก ข แบบประเมินผลที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการ
เปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร 91
ภาคผนวก ค คะแนน ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัท
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 97
ประวัติผู้เขียน 107

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง 16
2.2 ระดับของความเสียหาย 16
3.1 ตารางสรุปจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอุตสาหกรรม 39
4.1 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ครบทั้ง 8 องค์ประกอบ 45
4.2 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในแต่ละองค์ประกอบ 45
4.3 จำนวนและร้อยละของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยและระดับการเปิดเผย 46
4.4 ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง 47
4.5 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมภายในองค์กร 48
4.6 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ 49
4.7 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 3 การระบุเหตุการณ์ 51
4.8 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 4 การประเมินความเสี่ยง 52
4.9 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 5 การตอบสนองความเสี่ยง 53
4.10 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการควบคุม 54
4.11 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 7 ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร 55

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.12 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง
องค์ประกอบที่ 8 การติดตามผล 57
4.13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับ
การตกแต่งกาไร ของบริษัท 59
4.14 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุเพื่อพยากรณ์หาความสัมพันธ์ระหว่างการ
เปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกาไร ของบริษัทที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 61
4.15 สรุปสมมติฐานการศึกษา 64

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่ **หน้า**

2.1 องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร 13

2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย 31

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องจากความล้มเหลวทางด้านการบัญชี และการล้มละลายของบริษัทขนาดใหญ่ในสหรัฐอเมริกาที่เกิดขึ้นในช่วงปีพ.ศ. 2544-2545 ซึ่งได้แก่ เอนรอน เวิลด์คอม และสำนักงานสอบบัญชี แอนเดอร์สัน การล้มละลายของบริษัทเหล่านี้ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อตลาดทุนเป็นอย่างมาก ทำให้ทั่วโลกตื่นตัวและตอบสนองต่อการกำกับดูแลกิจการ โดยการออกกฎหมายขึ้นมา เพื่อเรียกความเชื่อมั่นจากนักลงทุน กฎหมายที่ถือว่าเป็นที่กล่าวขานมากสุดในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ได้แก่ Sarbanes-Oxley Act (SOA) ซึ่งเป็นกฎหมายฉบับเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2545 กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายแม่บท มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ และผู้สอบบัญชีอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น (จันทนา สาขากร และคณะ,2554)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นจากวิกฤตการณ์ต่างๆ ทำให้ทั่วโลกได้มองเห็นถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการ รวมทั้งประเทศไทย นำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ตระหนักถึงความสำคัญของการกับดูแลกิจการ ได้มีการดำเนินการและส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยได้จัดทำและเผยแพร่รายงานกำกับดูแลกิจการ จากความคาดหวังของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้เลือกหลักการกำกับดูแลกิจการ 15 ข้อ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยองค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ(OECD) หลักสำคัญของการกำกับดูแลกิจการ 15 ข้อ มีดังนี้ นโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ ผู้ถือหุ้น : สิทธิและความเท่าเทียมกัน สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ การประชุมผู้ถือหุ้น ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ ความขัดแย้งของผลประโยชน์ จริยธรรมธุรกิจ การถ่วงดุลของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร การรวมหรือแยกตำแหน่ง ค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหาร การประชุมคณะกรรมการคณะอนุกรรมการ ระบบการควบคุมและการตรวจสอบภายใน รายงานของคณะกรรมการ และความสัมพันธ์กับการลงทุน ซึ่งหลักการกำกับดูแลกิจการ มีวัตถุประสงค์หลัก คือ การกำกับ การติดตาม การควบคุม และการดูแลผู้ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการบริหาร เพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดตอบแทนกลับไปสู่ผู้มีส่วนได้เสีย จึงจำเป็นที่จะต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร (จันทนา สาขากร และคณะ,2554)

และด้วยเหตุผลที่ว่า หลักการของการบริหารความเสี่ยงมีพื้นฐานมาจากแนวคิดที่ว่า องค์กรดำรงอยู่ได้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มหรือลดมูลค่าเพิ่มให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ทั้ง

ความเสี่ยงและโอกาสจะส่งผลกระทบต่อการเพิ่มหรือลดมูลค่าให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารจัดการกับความไม่แน่นอน ความเสี่ยงและโอกาสทีเกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิผล ซึ่งเป็นการเพิ่มความสามารถขององค์กรในการสร้างมูลค่าให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารขององค์กรมีหน้าที่ในการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างสูงสุดให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กรโดยการกำหนดกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับการเติบโต ผลตอบแทน และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลและสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรโดยรวม และจากความสำคัญของผู้บริหาร ทำให้ในบางองค์กรเกิดการตกแต่งกำไร โดยการที่ผู้บริหารเข้ามาแทรกแซงการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยใช้นโยบายบัญชี รวมถึงการประมาณการทางบัญชีต่างๆ ที่เกิดจากการตกแต่งกำไร เพื่อบิดเบือนข้อมูลในงบการเงิน ทำให้งบการเงินไม่สะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริง อาจส่งผลให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจผิดพลาดได้ จึงทำให้การเปิดเผยงบการเงินไม่ตรงตามข้อเท็จจริง ของผลประกอบการของกิจการ กิจการจึงจำเป็นที่จะต้องมีกรอบการบริหารความเสี่ยง (จันทนา สาขากร และคณะ ,2554)

ในปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ออกกรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร (ERM Framework) เพื่อให้มีวิธีการในการบริหารความเสี่ยงที่เป็นไปอย่างมีระบบและเป็นไปในทิศทางเดียวกันซึ่งมีองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงองค์กร ประกอบด้วย 8 ประการ ดังนี้ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์ การบ่งชี้เหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร และการติดตาม ซึ่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตระหนักในความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง จึงได้ออกกรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กร เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรต่างๆ รวมทั้งบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยด้วย ในการนำการบริหารความเสี่ยงไปปรับใช้ในองค์กร จะช่วยสร้างผลการดำเนินงานและเพิ่มมูลค่าขององค์กรให้มีความเจริญเติบโตในระยะยาว โดยเชื่อว่าหากองค์กรมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลจะเป็นส่วนหนึ่งของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งจะนำองค์กรไปสู่ความเติบโตอย่างยั่งยืนที่สุด (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ,2547)

โดยผู้บริหารส่วนใหญ่ยอมรับว่า เหตุผลเบื้องต้นที่สนับสนุนให้มีการบริหารความเสี่ยงในองค์กร คือ การที่ทุกองค์กรต้องพยายามสร้าง หรือเพิ่มมูลค่าให้กับผู้มีส่วนได้เสียทั้งปวง แม้ว่าไม่มีความแน่นอนในหลายประการที่อาจจะกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ มูลค่าขององค์กรเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการตัดสินใจ การกำหนดกล

ยุทธ์ การบริหารงานประจำวันในองค์กร ความไม่แน่นอนของธุรกิจเปรียบเสมือนดาบสองคม คือ อาจก่อให้เกิดผลในทางบวก หรืออาจก่อให้เกิดผลในทางลบ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับผู้บริหาร ให้แสดงความสามรถในการกำหนดกลยุทธ์ หรือกำหนดระดับความเสี่ยงที่เหมาะสมสำหรับองค์กรที่สามารถยอมรับได้ การบริหารความเสี่ยงจึงเป็นกระบวนการที่มีระบบ สามารถนำไปใช้ได้กับทุกองค์กรและทุกธุรกิจ เพื่อบ่งชี้เหตุการณ์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญ และจัดการความเสี่ยง โดยการบริหารความเสี่ยงขององค์กรจะช่วยให้เกิดผลที่ดีตามมาต่อองค์กร คือ ช่วยสนับสนุนให้องค์กรสามารถพิจารณาระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ ช่วยในการกำหนดกรอบดำเนินงานให้แก่องค์กรเพื่อให้สามารถบริหารความไม่แน่นอน ความเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ,2547)

จากความสำคัญข้างต้นที่ได้กล่าวถึงการบริหารความเสี่ยง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกองค์กรควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง เพราะหากองค์กรใดมีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ต่ำ จะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับผลกระทบ และจะเป็นผลเสียให้กับองค์กร ทั้งในด้านภาพลักษณ์และมูลค่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร โดยศึกษาจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้เพื่อที่จะต้องการศึกษาว่าการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงขององค์กรจะส่งผลกระทบต่อการตกแต่งกำไรในทิศทางใด และมีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับใด

1.2 คำถามวิจัย

1. บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับใด

2. การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไรหรือไม่ ถ้ามีจะเป็นไปในทิศทางใด

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ในทางปฏิบัติ

1. ผู้มีส่วนได้เสียสามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูล เพื่อจะได้ทราบกระบวนการบริหารความเสี่ยงของบริษัท และเพื่อให้องค์กรเพิ่มการเปิดเผยข้อมูลในการบริหารความเสี่ยง ซึ่งถือเป็นการกำกับดูแลกิจการที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและตระหนักเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่องค์กร

2. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุน ในการตัดสินใจเพื่อการลงทุน และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารจัดการกับความไม่แน่นอน ความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อช่วยให้องค์กรนำไปเป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และให้การตกแต่งกำไรในองค์กรเป็นไปในทิศทางที่ลดลงให้สอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงที่มีเพิ่มมากขึ้น เพื่อความถูกต้องของการแสดงข้อมูลในงบการเงิน

ประโยชน์ในทางทฤษฎี

1. สามารถนำความรู้จริงที่ได้ศึกษาไปใช้อ้างอิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตกแต่งกำไรและการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง

2. ผู้ที่ทำการวิจัยหรือผู้ที่สนใจในเรื่องนี้ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้อ้างอิง ในการเป็นฐานความรู้ในการทำวิจัยได้

1.5 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาการบริหารความเสี่ยงขององค์กรให้สอดคล้องกับกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ขั้นตอน ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมภายในองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์ การบ่งชี้เหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร และการติดตาม โดยศึกษาจากงบการเงิน และรายงานประจำปี พ.ศ.2558 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเก็บข้อมูลจาก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ www.set.or.th และ www.setsmart.com

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่เลือกในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีทั้งสิ้น 8 กลุ่มอุตสาหกรรม คือ เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง รวมจำนวนทั้งสิ้น 569 บริษัท โดยไม่รวมหมวดบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงานและบริษัทที่อยู่ในกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

ขอบเขตด้านเวลา

ทำการรวบรวมงบการเงิน พ.ศ.2557 และ พ.ศ.2558 และรายงานประจำปี พ.ศ. 2558 โดยเริ่มเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม พ.ศ.2559

1.6 นิยามคำศัพท์

การตกแต่งกำไร (Earnings Management) หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้ดุลพินิจในการจัดทำงบการเงินและทำรายการเพื่อบิดเบือนข้อมูลในงบการเงิน ทำให้ไม่สามารถทราบผลการดำเนินงานที่แท้จริง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียเข้าใจผิดเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทและทำให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจผิดพลาดได้ (กฤษณา กัมปนาทโกศล, 2551)

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาส/เหตุการณ์ ที่มีความไม่แน่นอน ทำให้แผนงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ก่อให้เกิดผลกระทบหรือสร้างความเสียหายให้กับองค์กร ทั้งในด้านของผลกระทบที่เป็นตัวเงินและผลกระทบด้านภาพลักษณ์และชื่อเสียงขององค์กร (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2557)

การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) หมายถึง กระบวนการ ที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรในองค์กร ช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงาน โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้ออกแบบเพื่อให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร และสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2557)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand - SET) เป็นตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทย จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศ

ไทย พ.ศ. 2517 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์(ก.ล.ต.) ทำหน้าที่เป็นตลาดรองเพื่อแลกเปลี่ยนซื้อขายตราสารทุนของบริษัทต่าง ๆ ที่ขึ้นทะเบียนไว้ และ เพื่อให้สามารถระดมเงินทุนระยะยาวที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และเป็นศูนย์กลางซื้อขายหลักทรัพย์และให้บริการต่างๆที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนควบคุมดูแลให้การซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นระเบียบ คล่องตัวและยุติธรรม (ดวงฤดี วงศ์จรัสเกษม, 2554)

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและได้นำเสนอแนวคิดของผลงานวิจัยและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแบ่งออกได้ดังนี้

2.1 การตกแต่งกำไร

2.2 การบริหารความเสี่ยง

2.3 ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 การตกแต่งกำไร (Earnings Management)

มีผู้ให้คำนิยามของการตกแต่งกำไรไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

วรศักดิ์ ทุมมานนท์ (2543) เชื่อว่ากำไรมีอิทธิพลกับการตัดสินใจของนักลงทุน ดังนั้น การตกแต่งกำไร หมายถึง ความพยายามอย่างมากของผู้บริหารที่จะเพิ่มกำไรในระยะสั้น อาจทำได้โดยเลื่อนระยะเวลาการลงทุนออกไป หรือการที่ผู้บริหารตัดสินใจนำมาตรฐานใหม่ที่ยังไม่บังคับใช้มาประยุกต์ใช้ทำให้เกิดผลดีกับผลการดำเนินงาน และ Mulford and Comiskey (1996) กล่าวว่า การตกแต่งกำไร หมายถึง การปรับแต่งผลการดำเนินงานด้วยความจงใจที่จะสร้างภาพลักษณ์ของผลการดำเนินงานให้เปลี่ยนไปในทิศทางที่ต้องการ โดยแบ่งประเภทของการตกแต่งกำไรเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. การเพิ่มกำไรของงวดปัจจุบันให้สูงขึ้น (Boosting Current Year Performance) เช่น การเร่งการรับรู้รายได้ รวมถึงการสร้างรายได้ที่ไม่สามารถเกิดขึ้นจริงเมื่อพิจารณาจากเนื้อหาสาระ หรือการรับรู้รายการค่าใช้จ่ายเป็นสินทรัพย์ทยอยการตัดจ่ายผ่านบัญชีค่าเสื่อมราคาหรือบัญชีปรับมูลค่าอื่นๆ

2. การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีซึ่งเป็นไปตามดุลพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accounting Changes) เช่น การเปลี่ยนประมาณการทางบัญชีที่ไม่ได้เป็นการเปลี่ยนตามมาตรฐาน แต่เปลี่ยนตามการใช้วิจารรณญาณของผู้บริหาร

3. การกำหนดช่วงเวลาที่จะทำการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (Timed Management Actions) ตัวอย่างเช่น การชะลอรายจ่าย เช่น การโฆษณาหรือในบางบริษัทอาจเป็นรายจ่ายในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์

4. การลดกำไรของงวดปัจจุบันลง (Reducing Current Year Performance) เช่น การเร่งตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่เสื่อมมูลค่าเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

5. การล้างบาง (Big Bath) กิจการมักจะถือโอกาสในการเร่งรายงานผลขาดทุนที่ควรจะรับรู้ในงวดต่อไปให้รับรู้ในงวดปัจจุบัน

Ayres (1994) ให้ความหมายการตกแต่งกำไร หมายถึง การจัดโครงสร้างการรายงานกำไรหือการจัดการโครงสร้างการตัดสินใจเกี่ยวกับการผลิตหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุน ด้วยความจงใจที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อกำไรตามที่ผู้บริหารต้องการ และมองว่าการตกแต่งกำไรคือการที่ผู้บริหารพยายามที่จะปรับเปลี่ยนกำไรใหม่ น่าจะเกิดขึ้นจากการที่ผู้บริหารวิตกกังวลเกินไปกับการรายงานทางการเงิน Ayres (1994) สรุปรูปแบบของการตกแต่งกำไร ดังนี้

1. Accrual Management หมายถึง การปรับเปลี่ยนประมาณการทางบัญชี หรือการจัดการกำไรผ่านรายการค้างรับ ค้างจ่าย รายการตัดจ่าย หรือรายการปรับมูลค่าต่างๆ ณ วันสิ้นงวดบัญชี ตัวอย่างเช่น อายุการใช้งานของสินทรัพย์ จำนวนเงินที่ตั้งเป็นรายการค้างรับ ค้างจ่าย รับล่วงหน้า ณ วันสิ้นงวดบัญชี ในการพยายามที่จะปรับเปลี่ยนกำไรให้สู่ทิศทางเป้าหมายกำไรที่ผู้บริหารต้องการ

2. Adoption of mandatory Accounting Policies หมายถึง การที่ผู้บริหารทำการตัดสินใจเกี่ยวกับงวดบัญชีที่จะเริ่มนำมาตรฐานการบัญชีที่ประกาศใช้มาใช้เป็นทางการ การตัดสินใจดังกล่าวเป็นผลพวงมาจากมาจรฐานการบัญชีใหม่ๆ ที่มีการออกมาในระยะหลังๆ เป็นจำนวนมาก ประกอบกับการที่มาตรฐานการบัญชีเหล่านั้นมีการผ่อนปรนวันเริ่มต้นในการนำมาตรฐานการบัญชีมาใช้อย่างเป็นทางการ ซึ่งทำให้ผู้บริหารอาจจะใช้จังหวะนี้ในการตัดสินใจเพื่อให้เกิดผลดีกับกิจการได้

3. Voluntary Accounting Changes หมายถึง การเปลี่ยนแปลงจากการใช้หลักการบัญชีหนึ่งไปสู่หลักการบัญชีหนึ่ง เพื่อจะช่วยสะท้อนภาพที่แท้จริงของผลการดำเนินงานที่ดีกว่า ซึ่งเป็นหลักการบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ถึงแม้ในทางปฏิบัติกิจการไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชีที่ใช้อยู่ได้บ่อยครั้งตามความต้องการ แต่ก็จะทยอยเปลี่ยนในงวดบัญชีต่างๆ ผู้บริหารเชื่อว่าจะช่วยให้ภาพลักษณ์กาดำเนินงานดีกว่า

White, Sondhi and Friend (1997) จัดระดับการตกแต่งกำไร ดังนี้

1. Classification of Good News or Bad News หมายถึง ผู้บริหารมีแนวโน้มที่จะรายงานข่าวดี (กำไร) โดยรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (Above the Line) และรายงานข่าวร้าย(ขาดทุน) โดยรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของรายการพิเศษหรือผลการดำเนินงานที่ไม่ได้มีการยกเลิกไป

2. Income Smoothing ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า บริษัทจะปรับลดผลกำไรลงในปีทอง โดยการชะลอกำไรหรือรายได้บางส่วนในงวดถัดไปหรือรับรู้ค่าใช้จ่ายหรือรับรู้ผลขาดทุนในงวดนั้นทันที ในทางตรงกันข้ามในปีที่ตกต่ำ บริษัทมีแนวโน้มผลกำไรที่เพิ่มขึ้น โดยการรับรู้กำไรหรือรายได้ในงวดนั้นทันที หรือจะชะลอผลขาดทุนหรือค่าใช้จ่ายบางส่วนออกไปในงวดถัดไป

3. Big Bath Behavior หมายถึง ผู้บริหารมีแนวโน้มที่จะรับรู้ค่าใช้จ่ายหรือผลขาดทุนและอื่นๆ นอกเหนือไปจากที่ควรจะรับรู้ในรายการ ในปีที่ผลการดำเนินงานตกต่ำ บริษัทจะมีการเปลี่ยนแปลงในทีมผู้บริหาร โดยทีมผู้บริหารใหม่จะทำการตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีของโครงการเก่าๆ หรือสินทรัพย์เก่าๆ ออกจากบัญชีเมื่อมีการเข้ารับตำแหน่ง เมื่อบริษัทมีกำไรจากรายการที่เกิดขึ้นไม่บ่อยครั้ง การล้างบางจึงทำด้วยความหวังที่ว่าการรับรู้ค่าใช้จ่ายที่มีอยู่ครั้งเดียวให้จบสิ้นเท่ากับเป็นการล้างไพ่

4. Accounting Changes เป็นการตกแต่งตัวเลข เมื่อกำไรออกมาต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ในตอนแรก ผู้บริหารจะทำการเปลี่ยนแปลงบัญชีเพื่อให้มีกำไรที่เพิ่มขึ้น แต่สำหรับในสหรัฐอเมริกาไม่ว่าการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีจะเกิดจากความสมัครใจของบริษัทหรือจากการที่หน่วยงานมีอำนาจในการกำหนดกฎเกณฑ์ทางบัญชี กำหนดให้บริษัทต้องปฏิบัติตาม ถือว่าไม่มีผลกระทบใดๆ ต่องบกระแสเงินสดของบริษัทแต่จะถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการตกแต่งกำไร

การตกแต่งกำไรผ่านการสร้างรายการทางธุรกิจ เพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานผลขาดทุน โดยจากการที่มีการศึกษามีวิธีการหลายวิธีที่นำมาใช้ในการตกแต่งกำไรผ่านการสร้างรายการทางธุรกิจ ตัวอย่างเช่น

การลดค่าใช้จ่ายที่อยู่ในดุลพินิจของผู้บริหาร เป็นการลดค่าใช้จ่ายที่กระแสเงินสดออกลดลง หรือทำให้บริษัทมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับยอดขายสูงกว่าปกติ และมีค่าใช้จ่ายที่อยู่ดุลพินิจของผู้บริหารเมื่อเทียบกับยอดขายต่ำกว่าปกติ

การสร้างยอดขาย เป็นการสร้างยอดขายโดยให้ส่วนลดที่ผิดปกติ จะส่งผลทำให้กระแสเงินสดรับต่อยอดขายลดลง มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเมื่อเทียบกับยอดขายต่ำกว่าปกติเพราะอัตรากำไรขั้นต้นลดลง และต้นทุนการผลิตเมื่อเทียบกับยอดขายสูงกว่าปกติ

การผลิตสินค้าเกินความจำเป็น คือการเพิ่มปริมาณการผลิตโดยต้นทุนคงที่ต่อหน่วยสินค้าลดลง และหากต้นทุนส่วนเพิ่มต่อหน่วยเพิ่มขึ้นก็จะน้อยกว่าการลดลงของต้นทุนคงที่ต่อหน่วยสินค้า จะส่งผลให้ต้นทุนรวมต่อหน่วยสินค้าลดลง ซึ่งจะทำให้บริษัทมีต้นทุนขายลดลงและมีกำไรเพิ่มขึ้น แต่บริษัทก็จะมีรายจ่ายในการผลิตสินค้าส่วนที่เกินความจำเป็นและรายจ่ายในการเก็บรักษาสินค้าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานเมื่อเทียบกับยอดขายต่ำกว่าปกติ และการผลิตสินค้าเกินความจำเป็นจะทำให้บริษัทมีปริมาณของสินค้าคงเหลือสูงขึ้นจึงทำให้บริษัทมีต้นทุนการผลิตเมื่อเทียบกับยอดขายสูงกว่าปกติ (เมลดา บุรพกุศลศรี, 2553)

สำหรับประเทศไทยมีการตกแต่งกำไร ตัวอย่างเช่น กรณีของบริษัทปิคนิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่ทำการตกแต่งกำไรโดยใช้การทำรายการกับโรงบรรจุแก๊ส โดยทำการตกแต่งบัญชีเพื่อสร้างรายได้ปลอม ทำการบันทึกบัญชีเงินค่ามัดจำถังแก๊สเป็นรายได้ จำนวน 178 ล้านบาท บริษัทสิงห์ พาราเทค จำกัด (มหาชน) ทำการตกแต่งกำไรจากการขายจำนวน 543.3 ล้านบาท เพื่อให้บริษัทแสดงกำไรสูงกว่าความเป็นจริง ซึ่งหากไม่มียอดขายดังกล่าวบริษัทจะแสดงผลขาดทุนจำนวนมาก บริษัท เพาเวอร์พี จำกัด ตกแต่งรายได้ปลอมในงบการเงิน จำนวน 34 ล้านบาท เพื่อนำหุ้นขายในตลาดหลักทรัพย์และจัดทำเอกสารเท็จเกี่ยวกับการจ่ายเงินมัดจำค่าหุ้นให้บริษัทแห่งหนึ่งสูงกว่าความเป็นจริงจำนวน 45 ล้านบาท บริษัท เอส.ซี.ออโต้เซลล์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ตกแต่งรายได้จากการขายรถยนต์ที่ไม่มีอยู่จริง บริษัท รอยเนท จำกัด(มหาชน) ตกแต่งรายได้จากบัตรอินเตอร์เน็ตที่ฝากขายผ่านตัวแทนจำหน่ายประเภทร้านค้า แม้บริษัทจะยังไม่มีรายได้จนกว่าร้านค้าสามารถจำหน่ายบัตรอินเตอร์เน็ต ทำให้บริษัทมีกำไรเกินความเป็นจริง

แบบจำลอง Modified Jones (1991)

แบบจำลอง Modified Jones (1991) เป็นแบบจำลองที่แสดงความสามารถในการพยากรณ์ได้ และจะคำนวณหาธุรกรรมที่ไม่อยู่ภายใต้ดุลพินิจของฝ่ายบริหารได้ นอกจากนี้ยังเป็นแบบจำลองในการประมาณรายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร และการหาการตกแต่งกำไร

ทั้งนี้แบบจำลองนี้จะเริ่มจากการวัดรายการค้างรับค้างจ่ายรวม(Total Accruals) หลังจากนั้นแบบจำลองจะพยายามระบุรายการค้างรับค้างจ่ายที่ไม่ได้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารออกจากรายการค้างรับค้างจ่ายรวม จนในที่สุดรายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร

ซึ่งเป็นตัววัดการตกแต่งกำไร จะถูกคำนวณโดยการนำรายการค้างรับค้างจ่ายรวมมาหักออกด้วยรายการค้างรับค้างจ่ายที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของผู้บริหาร(Non-discretionary : NDCA)

Jones (1991) ได้ใช้แนวคิดปรับปรุงรายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหารและแนะนำว่า Non-discretionary (NDCA) สามารถเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามแบบจำลอง Jones(1991) มีข้อเสียเนื่องจากแบบจำลองมิได้คำนึงถึงว่าไม่ใช่รายได้ทั้งหมดที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ดุลพินิจของผู้บริหาร ในทางกลับกันรายได้บางประเภทอาจอยู่ภายใต้ดุลยพินิจของผู้บริหารเช่นกัน ทั้งนี้สมการตามแบบจำลอง Jones(1991) (ธัญญพัทธ์ เทศประสิทธิ์รฐา ,2553) สามารถเขียนได้ดังนี้

ในเบื้องต้นจะต้องศึกษาถึงความสัมพันธ์ของรายการธุรกรรมโดยรวมของกิจการซึ่งแสดงเป็นสมการได้ดังนี้

$$TA_{it} = NDA_{it} + DCA_{it}$$

โดยที่ TA_{it} คือ รายการธุรกรรมทั้งหมดของบริษัท i ในปีที่ t

NDA_{it} คือ รายการธุรกรรมที่ไม่ได้เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปีที่ t

DCA_{it} คือ รายการธุรกรรมที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปีที่ t

ซึ่งการคำนวณค่าของรายการธุรกรรมโดยรวมของกิจการคำนวณจากสมการดังต่อไปนี้

$$TA_{it} = (\Delta CA_{it} - \Delta CL_{it} - \Delta cash_{it} + \Delta STD_{it} - Dep_{it}) \quad \text{สมการ(1)}$$

โดยที่ TA_{it} คือ รายการธุรกรรมทั้งหมดของบริษัท i ในปีที่ t

ΔCA_{it} คือ การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์หมุนเวียนของบริษัท i ในปีที่ t

ΔCL_{it} คือ การเปลี่ยนแปลงในหนี้สิ้นหมุนเวียนของบริษัท i ในปีที่ t

$\Delta Cash_{it}$ คือ การเปลี่ยนแปลงในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของบริษัท i ในปีที่ t

ΔSTD_{it} คือ การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินระยะสั้นของหนี้สินหมุนเวียนของบริษัทi ในปีที่ t

Dep_{it} คือ ค่าเสื่อมราคาของบริษัท i ในปีที่ t

สมการข้างต้นคำนวณเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายการธุรกรรมทั้งหมดที่ไม่อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารและรายการธุรกรรมโดยดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร ต่อมาจะหาค่าสัมประสิทธิ์ (α) ของแต่ละอุตสาหกรรม เพื่อใช้ในการคำนวณการเปลี่ยนแปลงรายการธุรกรรมโดยรวม

$$\frac{TA_{it}}{A_{it-1}} = \propto_1 \left(\frac{1}{A_{it-1}}\right) + \propto_2 (\Delta REV_{it})/A_{it-1} + \propto_3 (PPE_{it})/A_{it-1} + \varepsilon_{it} \qquad \text{สมการ(2)}$$

โดยที่ TA_{it} คือ รายการธุรกรรมทั้งหมดของบริษัท i ในปีที่ t

A_{it-1} คือ สินทรัพย์รวมของบริษัท i ในปีที่ t

ΔREV_{it} คือ รายได้จากการขายของบริษัท i ในปีที่ t

PPE_{it} คือ มูลค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของบริษัท i ในปีที่ t

หลังจากได้สัมประสิทธิ์ (α) ในแต่ละอุตสาหกรรมแล้วจะนำมาใช้ในการหารายการธุรกรรมที่ไม่อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารโดยแทนค่าสัมประสิทธิ์ (α) ในสมการ(3)

$$DCA_{it} = \frac{TA_{it}}{A_{it-1}} - \left[\propto_1 \left(\frac{1}{A_{it-1}}\right) + \propto_2 (\Delta REV_{it})/A_{it-1} + \propto_3 (PPE_{it})/A_{it-1}\right] \text{ สมการ(3)}$$

โดยที่ TA_{it} คือ รายการธุรกรรมทั้งหมดของบริษัท i ในปีที่ t

DCA_{it} คือ รายการธุรกรรมที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปีที่ t

A_{it-1} คือ สินทรัพย์รวมของบริษัท i ในปีที่ t

ΔREV_{it} คือ รายได้จากการขายของบริษัท i ในปีที่ t

PPE_{it} คือ มูลค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของบริษัท i ในปีที่ t

รายการธุรกรรมโดยดุลยพินิจของฝ่ายบริหารเป็นได้ทั้งค่าบวกและค่าลบ เราจะใช้ค่าที่แน่นอนของการตัดสินใจรายการเป็นตัวแทนสำหรับขอบเขตของการตกแต่งกำไร

จากงานวิจัยในอดีต พบว่า สถิติเชิงพรรณนาของรายการธุรกรรมทั้งหมด การประมาณการที่ไม่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร และการประมาณการที่อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของผู้บริหาร โดยพิจารณาแยกตามอุตสาหกรรม หากพิจารณาโดยรวมจะพบว่าทุกอุตสาหกรรมมีการกระจายตัวของข้อมูลของรายการธุรกรรมทั้งหมด การประมาณการที่ไม่อยู่มนดุลยพินิจของผู้บริหาร และการประมาณการที่อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) มีค่ามากกว่าค่ามัธยฐาน (Median) ทำให้ทราบว่าข้อมูลมีการกระจายเบ้ไปทางขวา ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดการตกแต่งกำไรของแต่ละอุตสาหกรรมจะมีลักษณะไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงและการตกแต่งกำไรจะทำการวิเคราะห์โดยไม่มีการแยกอุตสาหกรรม

2.2 การบริหารความเสี่ยง(Risk Management)

1. ความหมายของความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่อาจจะเกิดขึ้น จนทำให้เกิดความเสียหาย จนสร้างอุปสรรคที่อาจจะส่งผลต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ จนทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จหรืออาจทำให้เกิดการสูญเสียโอกาสในส่วนนั้นไป

2. ความหมายของการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหาร หรือคณะกรรมการของบริษัท จัดทำแผนกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อการควบคุมและการลดปัญหาความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

3. องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2546) การบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ ซึ่งสัมพันธ์กับการดำเนินธุรกิจและกระบวนการบริหารงาน องค์ประกอบทั้ง 8 ประการมีดังนี้

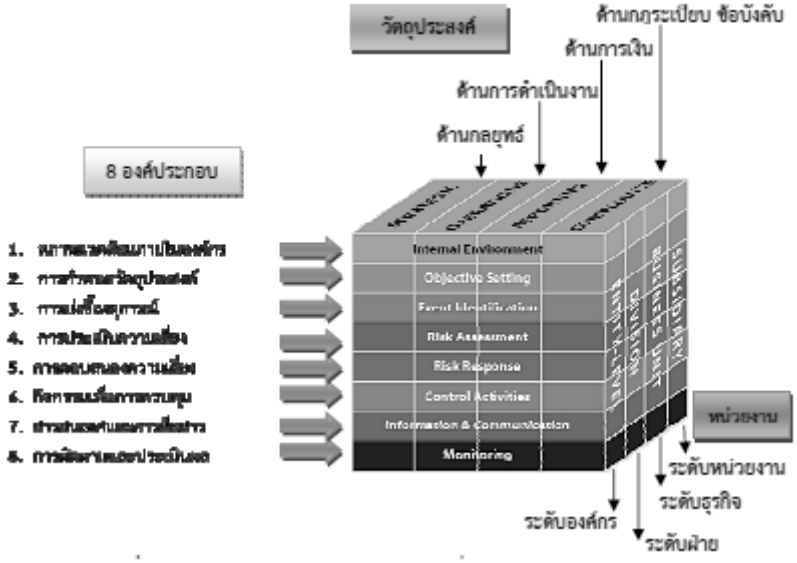

ภาพประกอบที่ 2.1 องค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับกรอบการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร หมายถึง ปัจจัยต่างๆ เช่น จริยธรรม วิธีการทำงานของผู้บริหารและบุคลากร รูปแบบการจัดการของฝ่ายบริหารและวิธีการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งผู้บริหารต้องมีการกำหนดร่วมกันกับพนักงานในองค์กร ส่งผลให้มีการสร้างจิตสานึก การตระหนักและรับรู้เรื่องความเสี่ยง และการควบคุมแก่พนักงานทุกคนในองค์กร

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

องค์กรควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่ชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดนั้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยการบริหารจัดการให้อยู่ในกรอบของ Risk Appetite และ Risk Tolerance

การกำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่ชัดเจน คือ ขั้นตอนแรกสำหรับกระบวนการบริหารความเสี่ยง องค์กรควรมั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยทั่วไปวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ควรได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและสามารถพิจารณาได้ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านกลยุทธ์ เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมขององค์กร

2. ด้านปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงานและความสามารถในการทำกำไร

3. ด้านการรายงาน เกี่ยวข้องกับการรายงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร

4.ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบต่างๆ

3. การระบุเหตุการณ์ (Event Identification)

ในกระบวนการระบุเหตุการณ์ ควรต้องพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การเงิน บุคลากร การปฏิบัติงาน กฎหมาย ภาษีอากร ระบบงาน สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น แหล่งความเสี่ยงทั้งจากสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จำแนกประเภทของความเสี่ยงออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน และการนำแผนดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม นอกจากนี้ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ยังรวมถึงการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน อันส่งผลกระทบต่อการกำหนดกลยุทธ์ หรือการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละกระบวนการ หรือกิจกรรมภายในองค์กร รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลความรู้ต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งความเสี่ยงด้านปฏิบัติการจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน และการบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กรในภาพรวม

3. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทางการเงิน (Financial Risk) โดยอาจเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น การบริหารจัดการด้านสภาพคล่อง ด้านเครดิต ด้านเงินลงทุน หรือจากปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน หรือความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ตกลงไว้ อันส่งผลกระทบต่อการดารงอยู่รวมถึงส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร

4. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล(Compliance Risk) เช่น คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น รวมทั้งความเสี่ยงที่เกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเมื่อมีความเสี่ยงด้านนี้เกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กรโดยรวม

4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

สำหรับการประเมินความเสี่ยงเป็นขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการต่อจากการระบุความเสี่ยง โดยการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย 2 กระบวนการหลัก ได้แก่

1. การวิเคราะห์ความเสี่ยง จะพิจารณาสาเหตุและแหล่งที่มาของความเสี่ยง ผลกระทบที่ตามมาทั้งในทางบวกและทางลบ รวมทั้งโอกาสที่อาจเกิดขึ้นของผลกระทบที่อาจตามมา โดยจะต้องมีการระบุถึงปัจจัยที่มีผลต่อผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้เหตุการณ์หรือสถานการณ์หนึ่งๆ อาจจะเกิดผลที่ตามมาและกระทบต่อวัตถุประสงค์/เป้าหมายหลายด้าน นอกจากนั้นในการวิเคราะห์ควรพิจารณาถึงมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่ ณ ปัจจุบัน รวมถึงประสิทธิผลของมาตรการดังกล่าวด้วย

2. การประเมินความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงจะเปรียบเทียบระหว่างระดับของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยง เทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk

Appetite) ในกรณีที่ระดับของความเสี่ยงไม่อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ของเกณฑ์การยอมรับความเสี่ยง ความเสี่ยงดังกล่าวจะได้รับการจัดการทันที

โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสียหาย แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดนิยามในแต่ละระดับดังนี้

ตารางที่ 2.1 โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ระดับ	คำอธิบาย
5	ค่อนข้างแน่นอน
4	น่าจะเกิด
3	เป็นไปได้ที่จะเกิด
2	ไม่น่าจะเกิด
1	ยากที่จะเกิด

ระดับของความเสียหาย (Impact)

ระดับของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยง แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ผลกระทบด้านการเงิน
2. ผลกระทบด้านชื่อเสียงและภาพลักษณ์องค์กร
3. ผลกระทบต่อการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
4. ผลกระทบต่อบุคลากรสำคัญของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
5. ผลกระทบต่อความล่าช้าในการดาเนินงานโครงการสำคัญ

แต่ละด้านแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดนิยามในแต่ละระดับ ดังนี้

ตารางที่ 2.2 ระดับของความเสียหาย

ระดับ	คำอธิบาย
5	วิกฤต
4	มีนัยสำคัญ
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	ไม่เป็นนัยสำคัญ

5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

การกำหนดแผนจัดการความเสี่ยงจะมีการนำเสนอแผนจัดการความเสี่ยงที่จะดำเนินการต่อที่ประชุมคณะผู้บริหารเพื่อพิจารณา และขออนุมัติการจัดสรรทรัพยากรที่จาเป็นต้องใช้ดำเนินการ (ถ้ามี) โดยในการคัดเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุดจะคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) กับต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม

ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ คือ ระดับความเสี่ยงที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยยอมรับได้ โดยยังคงให้องค์กรสามารถดำเนินธุรกิจ และบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ผู้บริหารควรพิจารณาการจัดการความเสี่ยงตามประเภทของการตอบสนองข้างต้น และควรดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่อีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ได้มีการจัดการความเสี่ยงแล้วในช่วงเวลาที่เหมาะสม

แนวทางในการจัดการความเสี่ยง

- การหลีกเลี่ยง (Avoid) เป็นการดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง มักใช้ในกรณีที่ความเสี่ยงมีความรุนแรงสูง ไม่สามารถหาวิธีลด/จัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

- การร่วมจัดการ (Share) เป็นการร่วมหรือถ่ายโอนความเสี่ยงทั้งหมดหรือบางส่วนไปยังบุคคล/หน่วยงานภายนอกองค์กร ให้ช่วยแบกรับภาระความเสี่ยงแทน เช่น การซื้อกรมธรรม์ประกันภัย

- การลด (Reduce) เป็นการจัดหามาตรการจัดการ เพื่อลดโอกาสการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง หรือลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การเตรียมแผนฉุกเฉิน (Contingency Plan)

- การยอมรับ (Accept) ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก มักใช้กับความเสี่ยงที่ต้นทุนของมาตรการจัดการสูงไม่คุ้มกับประโยชน์ที่ได้รับ

6. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมการควบคุม คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเนื่องจากแต่ละองค์กรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเทคนิคการนาไปปฏิบัติเป็นของเฉพาะองค์กร ดังนั้นกิจกรรมการควบคุมจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก

2. การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมเพื่อให้ค้นพบข้อผิดพลาดที่ได้เกิดขึ้นแล้ว

3. การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

4. การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำอีกในอนาคต

7. ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร (Information and Communication)

สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรในการบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในและภายนอกองค์กรควรได้รับการบันทึกและสื่อสารไปยังบุคลากรในองค์กรอย่างเหมาะสมทั้งในด้านรูปแบบและเวลาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบได้ รวมถึงเป็นการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ทุกคนในองค์กรได้รับทราบถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงเหล่านั้น

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังคลอบคลุมถึงการสื่อสารจากระดับบนลงล่าง ระดับล่างไปสู่บน และการสื่อสารระหว่างหน่วยงาน

การบริหารความเสี่ยงควรใช้ทั้งข้อมูลในอดีตและปัจจุบัน ข้อมูลในอดีตจะแสดงแนวโน้มของเหตุการณ์และช่วยคาดการณ์การปฏิบัติงานในอนาคต ส่วนข้อมูลปัจจุบันมีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการพิจารณาความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการ สายงาน หรือหน่วยงานซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมการควบคุมตามความจำเป็นเพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

8. การติดตามผล (Monitoring)

กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดำเนินการภายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความจำเป็นต้องได้รับการสื่อสารถึงการประเมินความเสี่ยงและการควบคุม ความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยง การดูแลติดตามแนวโน้มของความเสี่ยงหลัก รวมถึงการเกิดเหตุการณ์ผิดปกติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่า

- เจ้าของความเสี่ยง (Risk Owner) มีการติดตาม ประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของตนอย่างสม่ำเสมอ และเหมาะสม

- ความเสี่ยงที่มีผลกระทบสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้รับการรายงานถึงความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยง และแนวโน้มของความเสี่ยงต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบและคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง

- ระบบการควบคุมภายในที่วางไว้มีความเพียงพอ เหมาะสม มีประสิทธิผล และมีการนามาปฏิบัติใช้จริงเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายในอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือความเสี่ยงที่เปลี่ยนไป

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ (2547) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่อุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังเกิดขึ้นทั้งในด้านผลกำไรและการปฏิบัติงาน ป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร และสร้างความมั่นใจในการรายงานและการปฏิบัติตามกฎระเบียบการบริหารความเสี่ยงจึงมีประโยชน์หลายประการ ดังนี้

1. ความสอดคล้องกันระหว่างความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และกลยุทธ์ขององค์กร ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ คือ ความไม่แน่นอนโดยรวมที่องค์กรยอมรับได้โดยยังคงให้ธุรกิจสามารถบรรลุเป้าหมาย ความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการประเมินทางเลือกในการดำเนินกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงช่วยให้ผู้บริหารพิจารณาความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการเติบโต ความเสี่ยงและผลตอบแทนของธุรกิจ การบริหารความเสี่ยงสนับสนุนให้องค์กรสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ ประเมินความเสี่ยงและจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านการเติบโตและผลตอบแทนของธุรกิจ

3. การจัดการความเสี่ยง เนื่องจากการการบริหารความเสี่ยงครอบคลุมเหตุการณ์ทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้น โดยไม่จำกัดเพียงแต่สิ่งที่เป็นความเสียหาย จึงช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ในเชิงบวกได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

4. การลดความสูญเสียและสิ่งที่ไม่คาดหวังจากการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงช่วยให้องค์กรตระหนักถึงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในทางเสียหายประเมินความเสี่ยง และกำหนดวิธีจัดการ ดังนั้นจึงลดสิ่งที่ไม่คาดหวังและการสูญเสียต่อธุรกิจ

5. การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร องค์กรทุกแห่งประสบกับความเสี่ยงมากมายซึ่งมีผลต่อหน่วยงานและการปฏิบัติงานต่างๆ การบริหารความเสี่ยงช่วยให้เห็นว่าความเสี่ยงมีความเชื่อมโยงกัน ดังนั้นการจัดการความเสี่ยงทั้งหมดจึงควรมองความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร

6. การสร้างโอกาส การพิจารณาเหตุการณ์ทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กรโดยไม่จำกัดเฉพาะความเสี่ยงที่เป็นความเสียหาย ช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ในเชิงบวกได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

การตกแต่งกำไรเกิดจากการที่ผู้บริหารมีแรงจูงใจต่างๆ เช่น เพื่อให้ผลการดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ ทำให้ผู้บริหารได้รับโบนัส และได้รับความไว้วางใจให้ได้รับการบริหารงานต่อไป ซึ่งจากแรงจูงใจข้างต้นสามารถอธิบายได้โดยใช้ทฤษฎีตัวแทน

ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

ทฤษฎีตัวแทน คือ ทฤษฎีที่มีผู้เกี่ยวข้อง 2 ฝ่าย คือ ตัวแทน(Agency) กับ ตัวการ (Principal) ตัวแทนคือผู้บริหาร ส่วนตัวการคือเจ้าของกิจการ ทั้ง 2 ฝ่ายมีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างตัวการกับตัวแทน เกี่ยวกับการใช้และการควบคุมทรัพยากรของกิจการ ภายใต้ทฤษฎีตัวแทนมองว่ามนุษย์ทุกคนย่อมมีแรงผลักดันที่จะทำทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง ดังนั้นผู้บริหารพยายามจะหาแนวทางเพื่อสร้างมูลค่าสูงสุดให้กับกิจการ ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในผลประโยชน์ระหว่างตัวการและตัวแทน โดยตัวการจะมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล ทำให้เกิดการเสียเปรียบ โดยการใช้ข้อมูลเพื่อแสวงหาประโยชน์ของตัวแทน กล่าวคือผู้บริหารจะทำการเพื่อผลประโยชน์ของตนเองก่อให้ตนเองเกิดความมั่งคั่งนอกเหนือจากผลตอบแทนที่ได้รับจากบริษัท ซึ่งอาจทำให้เจ้าของกิจการเกิดความเสียหาย โดยการตกแต่งกำไรถือเป็นเครื่องมือที่ผู้บริหารใช้

เป็นเครื่องมือ เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับตนเองและเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความเข้าใจผิดในผลการดำเนินงานของบริษัท โดยที่ไม่สามารถทราบได้ว่าบริษัทมีผลกำไรหรือขาดทุน มากหรือน้อย ซึ่งการเลือกนโยบายการบัญชีขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นหลัก ซึ่งผู้บริหารย่อมเลือกใช้นโยบายบัญชีที่ทำให้กำไรเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นตัวสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อผลตอบแทนในส่วนของโบนัสที่อาจจะได้รับพิจารณาเพิ่มเติม (กฤษณา กัมปนาทโกศล, 2551)

ทฤษฎีตัวแทน อธิบายถึงความสัมพันธ์ของการตกแต่งกำไรกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง โดยการตกแต่งกำไร ถือเป็นวิธีที่ผู้บริหารนำมาใช้เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของตนเอง ซึ่งตรงกับทฤษฎีตัวแทน ดังนั้นการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง จึงเป็นสิ่งที่ทุกบริษัทควรตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างมากเพื่อลดปัญหาการตกแต่งกำไรโดยใช้ดุลพินิจของผู้บริหาร

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

Al-fayoumi, N. et al.(2010) การศึกษาความสัมพันธ์ของการตกแต่งกำไรกับโครงสร้างความเป็นเจ้าของ กลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทในประเทศจอร์แดน ศึกษาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2001-2005 โดยการตกแต่งกำไรวัดผลจากรายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร (discretionary accruals) พบว่า โครงสร้างความเป็นเจ้าของแบบครอบครัว (insider ownership) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกระทบต่อการตกแต่งกำไร โดยมีแนวโน้มการทำบัญชีตามดุลยพินิจของผู้บริหาร นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า บทบาทของนักลงทุนแบบสถาบัน(institutional investors) และผู้ถือหุ้นภายนอกแต่ละคนมากกว่า 5% ของสัดส่วนเงินลงทุน (external block-holders) ไม่ได้มีความสำคัญในการกำกับพฤติกรรมการตกแต่งกำไรและยังพบว่า ขนาดบริษัทมีผลกระทบต่อการตกแต่งกำไรโดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ และนโยบายที่สำคัญจากการศึกษาคือการสนับสนุนให้มีการกำกับดูแลที่ดีในกิจการของนักลงทุนแบบสถาบันและผู้ถือหุ้นภายนอกแต่ละคน จะส่งผลให้เกิดแรงจูงใจที่มีประสิทธิภาพในการจัดการกำไรเกิดความน่าเชื่อถือและโปร่งใสในการรายงานกำไรอย่างรอบคอบ

Burgstahler and Dichev (1997) ศึกษาเรื่องการตกแต่งตัวเลขกำไรของกิจการโดยการวิเคราะห์การกระจายความถี่ของข้อมูล พบว่ากิจการที่มีการตกแต่งตัวเลขกำไรเพื่อหลีกเลี่ยงผลขาดทุน มากกว่าการตกแต่งกำไรเพื่อหลีกเลี่ยงผลการดำเนินงานที่ลดลง ในเรื่องของการตกแต่งกำไรของกิจการพบว่ากิจการมีการตกแต่งกำไรเพื่อหลีกเลี่ยงผลขาดทุนหรือผลการ

ดำเนินงานที่ลดลง โดยพิจารณาจากรูปแบบความถี่ของของการกระจายข้อมูลกำไรรอบๆ ค่าเฉลี่ย ศูนย์ และพบว่าความถี่ของข้อมูลกำไรในช่วงมากกว่าศูนย์เล็กน้อย หรือกำไรติดลบ

Cready (2005) ศึกษาว่านักลงทุนสถาบันเป็นตัวแปรควบคุมเพิ่มเติมสำหรับการวิเคราะห์การตกแต่งกำไรได้ ซึ่งมีการพิจารณาสองตัวแปร คือ ส่วนถือครองโดยนักลงทุนสถาบันในประเทศ และส่วนที่ถือครองโดยนักลงทุนสถาบันต่างชาติ โดยศึกษาจากดุลยพินิจในการปรับเงินของยอดคงค้างที่ผิดปกติในการรายงานทางการเงิน ความสัมพันธ์แบบผกผันนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของบริษัท และความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยเฉพาะบริษัทที่มีขนาดเล็กก็จะมีข้อมูลที่น้อยมากเมื่อเทียบกับบริษัทที่มีขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลที่ครบถ้วน จากการศึกษายังพบอีกว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบของการตรวจสอบผู้ถือหุ้นในประเทศ ที่จะมีโอกาสในการจัดการเงินคงค้างที่ผิดปกติ และมีหลักฐานที่สอดคล้องกับมุมมองการตรวจสอบการทำงานของผู้ถือหุ้นในประเทศ ที่มีพฤติกรรมฉวยโอกาสในการรายงานและปรับปรุงคุณภาพการกำกับดูแลในการรายงานทางการเงิน

Piet et al. (2006) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตกแต่งกำไรกับสัดส่วนการก่อหนี้ ในบริษัทกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ บริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของบประเทศเบลเยี่ยม จำนวน 583 บริษัท โดยวัดจากการตกแต่งกำไรจากรายการคงค้างในดุลยพินิจของผู้บริหาร และสัดส่วนการก่อหนี้จะวัดจากสัดส่วนเงินกู้ยืมสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งผลการวิจัยพบว่าการตกแต่งกำไรของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสัดส่วนการก่อหนี้ของกิจการ

Mohd-Ali, S. et al.. (2007) การศึกษานี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับของความเป็นเจ้าของและการตกแต่งกำไรของกิจการในบริษัทจดทะเบียนหลักทรัพย์ประเทศมาเลเซีย ทฤษฎีตัวแทนที่แสดงให้เห็นการแยกของความเป็นเจ้าของและการควบคุมการก่อให้เกิดแรงจูงใจของผู้จัดการในการเลือกและใช้เทคนิคการบัญชีที่มีโอกาสที่ค่าใช้จ่ายของผู้ถือหุ้น การดำรงอยู่ของความเป็นเจ้าของอาจจะลดต้นทุนตัวแทนแก่ผู้ถือหุ้นตั้งแต่ผู้ถือหุ้นอยู่ในตำแหน่งที่ดีขึ้นและความสามารถในการตรวจสอบการบริหารจัดการ ผลสรุปแสดงให้เห็นว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างระดับความเป็นเจ้าของและความสำคัญของรายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าผู้ลงทุนสถาบันและการถือครองกรรมสิทธิ์ความเป็นเจ้าของที่เกี่ยวข้องในทางลบต่อยอดรายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร นี้แสดงให้เห็นว่าผู้ลงทุนสถาบันและการแสดงความเป็นเจ้าของ มีแรงจูงใจมากขึ้นและมีกลไกที่ซับซ้อนมากขึ้นที่จะนำมาซึ่งการควบคุมที่ดีที่มีต่อพฤติกรรมการฉวยโอกาสในการบริหารจัดการ

Rajgopol, S. et al. (1999) งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ามูลค่าที่สมบูรณ์ของการตัดสินใจรายการคงค้างโดยดุลยพินิจของผู้บริหารลดลงตามความเป็นเจ้าของของผู้ลงทุนสถาบัน ผลที่ได้คือความสอดคล้องกับผู้บริหารตระหนักว่าผู้ลงทุนสถาบันจะมีข้อมูลที่ดีกว่านักลงทุนรายย่อยซึ่งช่วยลดการรับรู้ประโยชน์ของการจัดการรายการคงค้างโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร นอกจากนี้ยังพบว่าความเป็นเจ้าของของผู้ลงทุนสถาบัน และการเพิ่มขึ้นของราคาหุ้นมีแนวโน้มที่จะสะท้อนให้เห็นถึงสัดส่วนที่มากขึ้นของข้อมูลในกำไรในอนาคตเมื่อเทียบกับกำไรในปัจจุบัน นี่คือผลที่สอดคล้องกับนักลงทุนสถาบันมองว่ามีกำไรในปัจจุบันเกินจริงเมื่อเทียบกับนักลงทุนรายย่อย โดยรวมแล้วผลที่ได้นำเสนอหลักฐานที่ผู้บริหารไม่ได้จัดการกับผลประกอบการอันเนื่องมาจากแรงกดดันจากนักลงทุนสถาบันที่มีความมุ่งเน้นมากเกินไปในการทำกำไรระยะสั้น ศึกษาโดยการทำการทดสอบสองมุมมองการแข่งขันของผู้ลงทุนสถาบัน มุมมองหนึ่งก็คือว่าเจ้าของสถาบันจะเน้นมากเกี่ยวกับประสิทธิภาพทางการเงินในปัจจุบัน ผู้บริหารกลัวว่าจะเป็นความล้มเหลวที่ตอบสนองเป้าหมายการทำกำไรระยะสั้นจะนำไปสู่การศึกษาการชำระบัญชีของผู้ถือหุ้น พวกเขาใช้ดุลพินิจบัญชีหรือดำเนินการทางเศรษฐกิจที่แท้จริง ในการจัดการกำไร มุมมองของฝ่ายตรงข้าม คือ เจ้าของสถาบันเป็นนักลงทุนที่มีความซับซ้อนที่มีโอกาสน้อยที่จะหลงกลโดยการจัดการกำไรซึ่งในที่สุดก็ช่วยลดแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมดังกล่าว พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบต่อรายการคงค้างโดยดุลยพินิจของผู้บริหารและความเป็นเจ้าของของผู้ลงทุนสถาบันที่สนับสนุนมุมมองที่เจ้าของเป็นนักลงทุนสถาบันที่มีความซับซ้อน นอกจากนี้ยังพบว่าราคาหุ้นมีแนวโน้มที่จะสะท้อนให้เห็นถึงสัดส่วนที่ค่อนข้างมากของข้อมูลผลประกอบการในช่วงเวลาในอนาคตเมื่อเป็นผู้ลงทุนของสถาบันเทียบกับความเป็นเจ้าของของสถาบันอยู่ในระดับต่ำ ผลที่ได้นี้ยังสอดคล้องกับมุมมองที่เจ้าของเป็นนักลงทุนสถาบันที่มีความซับซ้อนที่กำไรเกินจริงไปในปัจจุบัน ในการประเมินมูลค่าของบริษัท

Roychowdhury (2006) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการตกแต่งกำไรผ่านการสร้างรายการทางธุรกิจเพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานผลขาดทุน โดยศึกษาบริษัทในสหรัฐอเมริกา ทำการศึกษาจากการตกแต่งกำไรผ่านการสร้างรายการทางธุรกิจด้วยการลดค่าใช้จ่ายที่อยู่ในดุลพินิจของผู้บริหาร การให้ส่วนลดที่เกินปกติเพื่อเร่งสร้างยอดขาย และการผลิตสินค้าเกินความจำเป็น เพื่อลดต้นทุน จะศึกษาจากผลกระทบจากการตกแต่งกำไรด้วยวิธีที่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายที่อยู่ในดุลพินิจของผู้บริหารและต้นทุนการผลิต

Siregar, S. V. et al. (2008) ศึกษาจากประเภทของการบริหารจัดการกำไรและผลกระทบของโครงสร้างความเป็นเจ้าของ ขนาดของกิจการ และการกำกับดูแลกิจการ หลักฐานเชิงประจักษ์จากประเทศอินโดนีเซีย การศึกษานี้คือการตรวจสอบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาด

หลักทรัพย์จาการ์ตา (JSE) มีโอกาสในการดำเนินการตกแต่งกำไรอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อศึกษาผลกระทบของโครงสร้างความเป็นเจ้าของขนาดบริษัท และการปฏิบัติงานขององค์กรกำกับดูแล โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอย พบหลักฐานว่าประเภทของการตกแต่งกำไร ที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ JSE มีแนวโน้มการการตกแต่งกำไรที่มีประสิทธิภาพ คือ การถือหุ้นแบบครอบครัว(Family ownership) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญกับประเภทของการตกแต่งกำไรของบริษัทที่มีสัดส่วนการถือหุ้นแบบครอบครัว(Family ownership)สูงและที่ไม่ใช่กลุ่มธุรกิจ(non-business group) มีแนวโน้มที่จะเลือกการการตกแต่งกำไรมากกว่าประเภทอื่นๆ และพบว่ามีเหตุผลที่ไม่สอดคล้องกันในเรื่องของผลกระทบของความเป็นเจ้าของของนักลงทุนสถาบัน , ขนาดบริษัทและองค์กรกำกับดูแลซึ่งการปฏิบัติงานขึ้นอยู่กับประเภทของการตกแต่งกำไร

Yang, C. Y. et al. (2008) การศึกษานี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการจัดการโครงสร้างผู้ถือหุ้นและการจัดการกำไร กรรมการภายในที่เป็นผู้บริหาร (insider into executives), กรรมการภายนอก(Outsider directors), และ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (Blockholders) เพื่อดำเนินการศึกษาในเชิงลึก การจัดการกำไร คือ รายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accruals) จะประเมินโดยการใช้แบบจำลอง Modified Jones สำหรับตัวอย่างของ บริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไต้หวัน ระยะเวลาปี ค.ศ.1997 และปี ค.ศ.2004 พบว่าการตัดสินใจรายการคงค้างเพิ่มขึ้นเป็นครั้งแรก และจากนั้นลดลงด้วยการเป็นเจ้าของที่เป็นผู้บริหาร (executive ownership) สร้างความสัมพันธ์เป็นรูปตัวยูคว่ำ (inverted U-shaped) อย่างไรก็ตามรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accruals) ได้รับผลกระทบในเชิงบวกโดยความเป็นเจ้าของกรรมการจากภายนอก (director ownership) และความเป็นเจ้าของผู้ถือหุ้นรายใหญ่(blockholder ownership) ผลการวิจัยแนะนำว่าสัดส่วนการถือหุ้นที่ครอบครองโดยผู้บริหารระดับสูงของบริษัท ควรจะสนับสนุนการลดต้นทุนตัวแทนลงจึงเพิ่มความพึงพอใจของกำไร

งานวิจัยในประเทศไทย

กฤษณา กัมปนาทโกศล (2551) ศึกษาเรื่องการตกแต่งกำไรกับสัดส่วนการก่อหนี้ โดยการวัดจากรายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหารและอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของเจ้าของใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานของวิจัยที่ตั้งไว้ คือ ผลการวิจัยพบว่าการตกแต่งกำไรมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับสัดส่วนการก่อหนี้ของกิจการ หรือกล่าวได้อีกนัยว่าบริษัทที่มีสัดส่วนการก่อหนี้อยู่ในระดับสูงจะมีการตกแต่งกำไรน้อยกว่าบริษัทที่มีสัดส่วนการก่อหนี้อยู่ในระดับต่ำ

จิราภรณ์ พินิจนรชัย (2550) ศึกษาการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีกับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างซึ่งใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ซึ่งศึกษาผลกระทบของคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลของงบการเงินกับการตกแต่งกำไรก่อนและหลังปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี ปี พ.ศ.2542 โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 ช่วงเวลา คือ ปี พ.ศ.2542 และ ปี พ.ศ.2544 ซึ่งศึกษาจากข้อมูลในงบการเงินและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปีพ.ศ. 2530-2544 ทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นกลุ่มธุรกิจการเงิน และกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาต้องมีข้อมูลงบการเงินครบถ้วน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีเพียง 59 บริษัท ที่นำมาศึกษา โดยใช้ตัวแบบของ Modified(1991) ในการหาค่าของการตกแต่งกำไรกับความสามารถของกำไรในการอธิบายราคาหลักทรัพย์ จากการวิจัยพบว่าการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีจาก Big 4 เป็น Big4 และจาก Non Big 4 เป็น Non Big 4 ไม่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงรายการคงค้างของซึ่งใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร แต่การหมุนเวียนผู้สอบบัญชี จาก Non Big 4 เป็น Big 4 และจาก Big 4 เป็น Non Big 4 อาจส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงรายการคงค้างซึ่งใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร

จุฑามาศ พิมพา (2553) ศึกษาการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด COSO ERM และการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับความเชื่อมั่นของงบการเงินในมุมมองของผู้ใช้งบการเงิน ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและระดับความเชื่อมั่นของผู้ใช้งบการเงิน จากการศึกษาพบว่า ผู้ใช้งบการเงินมีความเชื่อมั่นในระดับมาก ต่อปัจจัยทั้ง 8 ด้านของการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด COSO ERM และทั้ง 5 หมวดของการกับดูแลกิจการที่ดี (CG) การทดสอบความสัมพันธ์ Correlation นั้น สรุปได้ว่าการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด COSO ERM และการกำกับดูแลกิจการที่ดี ส่งผลต่อ ความเชื่อมั่นต่องบการเงินในมุมมองของผู้ใช้งบการเงินในเชิงบวก และมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้าผู้ใช้งบการเงินมีความเชื่อมั่นในเรื่องการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด COSO ERM และการกำกับดูแลกิจการที่ดีก็จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินมีความเชื่อมั่นต่องบการเงินด้วยเช่นกัน

ชฎาธร เผือกหอม (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรตามแนวคิด COSO กับความสำเร็จทางด้านการเงินขององค์กรของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรทุกคนที่มีบทบาทสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิดของ COSO:ERM ในแต่ละองค์ประกอบ ประชากร คือ กรรมการตรวจสอบ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน ผู้จัดการแผนกบัญชี ผู้จัดการแผนกตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายใน เป็นต้น การศึกษานี้จะนำผลตอบแทนต่อสินทรัพย์(ROA) และผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น(ROE) ในช่วงปี พ.ศ. 2550 ถึงปี พ.ศ.2551 มาเป็นเครื่องมือในการหาความสัมพันธ์ระหว่างความสำเร็จของระบบการบริหารความเสี่ยงของ

องค์กรกับความสำเร็จทางด้านการเงินขององค์กร การวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์การถดถอย(Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมนั้นมีผลในเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์(ROA) และผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น(ROE) มากที่สุด ดังนั้นการกำหนดวัตถุประสงค์จึงเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่สามารถคาดการณ์ถึงความสามารถในการทำกำไรของบริษัทได้

ช่อทิพย์ สมแจ้ (2556) ศึกษาการตกแต่งกำไรภายใต้แรงจูงใจทำกำไรให้เป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ ทำการทดสอบว่ากลุ่มใดมีการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างโดยดุลพินิจของฝ่ายบริหารมากกว่าโดยใช้ค่า Absolute Discretionary Accruals และทำการทดสอบ t-Test จากการศึกษาพบว่าบริษัทที่มีกำไรเป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการวิเคราะห์สำหรับกลุ่มที่มีกำไร ผันผวนมากกว่าจะมีการตกแต่งกำไรน้อยกว่ากลุ่มที่มีกำไรผันผวนน้อยกว่า เป็นไปตามสามมติฐานที่ตั้งไว้

ธรรมรงค์ สุวรรณนิกรกุล (2553) ศึกษาเรื่องปัจจัยการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ERM ที่มีผลต่อระดับความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้วิธีการทดสอบการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ตามสมมุติฐานต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของบริษัท ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความเสี่ยง การทบทวนและการปรับปรุง, ปัจจัยด้านสารสนเทศ การสื่อสารและการติดตามผล ,ปัจจัยด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ พนักงานและการประเมินผล และปัจจัยด้านการกำหนดโครงสร้าง นโยบายและหน้าที่ ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในมุมมองของพนักงานบัญชีในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยเกิดจากการวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยทั้ง 8 ปัจจัยตามแนวคิด COSO ERM ขณะที่ขนาดบริษัทไม่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ธัญญพัทธ์ เทศประสิทธิ์รฐา (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีและโอกาสในการตกแต่งกำไร ศึกษาจากรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี แบบ56-1 และงบการเงินประจำปี ใช้การวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้สมการถดถอยแบบพหุคูณในการทดสอบ โดยอาศัยตัวแบบ Modified Jones ในการประมาณค่าการประมาณที่อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ผลการศึกษาพบว่าภาพรวมของทุกอุตสาหกรรมไม่พบความสัมพันธ์ของสัดส่วนคณะกรรมการอิสระ การเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการอิสระ ผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมที่ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารในปัจจุบัน และการควบตำแหน่งของประธานกรรมการบริษัทและประธานกรรมการบริหาร โดยอาจเกิดจากโครงสร้างของตัวแปรด้านกำกับดูแล

กิจการที่ดีหลายแง่มุม แต่การศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า ร้อยละของหุ้นที่ถือครองโดยนักลงทุนสถาบันต่างชาติ บริษัทที่มีการลงทุนร่วมในบริษัทอื่น ขนาดของบริษัท อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม ผลกำไรเชิงลบในอดีตของบริษัท สินทรัพย์ในการดำเนินงานสุทธิมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการตกแต่งกำไร

พรพรรณ ดำรงสุขนิวัฒน์ และคณะ (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของกิจการกับการตกแต่งกำไรของกิจการในธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้การวิเคราะห์การกระจายของความถี่ และการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติค พบว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไร โดยกิจการขนาดใหญ่มีการตกแต่งกำไรมากกว่ากิจการขนาดเล็ก แต่ไม่พบว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไรเพื่อหลีกเลี่ยงผลการดำเนินงานที่ลดลง และพบว่ากิจการที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชี Big4 มีโอกาสในการตกแต่งกำไรเพื่อหลีกเลี่ยงการดำเนินงานน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกิจการที่ถูกตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีที่ไม่ใช่ Big 4

พรตพร อาฒยะพันธุ์ (2550) ศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-Test ,F-test(ANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารธุรกิจ SMEs มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงโดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีผลการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง ด้านการระบุความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง และด้านการระบุความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงานโดยรวม และด้านลูกค้า 2) ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง ด้านการระบุความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงาน ด้านกระบวนการภายใน และ 3) ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการดำเนินงานด้านการเรียนรู้และพัฒนา

ภรณี พลกุล และคณะ (2550) ศึกษาบริษัทจดทะเบียนใช้กรอบการบริหารความเสี่ยงตาม COSO ERM อย่างไร ผลการศึกษาพบว่าโดยรวมทุกกลุ่มอุตสาหกรรม องค์ประกอบ COSO ERM ที่องค์กรปฏิบัติมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมภายใน รองลงมาคือ กิจกรรมควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร การกำหนดวัตถุประสงค์ และการติดตามผล ตามลำดับ ส่วน

องค์ประกอบที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การประเมินความเสี่ยง การระบุเหตุการณ์ และการตอบสนองความเสี่ยง เมื่อพิจารณาการปฏิบัติตาม COSO ERM ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมโดยใช้หลักการคำนวณค่าเฉลี่ยรวมทุกองค์ประกอบ พบว่า กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคมีการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ธุรกิจการเงิน เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร เทคโนโลยี ทรัพยากร บริการ และอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ตามลำดับ ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเริ่มมีการนำการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด COSO ERM มาใช้กันบ้างแล้ว แต่ระบบการบริหารความเสี่ยงก็ยังถือเป็นเรื่องที่ใหม่และต้องใช้เวลาในการปรับตัว และทำความเข้าใจ

เมลดา บุรพกุศลศรี (2553) ได้ศึกษาว่าผู้บริหารทำการตกแต่งกำไรผ่านการใช้ดุลพินิจโดยการสร้างรายการทางธุรกิจ เพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานผลขาดทุน ในการทดสอบถึงการตกแต่งกำไรของบริษัท ทดสอบโดยใช้ค่าจ่ายที่อยู่ในดุลพินิจของผู้บริหาร และต้นทุนการผลิต เป็นตัวชี้วัดถึงการตกแต่งกำไร ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่าบริษัทที่มีการรายงานกำไรเป็นบวกเพียงเล็กน้อยมีค่าใช้จ่ายของผู้บริหารต่ำกว่าปกติ และมีต้นทุนการผลิตสูงกว่าปกติ ซึ่งผลที่ได้แสดงให้เห็นว่ามีการตกแต่งกำไรในกลุ่มบริษัทที่มีการรายงานกำไรเป็นบวกเพียงเล็กน้อย โดยการลดค่าใช้จ่ายที่อยู่ในดุลพินิจของผู้บริหาร และการลดราคาเพื่อเร่งสร้างยอดขาย หรือการผลิตสินค้าเกินความจำเป็น เพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานผลขาดทุน แต่อย่างไรก็ตาไม่พบว่าการตกแต่งกำไรผ่านการใช้ดุลพินิจในการสร้างรายการทางธุรกิจโดยวิธีดังกล่าวในกลุ่มของบริษัทที่รายงานกำไรเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานผลการดำเนินงานที่ลดลงแต่อย่างใด

ศุภมาศ หอมตระกูล (2555) ศึกษาการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิดของ COSO ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 และความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิดของ COSO กับขนาดของบริษัทและผลการดำเนินงาน โดยศึกษาจากรายงานประจำปี 2553 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลโดยประยุกต์จากกรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยงของ COSO และใช้การทดสอบและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยพบว่าบริษัทมีการเปิดเผยอยู่ในระดับน้อย โดยองค์ประกอบของกรอบแนวคิดการบริหารความเสี่ยงที่มีการเปิดเผยในระดับดีมีเพียงกิจกรรมการควบคุม และสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่ระดับพอใช้เท่านั้น ส่วนการกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุเหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองต่อความเสี่ยง สารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามผลมีการเปิดเผยในระดับน้อยถึงน้อยมาก โดยการศึกษาความสัมพันธ์พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิดของ COSO กับขนาดของบริษัท ที่พิจารณาจากมูลค่าสินทรัพย์รวม และรายได้จากการขาย

มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นบริษัทที่มีขนาดเล็ก จะมีการเปิดเผยที่น้อยกว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่ และพบว่าอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันจะมีระดับการเปิดเผยที่แตกต่างกัน

วรรณวิภา อรุณจิต (2548) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดสำนักงานสอบบัญชี ขนาดกิจการกับการจัดการกำไร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2547 จำนวน 284 บริษัทและทำการวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุในการทดสอบความสัมพันธ์ ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% โดยใช้ค่ารายการคงค้างที่ขึ้นกับดุลยพินิจของผู้บริหารซึ่งคำนวณจากตัวแบบจำลองของ Modified Jones (1991) แทนการจัดการกำไร ปัจจัยที่มุ่งเน้นศึกษา คือ ขนาดสำนักงานสอบบัญชี ขนาดกิจการ ผลการวิจัยพบว่า ขนาดสำนักงานสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และขนาดกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการจัดการกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หากจำแนกวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มบริษัทที่ได้รับบริการตรวจสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ (Big 4 Audit Firm) พบว่า ขนาดกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนของกลุ่มบริษัทที่ได้รับบริการตรวจสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก พบว่า ขนาดกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการจัดการกำไร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการจัดการกำไร พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มบริษัทที่ได้รับบริการตรวจสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มบริษัทที่ได้รับบริการตรวจสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก ซึ่งอาจจะหมายความว่าสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ มีอิทธิพลในการยับยั้งการจัดการกำไรของทุกขนาดกิจการ แต่สำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กนั้น มีอิทธิพลในการยับยั้งการจัดการกำไรจะลดลงเมื่อขนาดกิจการใหญ่ขึ้น ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากกิจการขนาดใหญ่มีอำนาจต่อรองกับสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก

อารีย์ เชียงทอง (2553) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตกแต่งกำไรกับการดำรงรักษาเงื่อนไขสัญญาเงินกู้ ใช้ตัวแบบ Modified Jones ในการคำนวณรายการคงค้างในดุลพินิจของผู้บริหาร และวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรายการคงค้างในดุลพินิจของผู้บริหาร โดยใช้สถิติ t-Test ในการทดสอบ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05พบว่าบริษัทที่ไม่ผิดเงื่อนไขสัญญาเงินกู้มีแนวโน้มที่จะตกแต่งกำไรมากกว่าบริษัทที่ผิดเงื่อนไขสัญญาเงินกู้แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่ไม่ผิดเงื่อนไขสัญญาเงินกู้อาจมีการใช้รายการคงค้างในดุลยพินิจของผู้บริหารเพื่อหลีกเลี่ยงการผิดเงื่อนไขสัญญาเงินกู้

มานิต ลอศิริกุล (2553) ศึกษาระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์การรัฐวิสาหกิจด้านพลังงานไฟฟ้าไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การประชุมกลุ่มย่อย ร่วมกับการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและมี่ส่วนร่วม โดยเก็บข้อมูลระบบบริหารความเสี่ยงองค์กรใน 5 มิติ 15 ประเด็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า ระบบบริหารความเสี่ยงขององค์การ

รัฐวิสาหกิจ มีระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กรตามกรอบมาตรฐานสากล COSO-ERM โดยมีปัจจัยสำคัญที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเจน คือ บทบาทของผู้นำองค์การที่ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงองค์การในการกำกับดูแลและรับผิดชอบโดยตรง ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงขององค์การทั้ง 3 องค์การ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุน มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ต่อเนื่องกันทั่วทั้งองค์การ มีโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน มีระบบรายงานและสอบทาน มีการสื่อสารที่มีคุณภาพ ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารความเสี่ยงทั้ง 3 องค์การ ที่พบคือ บุคลากรยังเข้าใจในความหมายความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงไม่ตรงกัน มีปัญหาการเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับระบบงานต่างๆ การสื่อสารที่ยังไม่ทั่วถึงทั้งองค์การ ยังไม่มีการจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องในภาพรวมทั้งองค์การ

โชติญาณ์ หิตะพงศ์ (2550) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะต่างๆ ของบริษัท ได้แก่ โครงสร้างการเป็นเจ้าของ สัดส่วนกรรมการอิสระ อายุการดำเนินงาน อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง และการถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ กับระดับการเปิดเผยข้อมูลในบทรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนขนาดของบริษัท โครงสร้างเงินทุนและประเภทอุตสาหกรรม จะเป็นตัวแปรที่ใช้ในการควบคุมของการวิจัย การศึกษานี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) และงบการเงิน โดยใช้ข้อมูลในปี พ.ศ.2548 กลุ่มตัวอย่างคือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยกเว้นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มกิจการที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ และกลุ่มอื่นๆ รวมทั้งสิ้น 272 บริษัท วิธีการทดสอบและวิเคราะห์ข้อมูล คือ ใช้สถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยพบว่า บริษัทจดทะเบียนมีการเปิดเผยข้อมูลในระดับปานกลาง คุณลักษณะที่พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูล คือ การถือหุ้นโดยชาวต่างชาติ สำหรับคุณลักษณะที่พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับระดับของการเปิดเผยข้อมูล สำหรับคุณลักษณะที่พบว่ามีความสัมพันธ์ทางลบกับระดับการเปิดเผยข้อมูล ได้แก่ อายุการดำเนินงาน และโครงสร้างการเป็นเจ้าของ บริษัทที่มีอายุการดำเนินงานยาวนานมักจะเปิดเผยข้อมูลในระดับต่ำ ในส่วนของขนาดบริษัท พบว่า บริษัทขนาดใหญ่มีระดับการเปิดเผยข้อมูลที่สูงกว่าบริษัทขนาดเล็ก และยังพบความแตกต่างของระดับการเปิดเผยข้อมูลระหว่างกลุ่มอุตสาหกรรม โดยกลุ่มอุตสาหกรรมการเกษตรและอาหารมีการเปิดเผยข้อมูลในระดับที่ค่อนข้างสูงและแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ

การศึกษาเกี่ยวกับการตกแต่งกำไร ในประเทศไทยยังมีน้อยและส่วนใหญ่มีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของผู้บริหารในการสร้างรายการทางธุรกิจ เนื่องจากผู้บริหารมี

อำนาจในการตัดสินใจในการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีผลการดำเนินงานที่ผิดปกติหรือการสร้างรายการที่มีความผันผวนมาก แสดงให้เห็นว่ามีการตกแต่งกำไรซึ่งใช้ดุลพินิจของผู้บริหารทั้งสิ้น เพราะหากผลการดำเนินงานได้รับผลกำไร ผู้บริหารจะได้รับผลประโยชน์ตามสัญญา และในส่วนของการกำกับดูแลกิจการ จะพบได้อย่างชัดเจนว่าคณะกรรมการอิสระ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไร ในส่วนของการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีและสัดส่วนของหนี้สินต่อส่วนของเจ้าของ ต่อการตกแต่งกำไร มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับนโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ โดยจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรอบแนวคิดในการวิจัยมีดังนี้

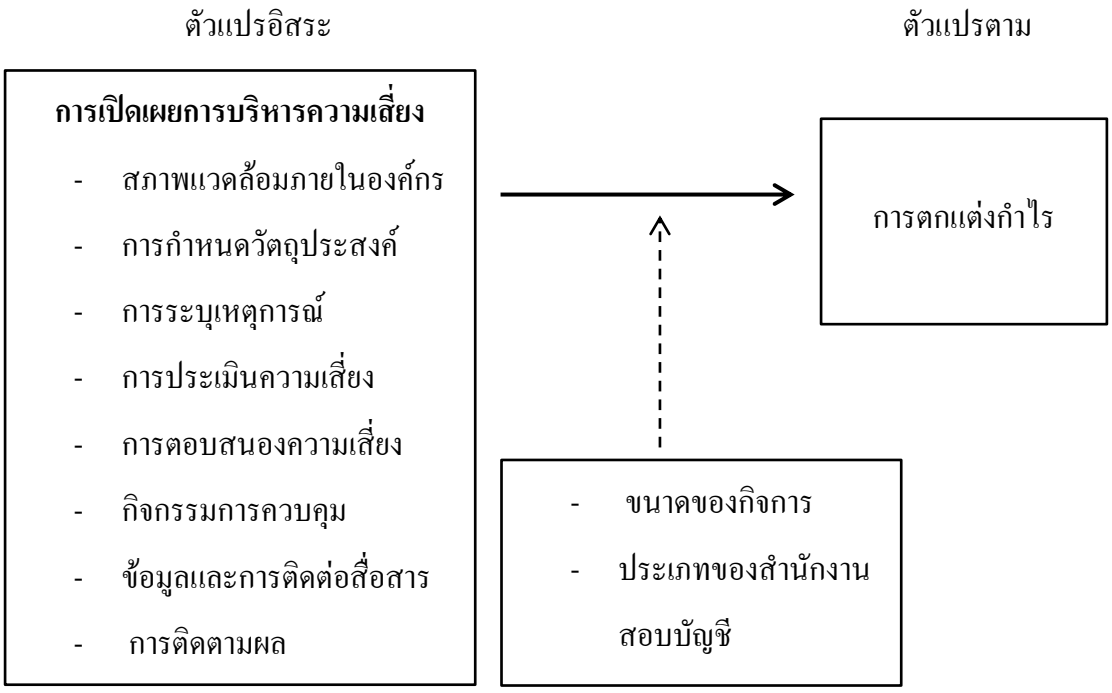

ภาพประกอบที่ 2.2 กรอบแนวคิด

บทที่ 3
ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สมมติฐานการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. วิธีการเก็บรวบข้อมูล
4. การวัดค่าของตัวแปร
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการศึกษาทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่มีผลต่อการตกแต่งกำไร โดยกำหนดตัวแปรอิสระ คือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์ การบ่งชี้เหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร และการติดตาม และมีตัวแปรควบคุม คือ ขนาดของกิจการ และประเภทของสำนักงานสอบบัญชี ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของ ศิลปพร ศรีจั่นเพชร(2550) ได้ศึกษาเรื่องการนำการบริหารความเสี่ยงตามหลักการของ COSO มาใช้ในบริษัทจดทะเบียน โดยสำรวจในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมพบว่า องค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงที่องค์กรปฏิบัติมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร และ Beasley, Clune and Hemanson (2005) ได้สำรวจเกี่ยวกับสัดส่วนของบริษัทชั้นนำของโลกที่อยู่ในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงในองค์กร พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมากกว่าครึ่งหนึ่งมีการนำ ERM มาใช้ในองค์กรและบางส่วนมีการนำมาใช้แบบเต็มรูปแบบ รวมถึงปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม Argenti and Druckemmilier(2003) พบว่าการบริหาร Brands ของ

บริษัทจัดอยู่ในปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพมีผลทำให้บริษัทสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความเชื่อถือในการดำเนินงานของบริษัทให้กับพนักงาน ซึ่งสามารถสร้างโอกาสทางการตลาดไปยังลูกค้า จุฑามาศ พิมพา (2553) จากการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เช่น ปัจจัยความซื่อสัตย์และการมีจริยธรรมของพนักงานและผู้บริหาร มีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นของงบการเงิน มีค่าคาดหวังเป็นบวก แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อความเชื่อมั่นของงบการเงิน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H 1 : การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การกำหนดวัตถุประสงค์

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของศิลปะพร ศรีจั่นเพชร(2550) พบว่าผู้บริหารมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในรูปแบบของพันธกิจ กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ทางธุรกิจ และผู้บริหารมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินว่าองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้หรือไม่ พรตพร อาฒยะพันธุ์(2550) พบว่าผู้บริหารธุรกิจ SMEs ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกัน มีความเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง โดยนำการกำหนดวัตถุประสงค์ มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงเพื่อการมีผลการดำเนินงานที่ดี จุฑามาศ พิมพา (2553) จากการวิจัยพบว่าการกำหนดวัตถุประสงค์มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อความเชื่อมั่นของงบการเงิน เป็นบวกไปในทิศทางเดียวกับที่คาดหวัง ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H 2 : การเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงการกำหนดวัตถุประสงค์มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การระบุเหตุการณ์

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของ ศิลปพร ศรีจั่นเพชร(2550) พบว่าภาพรวมของกลุ่มอุตสาหกรรมในกลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ องค์กรปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารมีการนำเครื่องมือ/วิธีการที่เพียงพอในการระบุความเสี่ยงจากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรที่จะส่งผลต่อหน่วยงาน จุฑามาศ พิมพา (2553) พบว่าการระบุเหตุการณ์ปัจจัยเรื่ององค์กรอธิบายความเสี่ยงและวิธีบริหารความเสี่ยงอย่างเปิดเผย มีค่าคาดหวังเป็นบวก แสดงว่าการระบุเหตุการณ์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อความเชื่อมั่นของงบการเงิน ธรรมรงค์ สุวรรณนิกรกุล(2553) พบว่าปัจจัยการระบุเหตุการณ์ที่ดี คือ การระบุความเสี่ยงที่เหมาะสมเพียงพอ และมีการวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความเชื่อมั่นของพนักงานบัญชีที่มีต่อระบบการควบคุมภายในของบริษัท ส่วน

Beasley,Clune and Hermanson (2005) พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการนำปัจจัยด้านระบุเหตุการณ์มาใช้เช่นกัน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H 3 : การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการการระบุเหตุการณ์มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การประเมินความเสี่ยง

Beasley,Clune and Hermanson (2005) ได้สำรวจสัดส่วนของบริษัทชั้นนำของโลกแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงในองค์กร พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการนำ ERM มาใช้ในองค์กรและมีบางองค์กรได้นำERM มาใช้อย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงปัจจัยด้านการประเมินความเสี่ยง จุฑามาศ พิมพา (2553) พบว่าการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อความเชื่อมั่นของงบการเงิน ส่วนพิเชษฐ์ วงศ์บุญเนตร (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO ERM เพื่อลดความเสี่ยงในการสอบบัญชี ในมุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่าองค์ประกอบของ COSO ERM ที่ผู้สอบบัญชีเห็นว่าสามารถช่วยลดความเสี่ยงสืบเนื่องได้มากที่สุด คือ องค์ประกอบการประเมินความเสี่ยง ผลงานวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ Nocco and Stulz (2006) ศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติสำหรับการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร พบว่า การบริหารความเสี่ยงที่ดีจะก่อให้เกิดการเพิ่มมูลค่าของผู้ถือหุ้น โดยงานวิจัยเน้นที่การบริหารความเสี่ยงในด้านผลตอบแทนแก่องค์กร โดยกิจการจะต้องใช้ดุลยพินิจในการเลือกวิธีในการประเมินและค่าความเสี่ยงตามความเหมาะสม ในขณะที่งานวิจัยของ Pagach and Warr (2008) แสดงให้เห็นถึงผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรที่มีต่อผลการดำเนินงาน พบว่าผลการดำเนินงานระยะยาว จะสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงได้ชัดเจน โดยกิจการที่บริหารความเสี่ยงจะสามารถลดการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าที่ลดลงของมูลค่าหุ้นของกิจการได้ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H 4 : การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การตอบสนองความเสี่ยง

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของ ศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2550) พบว่าไม่มีกลุ่มอุตสาหกรรมใดในกลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ที่เน้นการปฏิบัติตามองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงเรื่องการตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งแตกต่างจาก Beasley,Clune and Hermanson (2005) ได้สำรวจสัดส่วนของบริษัทชั้นนำของโลกแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงในองค์กร พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการนำ

ERM มาใช้ในองค์กรและมีบางองค์กรได้นำ ERM มาใช้อย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงปัจจัยด้านการตอบสนองความเสี่ยง ทางด้านของจุฑามาศ พิมพา (2553) พบว่าองค์กรมีกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดความเสี่ยง เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ทำให้ความเชื่อมั่นต่องบการเงินเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเช่นกัน และมีการเปิดเผยข้อมูลในการตอบสนองความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ทำให้ความเชื่อมั่นต่องบการเงินเพิ่มขึ้น ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H 5 : การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กิจกรรมการควบคุม

PricewaterhouseCoopers (2004) ได้วิจัยเกี่ยวกับระดับของการนำเอากรอบการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร โดยศึกษาตามกรอบแนวคิดของ COSO ERM “Enterprise Risk Management” พบว่าองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงที่นำมาใช้สูงที่สุด คือ กิจกรรมการควบคุม ซึ่งกลุ่มธุรกิจด้านการเงินนำไปปฏิบัติมากที่สุด ส่วนกลุ่มธุรกิจที่นำไปปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ธุรกิจผู้ผลิตและจำหน่าย ซึ่งตรงข้ามกับ ศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2550) สำรวจพบว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทุกกลุ่มอุตสาหกรรม มีองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงเรื่องกิจกรรมควบคุม แต่เป็นปัจจัยที่องค์กรปฏิบัติมากรองจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร พิเชษฐ์ วงศ์บุญเนตร์ (2549) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO ERM เพื่อลดความเสี่ยงในการสอบบัญชีในมุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่าองค์ประกอบของ COSO ERM ที่ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถช่วยลดความเสี่ยงขากการควบคุมได้มากที่สุด คือ องค์ประกอบการควบคุม และจุฑามาศ พิมพา (2553) พบว่า ถ้าองค์กรมีการกำหนดหน้าที่และแนวทางในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างชัดเจน จะทำให้ความเชื่อมั่นต่องบการเงินเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมควบคุม มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อความเชื่อมั่นของงบการเงิน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H 6 : การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร

จากการศึกษางานวิจัยของ ศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2550) พบว่าโดยรวมทุกอุตสาหกรรมพบว่า องค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงเรื่องสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นองค์ประกอบที่องค์กรปฏิบัติกันค่อนข้างมาก และ Beasley,Clune and Hermanson (2005) ได้สำรวจสัดส่วนของบริษัทชั้นนำของโลกแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงใน

องค์กร พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการนำ ERM มาใช้ในองค์กรและมีบางองค์กรได้นำ ERM มาใช้อย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงปัจจัยด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร และจากการศึกษาของ Wells(1998) แสดงให้เห็นว่าการติดต่อสื่อสารที่มีการกำหนดแนวทางไว้ที่แน่นอนทั้งเรื่องอำนาจที่ได้รับและแนวทางการปฏิบัตินั้นให้ผลดีกว่าการติดต่อสื่อสาร นำไปสู่ความสัมพันธ์ของการจ้างงานและโครงสร้างของการติดต่อสื่อสาร ภายในองค์กรที่ทำให้เกิดประโยชน์มากที่สุด จุฑามาศ พิมพา (2553) พบว่าถ้าองค์กรมีการปรุงระบบสารสนเทศให้ทันสมัยอยู่เสมอ และการสื่อสารของบุคลากรต่อผู้ใช้งบการเงินมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเข้าใจตรงกันจะทำให้ความเชื่อมั่นต่องบการเงินเพิ่มขึ้น ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H 7 : การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การติดตามผล

จากการศึกษางานวิจัยของ ศิลปพร ศรีจั่นเพชร (2550) พบว่าโดยรวมทุกอุตสาหกรรมพบว่าการติดตามและประเมินผล เป็นองค์ประกอบที่องค์กรปฏิบัติค่อนข้างมากและ Beasley,Clune and Hermanson (2005) ได้สำรวจสัดส่วนของบริษัทชั้นนำของโลกแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงในองค์กร พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการนำ ERM มาใช้ในองค์กรและมีบางองค์กรได้นำ ERM มาใช้อย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงปัจจัยด้านการติดตามและการประเมินผล ธรรมรงค์ สุวรรณนิกรกุล (2553) ศึกษาพบว่าการติดตามผลของระบบการควบคุมภายในของบริษัทจดทะเบียนตามแนวคิด COSO ERM มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อความเชื่อมั่นของพนักงานบัญชีที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัท จุฑามาศ พิมพา (2553) พบว่าถ้าองค์กรมีการปรับปรุงงานบริหารความเสี่ยงให้ดีขึ้น จะทำให้ความเชื่อมั่นต่องบการเงินเพิ่มขึ้น จึงทำให้การติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อความเชื่อมั่นงบการเงิน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H 8 : การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการติดตาม มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขนาดของกิจการ

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของพรพรรณ ดำรงสุขนิวัฒน์ และคณะ(2556) พบว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไร เพื่อหลีกเลี่ยงผลการดำเนินงานที่ลดลง โดยกิจการขนาดใหญ่มีโอกาสในการตกแต่งกำไรเพื่อหลีกเลี่ยงผลขาดทุนมากกว่าเมื่อเทียบกับกิจการขนาดเล็ก สอดคล้องกับ Barton and Simke (2002) ที่พบว่ากิจการขนาดใหญ่มีแรงกดดันมาก

ว่าในแง่ของตัวเลขประมาณการ และ Degeorge (1999) รายงานว่าการที่กิจการขนาดใหญ่ได้รับความสนใจจากนักวิเคราะห์ทางการเงินในการคาดการณ์ประมาณการกำไรของกิจการ ทำให้กิจการขนาดใหญ่ต้องการที่จะรายงานผลกำไรของกิจการให้สูงว่าตัวเลขกำไรที่นักวิเคราะห์ทางการเงินได้ประมาณการไว้ บริษัทจึงมีการตกแต่งกำไรเพื่อแสดงผลกำไรไม่ให้ต่ำกว่าที่นักวิเคราะห์ได้ประมาณการไว้ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H 9 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของพรพรรณ ดำรงสุขนิวัฒน์ และคณะ(2556) พบว่ากิจการที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชี Big 4 มีโอกาสตกแต่งกำไรเพื่อหลีกเลี่ยงผลขาดทุนน้อยกว่า กิจการที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีที่ไม่ใช่ Big 4เช่นเดียวกับ จิราภรณ์ พินิจนรชัย (2550) พบว่าบริษัทที่ตรวจสอบโดยบริษัทที่ไม่ใช่ Big 4 มีรายการคงค้างซึ่งใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารสูงกว่าบริษัทที่ตรวจโดย Big 4 DeFond และ Jiambalvo (1994) พบว่าผู้สอบบัญชี Big 4 มีแนวโน้มที่จะยอมให้ลูกค้าตกแต่งกำไรน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่ไม่ใช่ Big 4 (Non-Big 4) เนื่องจากผู้สอบบัญชี Big 4 มีต้นทุนในด้านการเสียชื่อเสียง ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงตั้งสมมติฐานว่า

H 10 : ประเภทของสำนักงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการตกแต่งกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยไม่รวมหมวดบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน เนื่องจากมีผลการดำเนินงานไม่สอดคล้องกับตลาดหลักทรัพย์ และบริษัทที่อยู่ในกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ซึ่งมีทั้งสิ้น 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ดังนี้

1. กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	จำนวน	51 บริษัท
2. กลุ่มเทคโนโลยี	จำนวน	41 บริษัท
3. กลุ่มทรัพยากร	จำนวน	40 บริษัท
4. กลุ่มธุรกิจการเงิน	จำนวน	59 บริษัท
5. กลุ่มบริการ	จำนวน	101 บริษัท
6. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	จำนวน	86 บริษัท

7. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค	จำนวน	40 บริษัท
8. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	จำนวน	151 บริษัท
	รวม	569 บริษัท*

หมายเหตุ *ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ.2558 โดยไม่รวมบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน และบริษัทที่อยู่ในกลุ่มตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ

จากประชากรทั้งหมดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้ง 8 กลุ่มอุตสาหกรรม จำนวนทั้งสิ้น 569 บริษัท ใช้การสุ่มตัวอย่างวิธีโควตา เนื่องจากประชากรมีทั้งหมด 8 กลุ่มอุตสาหกรรม โดยแบ่งกลุ่มไว้ชัดเจน วิธีนี้เป็นการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จากประชากร N หน่วย เพื่อทำการสุ่มเลือกตัวอย่าง n หน่วย โดยให้แต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน โดยใช้ทฤษฎีของ Yamane (1967) มาคำนวณหาจำนวนตัวอย่างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด โดยกำหนดค่าความคาดเคลื่อนที่ 0.05

สูตรของ Yamane $$N = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดยที่ N = จำนวนประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างมากที่สุดที่ยอมรับได้

ดังนั้น แทนค่า N = 569 บริษัท

คำนวณขนาดตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{569}{1+569(0.05)^2} = 235 \text{ บริษัท}$$

จากการคำนวณข้างต้น จำนวนตัวอย่างที่จะนำมาใช้ในการศึกษาเท่ากับ 235 บริษัท จากทั้งหมด 8 กลุ่มอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 41.33% ของสัดส่วนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมด 569 บริษัท เมื่อนำมาเทียบร้อยละของประชากรในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมโดยนำประชากรแต่ละหมวดอุตสาหกรรม คูณ 100 หาร 235 บริษัท ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ตารางสรุปจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	51	21
กลุ่มเทคโนโลยี	41	17
กลุ่มทรัพยากร	40	16
กลุ่มธุรกิจการเงิน	59	24
กลุ่มบริการ	101	41
กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	86	36
กลุ่มสินค้าอุปโภค	40	17
กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	151	63
รวม	569	235

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี(แบบ56-1) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประจำปีพ.ศ.2558 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซด์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และฐานข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ออนไลน์ ยกเว้น

- บริษัทที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน เนื่องจากข้อมูลของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมจะทำให้การศึกษามีข้อมูลที่เบี่ยงเบนได้

- บริษัทที่อยู่ในกลุ่มตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ

ข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมจากการศึกษาค้นคว้าจากงบการเงิน รายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี(แบบ 56-1) สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินที่สอดคล้องกับการตกแต่งกำไร และวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของแต่ละบริษัทว่ามีการเปิดเผยอยู่ในระดับใด

3.4 การวัดค่าของตัวแปร

ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลจากการเก็บรวบรวมออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. **ตัวแปรอิสระ** : การบริหารความเสี่ยง ซึ่งตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 8 ตัวแปร

ใช้กระดาษทำการที่ออกแบบมาเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยจะแบ่งหัวข้อเป็น 8 หัวข้อ ตามองค์ประกอบในการบริหารความเสี่ยง จะมีการเก็บข้อมูลในแต่ละแหล่งเหมือนกันโดยใช้แบบประเมิน(Checklist) ซึ่งถ้ามีการเปิดเผยข้อมูลตามที่อยู่ในแบบประเมินผลจะให้คะแนนเท่ากับ 1 แต่ถ้าไม่มีการเปิดเผยรายการตามที่อยู่ในแบบประเมินผลจะให้คะแนนเท่ากับ 0 จากนั้นจะนำมาคำนวณหาดัชนีคุณภาพของการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง โดยการนำคะแนนของการเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบกับจำนวนคะแนนรวมที่มีการเปิดเผยทั้งหมด 52 คะแนน (ศุภมาศ หอมตระกูล, 2555) ตามสมการดังนี้

$$QUA_i = \frac{AS_i}{MS} \quad ; \text{ โดยที่ } 0 \leq QUA \leq 1$$

โดยที่

QUA_i = ดัชนีคุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท (Quality Index)

AS_i = จำนวนคะแนนการเปิดเผยของบริษัท (Actual Scores)

MS = จำนวนคะแนนการเปิดเผยรวมสูงสุด (Maximum Scores)

2. **ตัวแปรควบคุม** : จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไร ได้แก่

- ขนาดของกิจการ คำนวณจากค่าลอการิทึมฐานธรรมชาติของสินทรัพย์รวมของบริษัท

- ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชี Big 4 =1 และสำนักงานสอบบัญชีที่ไม่ใช่ Big 4 หรือ Non-Big 4 =0

3. **ตัวแปรตาม** : การตกแต่งกำไร

โดยจะวัดจากรายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร(Discretionary Accrual : DCA) โดยใช้แบบจำลอง Modified Jones (1991) เนื่องจากเป็นแบบจำลองที่แสดงความสามารถในการพยากรณ์ได้ และจะคำนวณหาธุรกรรมที่ไม่อยู่ภายใต้ดุลพินิจของฝ่ายบริหาร

ได้ นอกจากนี้ยังเป็นแบบจำลองในการประมาณรายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร และการหาการตกแต่งกำไร

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ คือ ใช้แบบจำลอง Modified Jones (1991) ในการหาค่ารายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร และใช้กระดาษทำการที่ออกแบบไว้สำหรับการเก็บข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท คือ ชื่อบริษัท ชื่อย่อบริษัท ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี ขนาดของบริษัท ประกอบด้วย มูลค่าสินทรัพย์รวม

ส่วนที่ 2 ประเภทอุตสาหกรรม จะจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป็น 8 กลุ่ม ตามการแบ่งของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 3 การบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยจะแบ่งหัวข้อเป็น 8 หัวข้อ ตามองค์ประกอบในการบริหารความเสี่ยง จะมีการเก็บข้อมูลในแต่ละแหล่งเหมือนกันโดยใช้แบบประเมิน(Checklist) (ปรากฏตามภาคผนวก ข) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ออกแบบสำหรับการใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแบบประเมินได้ออกแบบและพัฒนาให้ครอบคลุมองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยแบ่งออกเป็น 52 คำถาม ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	9	คำถาม
การกำหนดวัตถุประสงค์	8	คำถาม
การระบุเหตุการณ์	7	คำถาม
การประเมินความเสี่ยง	5	คำถาม
การตอบสนองความเสี่ยง	6	คำถาม
กิจกรรมการควบคุม	4	คำถาม
ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร	6	คำถาม
การติดตามผล	7	คำถาม
	52	คำถาม

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

1. การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการพิจารณาเนื้อหาของข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กร โดยใช้แบบประเมินผล (Checklist) ในการวัดค่ามีแนวทางในการให้คะแนน คือ บริษัทมีการบริหารความเสี่ยงตามในแบบประเมินจะให้คะแนนเท่ากับ 1 แต่ถ้าไม่มีการบริหารความเสี่ยงตามหัวข้อที่กำหนดจะให้คะแนนเท่ากับ 0 จากนั้นจะนำมาคำนวณหาค่าดัชนีคุณภาพของการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง โดยการนำคะแนนของการเปิดเผยข้อมูลเปรียบเทียบกับจำนวนคะแนนรวมที่มีการปิดเผยทั้งหมดซึ่งเท่ากับ 52 คะแนน (สุภมาศ หอมตระกูล, 2555)

2. เกณฑ์ที่ใช้วัดระดับการเปิดเผยข้อมูล

การวิเคราะห์การเปิดเผยข้อมูลจะแบ่งระดับการเปิดเผยข้อมูลตามเกณฑ์ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (2553) โดยจะประยุกต์การเปิดเผยระหว่างร้อยละ 50 – 59 และการเปิดเผยต่ำกว่าร้อยละ 50 จากผ่านและไม่ผ่าน เป็นน้อยและน้อยมากตามมาตรวัดแบบลิเคริ์ท (Likert Scale) ดังนี้

ช่วงคะแนนการเปิดเผยระหว่างร้อยละ	90 - 100	คือ	ดีเลิศ
ช่วงคะแนนการเปิดเผยระหว่างร้อยละ	80 - 89	คือ	ดีมาก
ช่วงคะแนนการเปิดเผยระหว่างร้อยละ	70 - 79	คือ	ดี
ช่วงคะแนนการเปิดเผยระหว่างร้อยละ	60 - 69	คือ	พอใช้
ช่วงคะแนนการเปิดเผยระหว่างร้อยละ	50 - 59	คือ	น้อย
ช่วงคะแนนการเปิดเผยระหว่างร้อยละ	50	คือ	น้อยมาก

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistic) ที่เป็นลักษณะทั่วไปให้ออกมาในรูปของค่าสถิติพื้นฐาน โดยการแสดงผลโดยใช้ร้อยละ (Percentage) ค่าต่ำสุด (Minimum : Min) ค่าสูงสุด (Maximum : Max) ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายรายละเอียดของการเปิดเผยในภาพรวมของบริษัท

ส่วนที่ 2 การตกแต่งกำไร หาค่ารายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร (DCA) โดยใช้แบบจำลอง Modified Jones (1991)

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร จะใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นตัวแปรเกณฑ์เพียงตัวเดียวกับตัวแปรที่เป็นตัวทำนาย หรือตัวแปรพยากรณ์ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป การวิจัยนี้จะอาศัยแบบจำลองที่เสนอโดย ธัญญพัทธ์ เทศประสิทธิ์รฐา (2552) นำมาปรับให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและข้อมูลที่สามารถหาได้ในการศึกษา โดยเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

Model 1 $DCA = ß_0 + ß_1(ENV) + ß_2(OBJ) + ß_3(EVENT) + ß_4(ASSESS) + ß_5(RESP) + ß_6(CONT) + ß_7(INFOR) + ß_8(MONIT) + \varepsilon$

Model 2 $DCA = ß_0 + ß_1(ENV) + ß_2(OBJ) + ß_3(EVENT) + ß_4(ASSESS) + ß_5(RESP) + ß_6(CONT) + ß_7(INFOR) + ß_8(MONIT) + ß_9(SIZE) + ß_{10}(AUDITOR) + \varepsilon$

โดยที่

DCA	=	การตกแต่งกำไร
ENV	=	สภาพแวดล้อมภายในองค์กร
OBJ	=	การกำหนดวัตถุประสงค์
EVENT	=	การระบุเหตุการณ์
ASSESS	=	การประเมินความเสี่ยง
RESP	=	การตอบสนองความเสี่ยง
CONT	=	กิจกรรมการควบคุม
INFOR	=	ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร
MONIT	=	การติดตามผล
SIZE	=	ขนาดของกิจการ
AUDITOR	=	ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี
$ß_0$	=	ค่าคงที่ของสมการ
$ß_i$	=	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย โดยที่ i = 1,…,10
ε	=	ความคาดเคลื่อน

บทที่ 4
ผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อศึกษาระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี และแบบแสดงข้อมูลประจำปี (56-1) พ.ศ.2558 และนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาความถี่ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เพื่อทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร โดยมีการนำเสนอผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

4.1 ระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4.2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4.3 สรุปสมมติฐานการศึกษา

4.1 ระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 235 บริษัท ศึกษาจากแบบเก็บข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง จากรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประจำปี 2558

สำหรับผลการศึกษาระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะใช้วิธีการให้คะแนนในแบบประเมิน(Checklist) ที่ได้ออกแบบและพัฒนาให้ครอบคลุมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง (ปรากฏตาม

ภาคผนวก ข) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) การให้คะแนน คือ หากบริษัทมีการเปิดเผยรายการตามที่อยู่ในแบบประเมิน จะให้คะแนนเท่ากับ 1 แต่ถ้าบริษัทไม่มีการเปิดเผยรายการที่อยู่ในแบบประเมินจะให้คะแนนเท่ากับ 0

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ครบทั้ง 8 องค์ประกอบ

การเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง	จำนวน(บริษัท)	ร้อยละ
มีการเปิดเผยครบทั้ง 8 องค์ประกอบ	0	0
มีการเปิดเผยไม่ครบทั้ง 8 องค์ประกอบ	235	100
รวม	235	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ไม่มีบริษัทที่มีการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง ครบทั้ง 8 องค์ประกอบ และพบว่าบริษัททั้งหมด 235 บริษัท มีการเปิดเผยไม่ครบทั้ง 8 องค์ประกอบ

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละของบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง และไม่เปิดเผยการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	เปิดเผย		ไม่เปิดเผย	
	จำนวน(บริษัท)	ร้อยละ	จำนวน(บริษัท)	ร้อยละ
สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	45	19.15	190	80.85
การกำหนดวัตถุประสงค์	19	8.09	216	91.91
การระบุเหตุการณ์	12	5.11	223	94.89
การประเมินความเสี่ยง	48	20.43	187	79.57
การตอบสนองต่อความเสี่ยง	43	18.30	192	81.70
กิจกรรมการควบคุม	60	25.53	175	74.47
ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร	69	29.36	166	70.64
การติดตามผล	51	21.70	184	78.30

จากตารางที่ 4.2 พบว่า บริษัทมีการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง ในองค์ประกอบด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร ครบมากที่สุด จำนวน 69 บริษัท หรือร้อยละ29.36 และองค์ประกอบที่ไม่มีการเปิดเผยครบ คือ การระบุเหตุการณ์ มีจำนวน 223 บริษัท หรือร้อยละ 94.89

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและระดับการเปิดเผย

ช่วงการเปิดเผย	ระดับการเปิดเผย	จำนวน(บริษัท)	ร้อยละ
ร้อยละ 90 – 100	ดีเลิศ	15	6.38
ร้อยละ 80 – 89	ดีมาก	58	24.68
ร้อยละ 70 – 79	ดี	89	37.87
ร้อยละ 60 – 69	พอใช้	63	26.81
ร้อยละ 50 – 59	น้อย	7	2.98
ต่ำกว่าร้อยละ 50	น้อยมาก	3	1.28
	รวม	235	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงถึงการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง โยจำแนกตามระดับการเปิดเผยที่ได้แบ่งไว้เป็นช่วงๆ พบว่า บริษัทส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.87 มีการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง ในระดับ ดี โดยอยู่ในช่วงการเปิดเผยร้อยละ 70 – 79 รองลงมา คือ การเปิดเผยในระดับ พอใช้ โดยอยู่ในช่วงการเปิดเผยร้อยละ 60 – 69 การเปิดเผยในระดับ ดีมาก ร้อยละ 24.68 โดยอยู่ในช่วงการเปิดเผยร้อยละ 80 – 89 การเปิดเผยในระดับ ดีเลิศ ร้อยละ 6.38 โดยอยู่ในช่วงการเปิดเผยร้อยละ 90 – 100 การเปิดเผยในระดับ น้อย ร้อยละ 2.98 โดยอยู่ในช่วงการเปิดเผย ร้อยละ 50 -59 และการเปิดเผยในระดับ น้อยมาก ร้อยละ 1.28 โดยอยู่ในช่วงการเปิดเผยต่ำกว่าร้อยละ 50 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

ตารางที่ 4.4 ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง

องค์ประกอบ	ร้อยละ	ระดับการเปิดเผย	อันดับที่
สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	84.11	ดีมาก	1
การติดตามผล	83.46	ดีมาก	2
ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร	79.50	ดี	3
กิจกรรมการควบคุม	76.38	ดี	4
การกำหนดวัตถุประสงค์	71.99	ดี	5
การตอบสนองต่อความเสี่ยง	70.93	ดี	6
การประเมินความเสี่ยง	71.34	ดี	7
การระบุเหตุการณ์	69.23	พอใช้	8
ระดับการเปิดเผยรวม	**75.87**	**ดี**	

เมื่อพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในตารางที่ 4.4 พบว่า บริษัทมีระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมอยู่ในระดับ ดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 75.87 ซึ่งมีอยู่ 2 องค์ประกอบ คือ การติดตามผล และสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ที่มีระดับการเปิดเผยอยู่ในระดับดีมาก โดยเฉลี่ยร้อยละ 83.46 และ 84.11 ตามลำดับ ซึ่งสภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นองค์ประกอบที่มีระดับการเปิดเผยสูงสุด ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ อยู่ในระดับการเปิดเผยดีถึงพอใช้ โดยพบว่าบริษัทที่มีระดับการเปิดเผยเรื่องการระบุเหตุการณ์ มีการเปิดเผยน้อยที่สุด มีระดับเปิดเผยอยู่ในระดับพอใช้ โดยเฉลี่ยร้อยละ 69.23 โดยรายละเอียดผลการวิจัยการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปรากฏดังตารางที่ 4.5 - 4.12

ตารางที่ 4.5 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

	องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	**จำนวน (บริษัท)**	**ร้อยละ**	**ระดับการเปิดเผย**	**อันดับที่**
1	มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เกี่ยวกับการควบคุมภายในและผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไรในดุลพินิจของผู้บริหาร	233	99.10	ดีเลิศ	1
2	มีการกำหนดโครงสร้างองค์กร และแผนงานความรับผิดชอบของบุคลากรภายในองค์กรอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบแผนงานของบุคลากรได้อย่างเป็นระบบ	232	98.70	ดีเลิศ	2
3	บริษัทมีคณะกรรมการบริษัทที่มีความเป็นอิสระ ไม่มีการถูกบังคับเพื่อให้มีปกปิดการตกแต่งกำไร	221	94.00	ดีเลิศ	3
4	มีการกำหนดนโยบายและวิธีการบริหารองค์กรเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร	219	93.20	ดีเลิศ	4
5	มีการพัฒนา ฝึกอบรมพนักงานสม่ำเสมอในเรื่องการทำบัญชีเพื่อป้องกันการทุจริตในการตกแต่งกำไร	215	91.50	ดีเลิศ	5
6	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานและผลตอบแทนที่เป็นธรรมต่อบุคลากรภายในองค์กร	196	83.40	ดีมาก	6
7	มีการสร้างทัศนคติให้กับพนักงาน เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกและตระหนักรับรู้เรื่องความเสี่ยงในองค์กรเกี่ยวกับการตกแต่งกำไร	191	81.30	ดีมาก	7
8	มีการมอบหมายอำนาจ และมีการกำหนดการรายงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยปราศจากการทุจริต	179	76.20	ดี	8
9	บริษัทมีมาตรฐานเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล เช่น การสรรหา การว่าจ้าง การจ่ายค่าตอบแทน ปราศจากการจ่ายค่าตอบแทนที่ผิดปกติ	93	39.60	น้อยมาก	9
	ระดับการเปิดเผยรวม	**84.11**		**ดีมาก**	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในองค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมภายในองค์กร โดยมีระดับการเปิดเผยในภาพรวม อยู่ในระดับ ดีมาก โดยเฉลี่ยร้อยละ 84.11 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า การเปิดเผยที่อยู่ในระดับดีเลิศ คือ บริษัทมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เกี่ยวกับการควบคุมภายในและผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไรในดุลพินิจของผู้บริหาร สูงที่สุด ร้อยละ 99.10 บริษัทมีการกำหนดโครงสร้างองค์กร และแผนงานความรับผิดชอบของบุคลากรภายในองค์กรอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบแผนงานของบุคลากรได้อย่างเป็นระบบ โดยเฉลี่ยร้อยละ 98.70 บริษัทมีคณะกรรมการบริษัทที่มีความเป็นอิสระ ไม่มีการถูกบังคับเพื่อให้มีปกปิดการตกแต่งกำไร โดยเฉลี่ยร้อยละ 94.00 และบริษัทมีการกำหนดนโยบายและวิธีการบริหารองค์กรเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร โดยเฉลี่ยร้อยละ 93.20 ส่วนการเปิดเผยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในองค์กรอื่นๆ มีการเปิดเผยในระดับดีมาก ดี และน้อยมาก ซึ่งพบว่าการเปิดเผยในระดับน้อยมาก คือ บริษัทมีมาตรฐานเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล เช่น การสรรหา การว่าจ้าง การจ่ายค่าตอบแทน ปราศจากการจ่ายค่าตอบแทนที่ผิดปกติ โดยเฉลี่ยร้อยละ 39.60

ตารางที่ 4.6 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง
องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์

	องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์	**จำนวน (บริษัท)**	**ร้อยละ**	**ระดับการเปิดเผย**	**อันดับที่**
1	มีการประชุมและให้พนักงานได้รับทราบวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้ชัดเจนเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร	218	92.80	ดีเลิศ	1
2	วัตถุประสงค์ด้านปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานของผู้บริหารที่กระทำโดยปราศจากการตกแต่งกำไรในงบการเงิน	192	81.70	ดีมาก	2
3	เพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร องค์กรมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	175	74.50	ดี	3
4	วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน มีการรายงานผลกำไรที่ถูกต้อง	166	70.60	ดี	4
5	ผู้บริหารมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กรในการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องการตกแต่งกำไรและเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน	153	65.10	พอใช้	5

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

	องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ	ระดับการเปิดเผย	อันดับที่
6	วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ ในเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร	152	64.70	พอใช้	6
7	วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร ปฏิบัติตรงตามกฎ ระเบียบ ที่องค์กรได้ตั้ง	128	54.50	น้อย	*7*
	ระดับการเปิดเผยรวม		**71.99**	**ดี**	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในองค์ประกอบที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ โดยมีระดับการเปิดเผยในภาพรวมในระดับ ดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 71.99 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า บริษัทมีการประชุมและให้พนักงานได้รับทราบวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้ชัดเจนเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร โดยเฉลี่ยร้อยละ 92.80 และการเปิดเผยรองลงมาคือ บริษัทมีการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่กระทำโดยปราศจากการตกแต่งกำไรในงบการเงิน ในระดับ ดีมาก โดยเฉลี่ยร้อยละ 81.70 และพบว่าการเปิดเผยเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์อื่นๆ มีการเปิดเผยอยู่ในระดับ ดี ถึง น้อย ซึ่งการเปิดเผยที่น้อยที่สุด คือ วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร ปฏิบัติตรงตามกฎระเบียบ ที่องค์กรได้ตั้ง โดยเฉลี่ยร้อยละ 54.50

ตารางที่ 4.7 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 3 การระบุเหตุการณ์

	องค์ประกอบที่ 3 การระบุเหตุการณ์	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ	ระดับการเปิดเผย	อันดับที่
1	ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการทางการเงิน มีการจัดการทางการเงินที่อาจจะส่งผลดีให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งภายในองค์กร	205	87.20	ดีมาก	1
2	ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ที่อาจจะส่งผลให้บุคลากรเกิดแรงผลักดันจนอาจนำไปสู่การตกแต่งกำไร	199	84.70	ดีมาก	2
3	มีการระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ที่อาจจะเกิดจากการตกแต่งกำไร	196	83.40	ดีมาก	3
4	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ อาจมีการละเมิดกฎ ระเบียบ ที่องค์กรได้ระบุไว้ในเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร	158	67.20	พอใช้	4
5	ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ จะอาจจะส่งผลให้เกิดการตกแต่งกำไร	156	66.40	พอใช้	5
6	มีการระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ที่อาจจะเกิดจากการตกแต่งกำไร	138	58.70	น้อย	6
7	มีการระบุเหตุการณ์โดยการจัดทำภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร ที่อาจจะทำให้เกิดการตกแต่งกำไรภายในองค์กรได้	87	37.00	น้อยมาก	7
	ระดับการเปิดเผยรวม		**69.23**	**พอใช้**	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในองค์ประกอบที่ 3 การระบุเหตุการณ์ โดยมีระดับการเปิดเผยในภาพรวมในระดับ พอใช้ โดยเฉลี่ยร้อยละ 69.23 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า บริษัทมีการระบุเหตุการณ์ ด้านความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการทางการเงิน มีการจัดการทางการเงินที่อาจจะส่งผลดีให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งภายในองค์กร ในระดับ ดีมาก โดยเฉลี่ยร้อยละ 87.20 และการเปิดเผยรองลงมา คือ บริษัทมีการระบุเหตุการณ์ด้านความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ที่อาจจะส่งผลให้บุคลากรเกิดแรงผลักดันจนอาจนำไปสู่การตกแต่งกำไร ในระดับดีมาก

โดยเฉลี่ยร้อยละ 84.70 และการเปิดเผยเกี่ยวกับการระบุเหตุการณ์อื่นๆ มีการเปิดเผยอยู่ในระดับพอใช้ ถึง น้อยมาก ซึ่งการเปิดเผยที่น้อยที่สุด คือ บริษัทมีการระบุเหตุการณ์โดยการจัดทำภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร ที่อาจจะทำให้เกิดการตกแต่งกำไรภายในองค์กรได้ โดยเฉลี่ยร้อยละ 37.00

ตารางที่ 4.8 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง
องค์ประกอบที่ 4 การประเมินความเสี่ยง

	องค์ประกอบที่ 4 การประเมินความเสี่ยง	**จำนวน (บริษัท)**	**ร้อยละ**	**ระดับการเปิดเผย**	**อันดับที่**
1	มีการนำเสนอผลการประเมินต่อคณะผู้บริหาร เพื่อดำเนินการจัดหามาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ในเรื่องการตกแต่งกำไร	228	97.00	ดีเลิศ	1
2	มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยพิจารณาสาเหตุและแหล่งที่มาของความเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่อาจตามมาทั้งในทางบวกและทางลบ ได้อย่างชัดเจนในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องการตกแต่งกำไร	179	76.20	ดี	2
3	หากองค์กรมีการตกแต่งกำไร มีการประเมินความเสี่ยง เปรียบเทียบระหว่างระดับของความเสี่ยงที่ได้เทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้	155	66.00	พอใช้	3
4	มีการประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น หากมีการตกแต่งกำไรเกิดขึ้นภายในองค์กร	148	63.00	พอใช้	4
5	หากองค์กรมีการตกแต่งกำไร มีการประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง	128	54.50	น้อย	5
	ระดับการเปิดเผยรวม		**71.34**	**ดี**	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในองค์ประกอบที่ 4 การประเมินความเสี่ยง โดยมีระดับการเปิดเผยในภาพรวม ดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 71.34 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

บริษัทมีการนำเสนอผลการประเมินต่อคณะผู้บริหาร เพื่อดำเนินการจัดหามาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ในเรื่องการตกแต่งกำไร ในระดับ ดีเลิศ โดยเฉลี่ยร้อยละ 97.00 และบริษัทมีมีการวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยพิจารณาสาเหตุและแหล่งที่มาของความเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่อาจตามมาทั้งในทางบวกและทางลบ ได้อย่างชัดเจนในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องการตกแต่งกำไร ในระดับ ดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 76.20 และหากองค์กรมีการตกแต่งกำไร มีการประเมินความเสี่ยง เปรียบเทียบระหว่างระดับของความเสี่ยงที่ได้เทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เปิดเผยอยู่ในระดับพอใช้ โดยเฉลี่ยร้อยละ 66.00 ส่วนการเปิดเผยเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงอื่นๆ มีระดับพอใช้ ถึง น้อย ซึ่งการเปิดเผยที่น้อยที่สุด คือ หากองค์กรมีการตกแต่งกำไร มีการประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง เปิดเผยอยู่ในระดับ น้อย โดยเฉลี่ยร้อยละ 54.50

ตารางที่ 4.9 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง
องค์ประกอบที่ 5 การตอบสนองความเสี่ยง

	องค์ประกอบที่ 5 การตอบสนองความเสี่ยง	**จำนวน (บริษัท)**	**ร้อยละ**	**ระดับการเปิดเผย**	**อันดับที่**
1	การร่วมจัดการความเสี่ยง มีการจัดการความเสี่ยงในเรื่องการตกแต่งกำไร	212	90.20	ดีเลิศ	1
2	การลดความเสี่ยง การตกแต่งกำไรจะต้องมีการลดความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	194	82.60	ดีมาก	2
3	มีการกำหนดแผนการจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดการตกแต่งกำไร มีดำเนินการต่อที่ประชุมคณะผู้บริหาร	159	67.70	พอใช้	3
4	การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หากมีการตกแต่งกำไรมีแนวทางในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	155	66.00	พอใช้	4
5	มีการประเมินว่าหลักการตอบสนองความเสี่ยงที่อาจจะเกิดการตกแต่งกำไร ที่องค์กรนำมาใช้ว่าสามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง	145	61.70	พอใช้	5
6	การยอมรับความเสี่ยง เมื่อความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ก็อาจจะทำให้การตกแต่งกำไรลดลง	135	57.40	น้อย	6
	ระดับการเปิดเผยรวม		**70.93**	**ดี**	

จากตารางที่ 4.9 พบว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในองค์ประกอบที่ 5 การตอบสนองความเสี่ยง โดยมีระดับการเปิดเผยในภาพรวมในระดับ ดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 70.93 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีการใช้แนวทางในการจัดการความเสี่ยง ด้านการร่วมจัดการความเสี่ยง มีการจัดการความเสี่ยงในเรื่องการตกแต่งกำไร ในระดับดีเลิศ โดยเฉลี่ยร้อยละ 90.20 รองลงมา คือ การลดความเสี่ยง การตกแต่งกำไรจะต้องมีการลดความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ในระดับการเปิดเผยดีมาก โดยเฉลี่ยร้อยละ 82.60 ส่วนการเปิดเผยเกี่ยวกับการตอบสนองความเสี่ยงอื่นๆ มีการเปิดเผยในระดับ พอใช้ ถึง น้อย ซึ่งการเปิดเผยที่น้อยที่สุด คือ การยอมรับความเสี่ยง เมื่อความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ก็อาจจะทำให้การตกแต่งกำไรลดลง โดยเฉลี่ยร้อยละ 57.40

ตารางที่ 4.10 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง
องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการควบคุม

	องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการควบคุม	**จำนวน (บริษัท)**	**ร้อยละ**	**ระดับการเปิดเผย**	**อันดับที่**
1	มีนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร ที่สามารถมั่นใจได้ว่ามีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้	228	97.00	ดีเลิศ	1
2	มีการกำหนดบุคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบการควบคุมเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไรนั้น ไว้อย่างแน่นอนแล้ว	196	83.40	ดีมาก	2
3	มีวิธีการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การควบคุมเพื่อป้องกัน เพื่อให้ตรวจสอบควบคุมโดยการชี้แนะและควบคุมเพื่อการแก้ไขให้มีวิธีการที่รัดกุมเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร	156	66.40	พอใช้	3
4	มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือการแบ่งแยกหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการทำงานในองค์กรอย่างเป็นระบบ	138	58.70	น้อย	4
	ระดับการเปิดเผยรวม		**76.38**	**ดี**	

จากตารางที่ 4.10 พบว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในองค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการควบคุม โดยมีระดับการเปิดเผยในภาพรวมในระดับ ดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 76.38 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า การเปิดเผยระดับ ดีเลิศ คือ มีนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร ที่สามารถมั่นใจได้ว่ามีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ โดยเฉลี่ยร้อยละ 97.00 และมีการกำหนดบุคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบการควบคุมเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไรนั้น ไว้อย่างแน่นอนแล้ว เปิดเผยอยู่ในระดับ ดีมาก โดยเฉลี่ยร้อยละ 83.40 รองลงมา คือ มีวิธีการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การควบคุมเพื่อป้องกัน เพื่อให้ตรวจสอบควบคุมโดยการชี้แนะและควบคุมเพื่อการแก้ไขให้มีวิธีการที่รัดกุมเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร เปิดเผยอยู่ในระดับ พอใช้ ร้อยละ 66.40 ส่วนการเปิดเผยเกี่ยวกับกิจกรรมการควบคุมที่เปิดเผยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือการแบ่งแยกหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการทำงานในองค์กรอย่างเป็นระบบ ร้อยละ 58.70

ตารางที่ 4.11 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง
องค์ประกอบที่ 7 ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร

	องค์ประกอบที่ 7 ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร	**จำนวน (บริษัท)**	**ร้อยละ**	**ระดับการเปิดเผย**	**อันดับที่**
1	มีการบันทึกข้อมูลและสื่อสารไปยังบุคลากรในองค์กรอย่างเหมาะสมและชัดเจนสามารถตรวจสอบได้หากมีการตกแต่งกำไร	230	97.90	ดีเลิศ	1
2	การสื่อสารในองค์กรมีการสื่อสารอย่างเป็นระบบ คือ สื่อสารจากระดับบนลงล่าง ระดับล่างไปสู่บน และสื่อสารระดับหน่วยงาน อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด	216	91.90	ดีเลิศ	2
3	มีระบบป้องกันความปลอดภัยของข้อมูลในงบการเงิน รวมถึงมีแผนฉุกเฉินในกรณีที่เกิดอุบัติภัยร้ายแรง	192	81.70	ดีมาก	3
4	บริษัทได้มีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงในเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร	183	77.90	ดี	4

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

	องค์ประกอบที่ 7 ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ	ระดับการเปิดเผย	อันดับที่
5	ข้อมูลของบริษัทมีทั้งข้อมูลในอดีตและข้อมูลปัจจุบัน ในการป้องกันการตกแต่งกำไร สามารถนำมาวิเคราะห์แนวโน้มและผลการปฏิบัติงานขององค์กร	166	70.60	ดี	5
6	ข้อมูลที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความเสี่ยงเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง แม่นยำ	134	57.00	น้อย	6
	ระดับการเปิดเผยรวม		**79.50**	**ดี**	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในองค์ประกอบที่ 7 ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร โดยมีระดับการเปิดเผยในภาพรวมในระดับ ดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 79.50 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า บริษัทมีการบันทึกข้อมูลและสื่อสารไปยังบุคลากรในองค์กรอย่างเหมาะสมและชัดเจนสามารถตรวจสอบได้หากมีการตกแต่งกำไร สูงที่สุด การเปิดเผยอยู่ในระดับ ดีเลิศ โดยเฉลี่ยร้อยละ 97.90 รองลงมา คือ มีการสื่อสารในองค์กรมีการสื่อสารอย่างเป็นระบบ คือ สื่อสารจากระดับบนลงล่าง ระดับล่างไปสู่บน และสื่อสารระดับหน่วยงาน อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด การเปิดเผยอยู่ในระดับ ดีเลิศ เช่นกัน โดยเฉลี่ยร้อยละ 91.90 ส่วนการเปิดเผยเกี่ยวกับข้อมูลและการติดต่อสื่อสารอื่นๆ มีการเปิดเผยในระดับดี ถึง น้อย ซึ่งการเปิดเผยที่น้อยที่สุด คือ ข้อมูลที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความเสี่ยงเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง แม่นยำ เปิดเผยอยู่ในระดับ น้อย โดยเฉลี่ยร้อยละ 57.00

ตารางที่ 4.12 จำนวน ร้อยละและระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง องค์ประกอบที่ 8 การติดตามผล

	องค์ประกอบที่ 8 การติดตามผล	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ	ระดับการเปิดเผย	อันดับที่
1	บริษัทมีการติดตามผลการบริหารความเสี่ยงเรื่องการตกแต่งกำไรอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหาร	228	97.00	ดีเลิศ	1
2	บริษัทมีการติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในการจัดการหากมีการตกแต่งกำไรเกิดขึ้นภายในองค์กร	217	92.30	ดีเลิศ	2
3	มีการจัดทำรายงานความเสี่ยงเพื่อให้การติดตามการบริหารงานของผู้บริหารที่สามารถตรวจสอบได้เรื่องการจัดทำงบการเงิน ว่าจัดทำไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	216	91.90	ดีเลิศ	3
4	ระบบการควบคุมภายในมีการปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	196	83.40	ดีมาก	4
5	มีการรายงานและติดตามความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไรให้ที่ประชุมผู้บริหารรับทราบอย่างสม่ำเสมอ	187	79.60	ดี	5
6	มีการปรับปรุงแก้ไขหากพบว่าบริษัทมีข้อบกพร่องในการบริหารความเสี่ยง จนอาจนำไปสู่การตกแต่งกำไรภายในองค์กร	176	74.90	ดี	6
7	การบริหารความเสี่ยงในเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับขององค์กร	153	65.10	พอใช้	7
	ระดับการเปิดเผยรวม		**83.46**	**ดีมาก**	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในองค์ประกอบที่ 8 การติดตามผล โดยมีการเปิดเผยในภาพรวมในระดับ ดีมาก โดยเฉลี่ยร้อยละ 83.46 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า

บริษัทมีการติดตามผลการบริหารความเสี่ยงเรื่องการตกแต่งกำไรอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหาร เปิดเผยอยู่ในระดับ ดีเลิศ โดยเฉลี่ยร้อยละ 97.00 รองลงมา คือ บริษัทมีการติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในการจัดการ หากมีการตกแต่งกำไรเกิดขึ้นภายในองค์กร เปิดเผยที่ระดับ ดีเลิศ โดยเฉลี่ยร้อยละ 92.30 และพบว่าการเปิดเผยเกี่ยวกับการติดตามผลอื่นๆ มีการเปิดเผยระดับ ดีมาก ถึง พอใช้ ซึ่งการเปิดเผยที่น้อยที่สุด คือ การบริหารความเสี่ยงในเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับขององค์กรเปิดเผยในระดับ พอใช้ โดยเฉลี่ยร้อยละ 65.10

4.2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้เมทริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Matrix) แสดงในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4. 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไรของบริษัท

ตัวแปร	ENV	OBJ	EVENT	ASSESS	RESP	CONT	INFOR	MONIT	SIZE	AUDITOR	DCA	VIF
ENV	1.000											1.579
OBJ	0.414**	1.000										1.723
EVENT	0.257**	0.517**	1.000									1.674
ASSESS	0.325**	0.350**	0.271**	1.000								1.681
RESP	0.471**	0.500**	0.455**	0.594**	1.000							2.316
CONT	0.342**	-0.017	-0.091	0.226**	0.287**	1.000						1.404
INFOR	0.308**	0.081	0.061	0.094	0.263**	0.344**	1.000					1.273
MONIT	0.186**	0.094	0.269**	0.146*	0.080	0.054	0.106	1.000				1.152
SIZE	-0.109	-0.055	-0.084	-0.215**	-0.117	-0.107	-0.105	0.021	1.000			1.138
AUDITOR	-0.093	-0.082	-0.070	-0.080	-0.087	-0.092	0.091	0.004	0.242**	1.000		1.107
DCA	-0.096	-0.013	0.045	-0.113	-0.135*	0.003	0.086	-0.062	-0.278**	0.030	1.000	

**** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed). , *. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).**

โดยที่

DCA	คือ	การตกแต่งกำไร	CONT	คือ	กิจกรรมการควบคุม
ENV	คือ	สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	INFOR	คือ	ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร
OBJ	คือ	การกำหนดวัตถุประสงค์	MONIT	คือ	การติดตามผล
EVENT	คือ	การระบุเหตุการณ์	SIZE	คือ	ขนาดของกิจการ
ASSESS	คือ	การประเมินความเสี่ยง	AUDITOR	คือ	ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี
RESP	คือ	การตอบสนองความเสี่ยง			

จากตารางที่ 4.13 ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ถึงการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรพบว่ามีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการระบุเหตุการณ์ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร และการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวก ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เท่ากับ 0.414 , 0.257 , 0.325, 0.471, 0.342 , 0.308 และ 0.186

การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการระบุเหตุการณ์ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง และการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เท่ากับ 0.517 , 0.350 และ 0.500 การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการระบุเหตุการณ์ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง และการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามผล ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เท่ากับ 0.271 , 0.455 และ 0.269

การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง และการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เท่ากับ 0.594 และ 0.226 และยังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามผล เท่ากับ 0.146 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนตัวแปรขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบ เท่ากับ 0.215 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม และการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลการติดต่อสื่อสาร เท่ากับ 0.287 และ 0.263 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการติดต่อสื่อสาร เท่ากับ 0.344 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ขนาดของกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสำนักงานสอบบัญชี เท่ากับ 0.242 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร เท่ากับ 0.278 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากตารางที่ 4.13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง และขนาดของกิจการ ส่งผลในเชิงลบกับการตกแต่งกำไร เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยใช้ ค่า Variance Inflation Factor (VIF) ซึ่งเป็นค่าที่ใช้วัดค่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวโดยตัวแปรอิสระตัวอื่นในระดับใด ถ้าค่า VIF ที่มากกว่า 10 จะถือว่าอยู่ในระดับที่ก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระได้ ซึ่งจากการทดสอบ พบว่าค่า VIF สูงสุด คือ 2.316 (การตอบสนองความเสี่ยง) ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อการตกแต่งกำไรของบริษัททั้ง 8 องค์ประกอบ ไม่มีความสัมพันธ์กันเอง เพราะค่า VIF มีค่าน้อยกว่า 10

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้สถิติทดสอบความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุเพื่อพยากรณ์หาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตัวแปร	Model 1			Model 2		
	B	t	P-Value	B	t	P-Value
(Constant)	0.929	0.813	0.417	8.551	4.453	0.000**
ENV	-0.175	-1.300	0.195	-0.190	-1.471	0.143
OBJ	0.093	0.775	0.439	0.120	1.042	0.299
EVENT	0.260	2.160	0.032*	0.220	1.905	0.058
ASSESS	-0.054	-0.347	0.729	-0.202	-1.322	0.187
RESP	-0.373	-2.447	0.015*	-0.321	-2.201	0.029*
CONT	0.221	1.126	0.262	0.208	1.101	0.272

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ตัวแปร	Model 1			Model 2		
	B	t	P-Value	B	t	P-Value
INFOR	0.262	2.086	0.038*	0.189	1.552	0.122
MONIT	-0.205	-1.370	0.172	-0.147	-1.023	0.308
SIZE	-	-	-	-0.327	-4.897	0.000**
AUDITOR	-	-	-	0.329	1.332	0.184
Model 1 ; R = 0.267 , R Square = 0.071 , Adjust R Square = 0.0.39 F = 2.172 , P-Value = 0.031*						
Model 2 ; R = 0.402 , R Square = 0.161 , Adjust R Square = 0.124 F = 4.308 , P-Value = 0.000**						

** นัยสำคัญที่ 0.01 , * นัยสำคัญที่ 0.05

จากตารางที่ 4.14 Model1 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 องค์ประกอบ มีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไรของบริษัท เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการระบุเหตุการณ์ ด้านการตอบสนองความเสี่ยง และด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร สามารถพยากรณ์การตกแต่งกำไรของบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษา ด้านการระบุเหตุการณ์ ด้านการตอบสนองความเสี่ยง และด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตกแต่งกำไรของบริษัทนั้น พบว่าบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีเปิดเผยข้อมูลด้านการระบุเหตุการณ์ ด้านการตอบสนองต่อความเสี่ยง และด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสารที่มากนั้น จะส่งผลต่อการตกแต่งกำไรมากกว่าบริษัทที่ไม่มีการเปิดเผย ซึ่งเหมือนกับงานวิจัยในอดีตที่พบความสัมพันธ์ (อังคณา แก้วประภา,2553 ;ศุภมาศ หอมตระกูล,2555) เนื่องจากการระบุเหตุการณ์ การตอบสนองต่อความเสี่ยง และข้อมูลการติดต่อสื่อสาร จะช่วยทำให้สามารถระบุเหตุการณ์ ปัจจัยที่มีผลกระทบ มีการประเมินวิธีการตอบสนองความเสี่ยงที่เป็นไปได้

จากตารางที่ 4.14 Model2 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุเพื่อพยากรณ์หาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ทั้ง 8 องค์ประกอบ มีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไรเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง และขนาดของกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไรของบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของกลุ่มตัวอย่างที่มีการตกแต่งกำไร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจพหุคูณที่ปรับแล้ว (Adjust R-square) มีค่าเท่ากับ 0.124 หมายความว่า ตัวแปรต่างๆ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของการตกแต่งกำไร ได้ร้อยละ 12.40 โดยการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง เท่ากับ 0.321 (Beta) และขนาดของกิจการเท่ากับ 0.327 (Beta) ส่วนร้อยละที่เหลือเกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณา

ตัวแปรอื่นๆ นอกจากนี้ คือ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุเหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร การติดตามผล และประเภทของสำนักงานสอบบัญชี ไม่มีอิทธิพลต่อการตกแต่งกำไร อย่างมีนัยสำคัญ

4.4 สรุปสมมติฐานการศึกษา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยกำหนดสมมติฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ซึ่งตัวแปรอิสระที่เป็นตัวแปรที่นำมาศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง มี 8 องค์ประกอบ คือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุเหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร และการติดตามผล และตัวแปรอิสระที่เป็นตัวแปรควบคุม 2 ตัวแปร คือ ขนาดของกิจการ และประเภทของสำนักงานสอบบัญชี

จากผลการศึกษาข้างต้นองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการตกแต่งกำไร คือ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง และขนาดของกิจการ โดย มีทิศทางความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ในข้อที่ 5 และข้อที่ 9 คือมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 สรุปสมมติฐานการศึกษา

ตัวแปร	ทิศทาง	ยอมรับ/ปฏิเสธ
H 1 สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	เชิงลบ	ปฏิเสธ
H 2 การกำหนดวัตถุประสงค์	เชิงลบ	ปฏิเสธ
H 3 การระบุเหตุการณ์	เชิงลบ	ปฏิเสธ
H 4 การประเมินความเสี่ยง	เชิงลบ	ปฏิเสธ
H 5 การตอบสนองความเสี่ยง	เชิงลบ	ยอมรับ
H 6 กิจกรรมการควบคุม	เชิงลบ	ปฏิเสธ
H 7 ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร	เชิงลบ	ปฏิเสธ
H 8 การติดตามผล	เชิงลบ	ปฏิเสธ
H 9 ขนาดของกิจการ	เชิงลบ	ยอมรับ
H 10 ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี	เชิงลบ	ปฏิเสธ

จากตารางที่ 4.15 เป็นการสรุปผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ที่ว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร ผลปรากฏว่าไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรกับการตกแต่งกำไร ดังนั้นการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ไม่มีอิทธิพลที่จะทำให้การตกแต่งกำไรลดลง เช่นเดียวกับสมมติฐานที่ 2 ที่ว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร ผลที่ได้คือ ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์กับการตกแต่งกำไร ดังนั้นบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ไม่มีอิทธิพลที่จะทำให้มีการตกแต่งกำไรลดลง

สำหรับสมมติฐานที่ 3 ที่ว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการระบุเหตุการณ์ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร พบว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการระบุเหตุการณ์ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้าน

การบริหารความเสี่ยงด้านระบุเหตุการณ์กับการตกแต่งกำไร ดังนั้นบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านระบุเหตุการณ์ ไม่ได้ทำให้การตกแต่งกำไรลดลง เช่นเดียวกันในส่วนของสมมติฐานที่ 4 ที่ว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร พบว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ดังนั้นบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการประเมินความเสี่ยง ไม่มีอิทธิพลที่จะทำให้การตกแต่งกำไรของบริษัทลดลง

สำหรับสมมติฐานที่ 5 ที่ว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร พบว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการตอบสนองความเสี่ยงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการตกแต่งกำไร โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ บริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงจะช่วยทำให้มีการแตกแต่งกำไรที่ลดลงกว่าบริษัทที่ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยง เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงเป็นวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำมาปฏิบัติได้ และการพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ผู้บริหารจึงต้องจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นจึงมีอิทธิพลทำให้การตกแต่งกำไรลดลง(ศุภมาศ หอมตระกูล, 2555)

สำหรับสมมติฐานที่ 6 ที่ว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร พบว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุมกับการตกแต่งกำไร ดังนั้นบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม ไม่มีอิทธิพลที่จะทำให้การตกแต่งกำไรลดลง และสมมติฐานที่ 7 ที่ว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร พบว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสารกับการตกแต่งกำไร ดังนั้นบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร มิได้มีผลทำให้การตกแต่งกำไรลดลง

สำหรับสมมติฐานที่ 8 ที่ว่าการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามผลมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร ผลปรากฏว่าไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามผลกับการตกแต่งกำไร ดังนั้นการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการติดตามผล ไม่มีอิทธิพลที่จะทำให้การตกแต่งกำไรลดลง และสมมติฐานที่ 9 ที่ว่าขนาดของกิจการ (วัดจากค่าลอการิทึมฐานธรรมชาติของสินทรัพย์รวมของบริษัท) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01พบว่าการขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการตกแต่งกำไร โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ บริษัทที่มีขนาดของกิจการที่ใหญ่ จะมีการตกแต่งกำไรที่น้อยกว่าบริษัทที่มีขนาดของกิจการขนาดเล็ก ซึ่งจะมีการตกแต่งกำไรที่สูงกว่า เนื่องจากกิจการขนาดใหญ่มักจะใช้ผู้สอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ ซึ่งจะทำให้ตัวเลขในงบการเงินมีความน่าเชื่อถือและมีคุณภาพสูงซึ่งสามารถช่วยลดการตกแต่งกำไรเนื่องจากคุณภาพของงานสอบบัญชีมีความแตกต่างกันระหว่าง Big 4 กับ Non-Big4 (Becker et al., 1998)

สำหรับสมมติฐานสุดท้าย(สมมติฐานที่ 9) คือ ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี (ใช้ตัวแปรเทียมเป็นตัววัด Big 4 =1 และ Non-Big 4 =0) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร ผลปรากฏว่าไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างประเภทของสำนักงานสอบบัญชีกับการตกแต่งกำไร ดังนั้นประเภทของสำนักงานสอบบัญชีไม่มีอิทธิพลที่จะทำให้การตกแต่งกำไรลดลง

จากการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงของบริษัทของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ การหาการตกแต่งกำไรโดยใช้แบบจำลอง Modified Jones (1991) และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร สามารถสรุปผลการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย รวมทั้งข้อจำกัด และการศึกษาในอนาคตไว้ในบทที่ 5

บทที่ 5
สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปีพ.ศ.2558 และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 235 บริษัท โดยใช้แบบเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ในส่วนของการตกแต่งกำไร จะใช้แบบจำลอง Modified Jones (1991) เพื่อหารายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร(Discretionary Accrual : DCA) และตัวแปรควบคุม คือ ขนาดของกิจการ และประเภทของสำนักงานสอบบัญชี

การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยการแสดงผลโดยใช้ร้อยละ (Percentage) ค่าต่ำสุด (Minimum : Min) ค่าสูงสุด (Maximum : Max) ค่าเฉลี่ย (Mean) ในการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำแนกตามรายการหลักขององค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 องค์ประกอบ และวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การศึกษาในบทนี้ มีประเด็นการศึกษาที่สำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการศึกษา
5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา
5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา
5.4 ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต

5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการศึกษา

สรุปผลและอภิปรายผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับวัตถุประสงค์ และอภิปรายผลการศึกษาเปรียบเทียบงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

5.1.1 ศึกษาระดับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ปี พ.ศ.2558 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับ ดี เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง อยู่ในระดับ ดีมาก มี 2 องค์ประกอบ คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เช่น มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เกี่ยวกับการควบคุมภายในและผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไรในดุลพินิจของผู้บริหาร มีการกำหนดโครงสร้างองค์กร และแผนงานความรับผิดชอบของบุคลากรภายในองค์กรอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบแผนงานของบุคลากรได้อย่างเป็นระบบ เป็นต้น และด้านการติดตามผล เช่น บริษัทมีการติดตามผลการบริหารความเสี่ยงเรื่องการตกแต่งกำไรอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหาร และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในการจัดการ หากมีการตกแต่งกำไรเกิดขึ้นภายในองค์กร เป็นต้น

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบตัวอื่น พบว่ามีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง 5 องค์ประกอบ ที่มีระดับการเปิดเผยข้อมูลในระดับ ดี ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ เช่น มีการประชุมและให้พนักงานได้รับทราบวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้ชัดเจนเรื่องการป้องกันการตกแต่งกาไร มีการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานของผู้บริหารที่กระทำโดยปราศจากการตกแต่งกำไรในงบการเงิน และเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร องค์กรจึงมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เป็นต้น ด้านการประเมินความเสี่ยง เช่น มีการนำเสนอผลการประเมินต่อคณะผู้บริหาร เพื่อดำเนินการจัดหามาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ในเรื่องการตกแต่งกำไร และมีการวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยพิจารณาสาเหตุและแหล่งที่มาของความเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่อาจตามมาทั้งในทางบวกและทางลบ ได้อย่างชัดเจนในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องการตกแต่งกำไร เป็นต้น

ในด้านการตอบสนองความเสี่ยง พบว่า มีการใช้แนวทางในการจัดการความเสี่ยงด้านการร่วมจัดการความเสี่ยงในเรื่องการตกแต่งกำไร และด้านการลดความเสี่ยง การตกแต่งกำไรจะต้องมีการลดความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เป็นต้น ด้านกิจกรรมการควบคุม เช่น มีนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร ที่สามารถมั่นใจได้ว่ามีการจัดการ

ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ และ มีการกำหนดบุคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบการควบคุมเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไรไว้อย่างแน่นอนแล้วและมีวิธีการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เป็นต้น และด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร มีการบันทึกข้อมูลและสื่อสารไปยังบุคลากรในองค์กรอย่างเหมาะสมและชัดเจนสามารถตรวจสอบได้หากมีการตกแต่งกำไร และการสื่อสารในองค์กรมีการสื่อสารอย่างเป็นระบบ คือ สื่อสารจากระดับบนลงล่าง ระดับล่างไปสู่บน และสื่อสารระดับหน่วยงาน อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด และมีระบบป้องกันความปลอดภัยของข้อมูลในงบการเงิน รวมถึงมีแผนฉุกเฉินในกรณีที่เกิดอุบัติภัยร้ายแรง เป็นต้น

และพบว่าการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ที่อยู่ในระดับ พอใช้ คือ ด้านการระบุเหตุการณ์ มีการระบุเหตุการณ์ ด้านความเสี่ยงการบริหารจัดการทางการเงิน คือ มีการจัดการทางการเงินที่อาจจะส่งผลดีให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งภายในองค์กร และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ที่อาจจะส่งผลให้บุคลากรเกิดแรงผลักดันจนอาจนำไปสู่การตกแต่งกำไร และมีการระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ที่อาจจะเกิดจากการตกแต่งกำไร เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภมาศ หอมตระกูล (2555) ที่พบว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยงด้านกิจกรรมการควบคุม อยู่ในระดับ ดี ด้านสภาพแวดล้อมภายใน เปิดเผยอยู่ในระดับ พอใช้ ส่วนการกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุเหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง สารสนเทศการสื่อสาร และการติดตามผล มีระดับการเปิดเผยน้อยถึงน้อยมาก ซึ่งเหมือนกับงานวิจัยของภรณี พลกุล และคณะ (2550) ที่พบว่า โดยรวมทุกอุตสาหกรรมที่นำ COSO ERM มาปฏิบัติมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร รองลงมา คือ กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร การกำหนดวัตถุประสงค์ และการติดตามผล ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบที่นำมาปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การประเมินความเสี่ยง การระบุเหตุการณ์ และการตอบสนองความเสี่ยง และอังคณา แก้วประภา (2553) พบว่าองค์ประกอบที่มีการรายงานมากที่สุด ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมภายใน การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบที่มีการรายงานน้อยที่สุด ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ การติตามและประเมินผล สารสนเทศและการสื่อสาร ตามลำดับ

5.1.2 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงครั้งนี้ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้าน

การกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการระบุเหตุการณ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร และด้านการติดตามผล การอภิปรายผลการศึกษา พบว่า การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไร ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเชิงลบ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงจะช่วยทำให้การตกแต่งกำไรลดลง เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงเป็นวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำมาปฏิบัติได้ และการพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ผู้บริหารจึงต้องจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่องค์กรนำมาใช้แล้วสามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง ซึ่งแตกต่างกับ งานวิจัยของ จุฑามาศ พิมพา (2553) ที่พบว่าองค์กรที่มีการบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด COSO ERM และมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ส่งผลให้ความเชื่อมั่นต่องบการเงินในมุมมองของผู้ใช้งบการเงินในเชิงบวก และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าผู้ใช้งบการเงินมีความเชื่อมั่นในเรื่องการบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลกิจการที่ดีก็จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินมีความเชื่อมั่นต่องบการเงินเช่นกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Linsley and Shrives(2006) ที่พบว่าการเปิดเผยความเสี่ยงในรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศอังกฤษ มีความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการเปิดเผยความเสี่ยงกับขนาดของบริษัท มีความสัมพันธ์เชิงบวก โดยบริษัทขนาดใหญ่จะมีผู้เกี่ยวข้องมาก บริษัทจึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลจำนวนมากต่อผู้มีส่วนได้เสียและระดับความเสี่ยง และ Beasley,Clune and Hermanson (2005) พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีการนำ ERM มาใช้ในองค์กรและมีบางองค์กรได้นำ ERM มาใช้อย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงปัจจัยด้านการตอบสนองความเสี่ยง

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงครั้งนี้ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ด้านการระบุเหตุการณ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร และด้านการติดตามผล ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับ วิลานุช ผดุงเดช (2558) ที่พบว่าระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีที่ต่างกันไม่ได้ทำให้การตกแต่งกำไรต่างกัน และจิราภรณ์ พินิจนรชัย (2550) ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยรายการคงค้างซึ่งใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัทที่มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี เนื่องจากมีการกำหนดให้มีการหมุนเวียนผู้สอบบัญชีโดยการเปลี่ยน Audit Partner ทุก 5 ปี จึงทำให้การหมุนเวียนผู้สอบบัญชีไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการตกแต่งกำไร อาจเนื่องมาจากความรู้และประสบการณ์ และงานวิจัยของ วาสนา ฉายประดิษฐ์

(2552) พบว่าการถือหุ้นแบบครัวครัวในธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และกลุ่มวัสดุก่อสร้างไม่มีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไร ซึ่งอาจมาจากความเข้มแข็งของหน่วยงานกำกับดูแลภายในองค์กร เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กฤษณา กัมปนาทโกศล (2551) ที่พบว่าการตกแต่งกำไรไม่มีความสัมพันธ์กับสัดส่วนการก่อหนี้ของกิจการสำหรับบริษัทตัวอย่างซึ่งอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สินค้าอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างและทรัพยากร และ เมลดา บุรพกุศลศรี (2553) พบว่าสำหรับกลุ่มที่รายงานกำไรเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเพียงเล็กน้อย จะไม่พบว่ามีค่าใช้จ่ายที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารและต้นทุนการผลิตแตกต่างจากระดับปกติ ซึ่งไม่พบการตกแต่งกำไรผ่านการสร้างรายการทางธุรกิจ ของบริษัทที่รายงานกำไรเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเนื่องจาก คาดว่าบริษัทที่มีการรายงานกำไรเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เพื่อที่จะทำให้การรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยการเลือกใช้นโยบายบัญชีเพื่อการตกแต่งกำไรให้เพิ่มขึ้น

ภายหลังการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบอิทธิพลของขนาดของกิจการและประเภทของสำนักงานสอบบัญชี ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การอภิปรายผลการศึกษา พบว่า ขนาดของกิจการ มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเชิงลบ ตรงตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของ พรพรรณ ดำรงสุขนิวัฒน์ และคณะ (2556) ที่พบว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไร โดยกิจการขนาดใหญ่มีแนวโน้มในการตกแต่งกำไรเพื่อหลีกเลี่ยงผลขาดทุนมากกว่าเมื่อเทียบกับกิจการขนาดเล็ก ซึ่งเหมือนกับ สุภมาศ หอมตระกูล (2555) ;โชติญาณ์ หิตะพงศ์ (2550) ที่พบว่าขนาดของบริษัทที่แทนค่าด้วยมูลค่าสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิดของ COSO เนื่องจากบริษัทขนาดใหญ่จะมีระดับการเปิดเผยข้อมูลที่สูงกว่าบริษัทขนาดเล็ก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Barton and Simke (2002) ที่พบว่ากิจการขนาดใหญ่มีแรงกดดันมากว่าในแง่ของตัวเลขประมาณการ และ Degeorge (1999) รายงานว่าการที่กิจการขนาดใหญ่ได้รับความสนใจจากนักวิเคราะห์ทางการเงินในการคาดการณ์ประมาณการกำไรของกิจการ ทำให้กิจการขนาดใหญ่ต้องการที่จะรายงานผลกำไรของกิจการให้สูงว่าตัวเลขกำไรที่นักวิเคราะห์ทางการเงินได้ประมาณการไว้ นอกจากนี้ยังพบว่า ประเภทของสำนักงานสอบบัญชีไม่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของ Lawrence et al.(2011) พบว่า

สำนักงานสอบบัญชี Big 4 ไม่ได้มีคุณภาพงานสอบบัญชีสูงกว่าสำนักงานสอบบัญชี Non-Big 4 ซึ่งทั้งสำนักงานสอบบัญชีทั้งสองประเภทต่างก็ต้องปฏิบัติงานภายใต้ข้อกฎหมายและมาตรฐานการสอบบัญชีเป็นฉบับเดียวกันตามแต่ที่ตั้งถิ่นฐานของแต่ละประเทศ ดังนั้นผู้สอบบัญชีจึงมีคุณภาพที่เท่าเทียมกัน และเมื่อมีการเปรียบเทียบลักษณะของสำนักงานสอบบัญชีทั้ง 2 ประเภท จะพบว่าสำนักงานสอบบัญชี Non-Big4 มีความรู้มากกว่าสำนักงานสำนักงานสอบบัญชี Big 4 ในด้านของการตลาดและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบริษัทลูกค้ามากกว่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Louis (2005) ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการสนับสนุนให้สำนักงานสอบบัญชี Non-Big 4 สามารถทำงานได้ดีกว่าและสามารถป้องกันความผิดพลาดจากการทำงานได้ดีกว่า Big 4 แต่อาจจะทำให้ความสัมพันธ์ที่ดีที่สำนักงานสอบบัญชีมีต่อลูกค้า อาจจะส่งผลทำให้มีข้อจำกัดด้านความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานสอบบัญชี นอกจากนี้ Lawrence et al. (2011) ได้ตรวจสอบความแตกต่างของคุณภาพงานสอบบัญชีจาก รายการคงค้างทางบัญชีส่วนที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร ต้นทุนที่คาดหวังในส่วนของผู้ถือหุ้นหรือส่วนของเจ้าของ และความถูกต้องของการคาดการณ์ของนักวิเคราะห์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าไม่พบความแตกต่างระหว่างคุฯภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี Big 4 และ Non-Big 4 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของ Becker et al. (1998) และ Francis et al. (1999) ที่พบว่ากิจการที่ตรวจสอบโดยสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่6 แห่ง (Big 6 ซึ่งปัจจุบันคือ Big 4) มีการรายงานระดับการตั้งรายการคงค้างที่เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารน้อยกว่ากิจการที่ถูกตรวจสอบโดย Non-Big 5 และ Gore et al. (2001) ยังพบว่าสำนักงานสอบบัญชี Non-Big 5 ยอมให้กิจการมีการตกแต่งกำไรมากกว่าสำนักงานสอบบัญชีBig 5 และงานวิจัยของของ ศิริพันธุ์ แซ่ซั่ง (2549) ยังพบว่า ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางตรงกันข้ามกับการจัดการกำไร

5.2 ประโยชน์ที่ได้รับจากการผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร กรณีศึกษา : บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้รับประโยชน์จากการศึกษาครั้งนี้ โดยแบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน คือ ประโยชน์เชิงทฤษฎี และ ประโยชน์เชิงการนำไปใช้ ดังนี้

5.2.1 ประโยชน์เชิงทฤษฎี

จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ จากการศึกษาพบว่า การเปิดเผยข้อมูลการ

บริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการตกแต่งกำไรด้านการตอบสนองความเสี่ยง เนื่องจากทฤษฎีตัวแทนได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวการ ในที่นี้คือ ผู้ถือหุ้น และตัวแทนในที่นี้ คือ ผู้จัดการหรือผู้บริหาร ซึ่งหากตัวแทนขาดจริยธรรมจะส่งผลเสียหายต่อตัวการ ดังนั้นจึงต้องมีการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้เพื่อให้องค์กรลดการตกแต่งกำไรลง และเพื่อให้ฝ่ายบริหารลดการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ถือหุ้นลง เพื่อให้ตนเองได้รับโบนัสหรือเงินเดือนที่ต้องการ ซึ่งทฤษฎีตัวแทนนี้จะใช้อธิบายแรงจูงใจในการตกแต่งกำไรของผู้บริหารได้ดี

5.2.2 ประโยชน์เชิงการนำไปใช้

1. ทำให้ทราบว่าการตกแต่งกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในแต่ละอุตสาหกรรมและแต่ละบริษัท มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาการตกแต่งกำไรแยกแต่ละอุตสาหกรรมพบว่าค่าเฉลี่ยการตกแต่งกำไรที่สูงที่สุดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร

2. จากการศึกษาพบว่า การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการตอบสนองความเสี่ยงและขนาดของกิจการ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไร ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำมาปฏิบัติได้ และผลของการจัดการเหล่านั้น การพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และในส่วนของบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่ จำเป็นที่จะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงที่สูงกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก เนื่องจากจำเป็นที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลต่อผู้มีส่วนได้เสีย

3. เป็นแนวทางให้สถาบันการเงิน นักลงทุน นักวิเคราะห์ และผู้ใช้งบการเงิน เห็นความสำคัญกับรายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นตัวบ่งชี้การตกแต่งกำไรและใช้ในการประเมินความน่าเชื่อถือของรายงานการเงิน ซึ่งจะส่งผลดีกับการตัดสินใจของนักลงทุน นักวิเคราะห์ ตลอดถึงผู้ใช้งบการเงินทั่วไป ที่ควรจะไตร่ตรองข้อมูลให้ถี่ถ้วน ก่อนการตัดสินใจลงทุน และไม่ควรมองเพียงแค่ตัวเลขกำไรทางบัญชีเพียงอย่างเดียว ควรจะมองถึงการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง และอิทธิพลที่จะมีส่วนทำให้บริษัทมีการตกแต่งกำไร เพราะในส่วนนี้จะเป็นส่วนช่วยในการลดความเสี่ยงก่อนการตัดสินใจลงทุน

4. บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรมีการปรับปรุงคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี เพื่อแสดงถึงความโปร่งใสของการดำเนินงาน ส่วนบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลในระดับที่ดีแล้ว ควรรักษามาตรฐานของบริษัทเพื่อให้บริษัทมีความน่าเชื่อถือของการรายงานการเงินที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้

5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

5.3.1 การศึกษาครั้งนี้ใช้ตัวแบบ Modified Jones ในการคำนวณหารายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหาร ซึ่งตัวแบบที่ใช้ในการคำนวณมีหลายแบบทำให้ในแต่ละแบบจำลองให้ค่ารายการค้างรับค้างจ่ายโดยดุลยพินิจของผู้บริหารที่แตกต่างกัน

5.3.2 ผู้วิจัยพบว่ามีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นจำนวนมากที่ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงหรือมีแต่เปิดเผยข้อมูลไม่ชัดเจน ทำให้ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทไม่ครบถ้วนในบางหัวข้อ

5.3.3 ระยะเวลาการเก็บข้อมูล เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลในปี พ.ศ. 2558 เพียงปีเดียวทำให้จำนวนตัวอย่างน้อย หากสามารถเก็บข้อมูลย้อนหลังได้อย่างน้อย 2-3 ปี จะช่วยทำให้การศึกษาครั้งนี้น่าสนใจเพิ่มขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต

5.4.1 จากข้อจำกัดของการใช้ตัวแบบจำลองในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยได้เลือกตัวแบบ Modified Jones ในการวัดค่าในการศึกษาในครั้งนี้ ในการศึกษาครั้งต่อไปหากมีการศึกษาควรมีการใช้ตัวแบบอื่นซึ่งอาจจะทำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไรชัดเจนยิ่งขึ้น

5.4.2 ในการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มวิธีการวิจัยอื่นๆ เช่น การส่งแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ผู้บริหารของบริษัท เนื่องจากพบว่ามีการเปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วนในบางหัวข้อ

5.4.3 ควรเพิ่มระยะเวลาในการศึกษา เพื่อทำให้เกิดการเปรียบเทียบข้อมูลได้มากกว่านี้ และจะยิ่งช่วยทำให้เห็นผลการศึกษาที่ชัดเจนขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฤษณา กัมปนาทโกศล. (2551). การตกแต่งกำไรกับสัดส่วนการก่อหนี้. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 10(4), 68–78.

จันทนา สาขากร. (2550). COSO : ERM กับงานตรวจสอบภายใน. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, *3*(8), 75–79.

จันทนา สาขากร,นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ, และ ศิลปพร ศรีจั่นเพชร. (2554). *การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที พี เอ็น เพรส.

จิราภรณ์ พินิจนรชัย. (2550). *การหมุนเวียนผู้สอบบัญชี กับการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้างซึ่งใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จุฑามาศ พิมพา. (2553). *การบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด COSO ERM และการกำกับดูแลกิจการที่ดี กับความเชื่อมั่นของงบการเงินในมุมมองของผู้ใช้งบการเงิน*. โครงการปริญญาโททางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี , มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชฎาธร เผือกหอม. (2553). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กรตามแนวคิด COSO กับความสำเร็จทางด้านการเงินขององค์กรของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. โครงการปริญญาโททางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ช่อทิพย์ สมแจ้. (2556). *การตกแต่งกำไรภายใต้แรงจูงใจทำกำไรให้เป็นไปตามที่นักลงทุนคาดหวังจากการพยากรณ์ของนักวิเคราะห์ กรณีศึกษา : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. สาขาการบัญชี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยบูรพา.

โชติญาณ์ หิตะพงศ์. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัท กับระดับของการเปิดเผยข้อมูลใน "บทรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร" ของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2547). *กรอบการบริหารความเสี่ยง(ERM Framework)*. https://www.set.or.th/th/about/overview/setcg_p3.html. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559.

ธรรมรงค์ สุวรรณนิกรกุล. (2552). *การศึกษาปัจจัยการควบคุมภายในตามแนวคิด COSO ERM ที่มีผลต่อระดับความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.* โครงการปริญญาโททางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี , มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธัญญพัทธ์ เทศประสิทธิ์รฐา. (2552). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีและโอกาสในการตกแต่งกำไร.* โครงการปริญญาโททางการบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พรตพร อาฒเยะพันธุ์. (2550). *ผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พรพรรณ ดำรงสุขนิวัฒน์ และ ปัญญา อิสระวรวาณิช. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดกิจการกับการตกแต่งกำไรของกิจการในอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หลักฐานเชิงประจักษ์จากประเทศไทย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, *26*(9), 61–73.

พิเชษฐ์ วงศ์บุญเนตร์. (2549). การบริหารความเสี่ยงตามแนวคิดของ COSO ERM เพื่อลดความเสี่ยงในการสอบบัญชีในมุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต.

ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์. (2547). *แนวทางการบริหารความเสี่ยง ฉบับปรับปรุง-ตุลาคม 2547*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

ภรณี พลกุล และ ศิลปพร ศรีจั่นเพชร. (2550). บริษัทจดทะเบียนใช้กรอบการบริหารความเสี่ยงตาม COSO ERM อย่างไร. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, *3*(7), 73–87.

มานิต สอศิริกุล . (2553). *ระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์การรัฐวิสาหกิจด้านพลังงานไฟฟ้าไทย.* ปริญญานิพนธ์ ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เมลดา บุรพกุศลศรี. (2553). *การตกแต่งกำไรผ่านการใช้ดุลพินิจในการสร้างรายการทางธุรกิจ*. คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรรณวิภา อรุณจิต. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดสำนักงานสอบบัญชี ขนาดกิจการ กับการจัดการกำไร กรณีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วาสนา ฉายประดิษฐ์ . (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการถือหุ้นแบบครอบครัวกับการตกแต่งกำไร*. โครงการปริญญาโททางการบัญชี คณะพาณิชยาศาสตร์และการจัดการ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ .

วิลานุช ผดุงเดช. (2558). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชี ในบริษัทลูกค้ากับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100.* สาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศิริพันธุ์ แซ่ซั่ง. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดปลอดภาระ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารกับการจัดการกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* . กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุภมาศ หอมตระกูล. (2555). *การเปิดเผยการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิดของ COSO ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100.* บัณฑิตวิทยาลัย , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อรกานต์ ผดุงสัจจกุล และ ดิชพงศ์ พงศ์ภัทรชัย. (2558). ความแตกต่างของคุณภาพงานสอบบัญชีระหว่างสำนักงานสอบบัญชี Big 4 และ Non-Big4 สามารถบอกลักษณะของลูกค้าได้หรือไม่ : หลักฐานจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 11(32), 34-53.

อังคณา แก้วประภา. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของการรายงานความเสี่ยงกับขนาด และประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อารีย์ เชียงทอง. (2553). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตกแต่งกำไรกับการดำรงรักษาสัญญาเงื่อนไขสัญญาเงินกู้ กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.* สาขาการบัญชี คณะการจัดการและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาษาอังกฤษ

Al-fayoumi, N., Abuzayed, B., & Alexander, D. (2010). Ownership structure and earnings management in emerging markets: The case of Jordan. *International Research Journal of finance and Economics*, 38(1), 28-47.

Barton, J. and Simko, P. (2002). The balance sheet as an earnings management constraint. *Accounting Review*, 77(Supplement), 1–27.

Becker, C.L., DeFond, M.L., Jiambalvo, J. and Subramanyam, K.R. (1998). The effect of audit quality on earnings management. *Contemporary Accounting Research*, 15, 1–24.

Beasley,Clune and Hermanson. Enterprise Risk Management. 2005.

Burgstahler, D.C. and Dichev, I.D. (1997). Earnings management to avoid earnings decreases and losses. *Journal of Accounting and Economics*, 24, 99–126.

Defond, M.L. and J. Jiambalvo. (1994). Debt Covenant Violation and the Manipulation of Accruals. Journal of Accounting and Economics. 17.1-2: 145-176.

Degeorge, F., Patel, J. and Zeckhauser, R. (1999). Earnings management to exceed thresholds. *The Journal of Business*, 72, 1–33.

Francis, J.R., Maydew, E.L. and Sparks, H.C. (1999). The role of big 6 auditors in the credible reporting of accruals. *Auditing*, 18(2), 17–34.

Gore, P., Pope, P.F. and Singh, A.K. (2001). *Non-audit services, auditor independence, and earnings management.* Working Paper, Lancaster University

Heidi Vander Bauwhedw, P. S. (2006). *Earnings Management and debt*. *KU Leuvan*.

Lawrence, A., Minutti-Meza, M., & Zhang, P. (2011).Can Big 4 versus Non-Big 4 Differences in Audit-Quality Proxies Be Attributed to Client Characteristics?. *The Accounting Review*, 86(1), 259–286.

Linsley, P.H. and P.J. Shrives. (2006). Risk Report : A Study of Risk Disclosures in Annual Reports of UK Companies. *The British Accounting Review*. 38, 38-50.

Louis, H. (2005). Acquirers' abnormal returns and the non-Big 4auditor clientele effect. *Journal of Accounting and Economics*, 40, 75–99.

Mohd-Ali, S., Hassan, M. S., & Mohd-Saleh, N. (2007). Block ownership and earnings management in malaysian listed firms. Corporate Ownership and Control, 5(2), 195-201.

PricewaterhouseCoopers. COSO ERM : Enterprise Risk. 2004.

Rajgopol, S., Venkatachalam, M. & Jiambalvo, J. J. (1999). Is institutional ownership associated with earnings management and the extent to which stock prices reflect future earnings?. Available at SSRN 163433.

Roychowdhury, S. (2006). Earnings Management through Real Activities Manipulation. *Journal of Accounting and Economics*, *42*, 335–370.

Siregar, S. V., & Utama, S. (2008). Type of earnings management and the effect of ownership structure, firm size, and corporate-governance practices: Evidence from Indonesia. *The international journal of accounting*, 43(1), 1-27

W. Cready, M., S. (2005). Institutional Stock ownership, Accrual Management, and Information Environment. *Journal of Accounting, Auditing and Finance*, *20*, 257–286.

Yang, C. Y., Lai, H. N., & Leing Tan, B. (2008). Managerial ownership structure and earnings management. *Journal of financial Reporting and Accounting*, 6(1), 35-53.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแบ่งแยกกลุ่มอุตสาหกรรม

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
1	บริษัท ห้องเย็นโชติวัฒน์หาดใหญ่ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
2	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
3	บริษัท ไทยลักซ์ เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
4	บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
5	บริษัท ยูนิวานิชน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
6	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
7	บริษัท ชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
8	บริษัท ฟู้ดแอนด์ดริ๊งส์ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
9	บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
10	บริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
11	บริษัท น้ำตาลครบุรี จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
12	บริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
13	บริษัท เกษตรไทยอินเตอร์เนชั่นแนลชูการ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
14	บริษัท ล่ำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
15	บริษัท เอ็มเค เรสโตรองต์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
16	บริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
17	บริษัท เสริมสุข จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
18	บริษัท สุรพลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
19	บริษัท ทรัพย์ศรีไทย จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
20	บริษัท เถ้าแก่น้อย ฟู้ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
21	บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
22	บริษัท ซุปเปอร์บล๊อก จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
23	บริษัท เอกรัฐวิศวกรรม จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
24	บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
25	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
26	บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
27	บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
28	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
29	บริษัท อาร์พีซีจี จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
30	บริษัท สหโคเจน (ชลบุรี) จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
31	บริษัท เอสซีไอ อีเลคตริค จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
32	บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปิโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
33	บริษัท ไทย แคปปิตอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
34	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
35	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
36	บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
37	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
38	บริษัท แคล-คอมพ์ อีเล็คโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
39	บริษัทเดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
40	บริษัท ดราโก้ พีซีบี จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
41	บริษัท ซิงเกิ้ล พอยท์ พาร์ท (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
42	บริษัท เอสวีไอ จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
43	บริษัท ทีมพรีซิชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
44	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
45	บริษัท แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
46	บริษัท ฟอร์ท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
47	บริษัท อินเตอร์แนชั่นเนิลเอนจีเนียริง จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
48	บริษัท อินเตอร์ลิ้งค์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
49	บริษัท ซิมโฟนี่ คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
50	บริษัท ซินเน็ค (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
51	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
52	บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
53	บริษัทจัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
54	บริษัท ทีดับบลิวแซด คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
55	บริษัทหลักทรัพย์ เออีซี จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
56	บริษัท อิออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
57	บริษัท อะมานะฮ์ ลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
58	บริษัท เอเซียเสริมกิจลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
59	บริษัท เอเซีย พลัส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
60	บริษัทเงินทุน กรุงเทพธนาทร จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
61	บริษัท คันทรี่ กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
62	บริษัทหลักทรัพย์ โนมูระ พัฒนสิน จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
63	บริษัท เมืองไทย ลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
64	บริษัท พรีเมียร์เอ็นเตอร์ไพรซ์ จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
65	บริษัท ภัทรลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
66	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
67	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
68	ธนาคาร ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
69	ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
70	ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
71	บริษัท ศรีอยุธยา แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
72	บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
73	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
74	บริษัท เมืองไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
75	บริษัท นวกิจประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
76	บริษัท สินมั่นคงประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
77	บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
78	บริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน
79	บริษัท เอเชียโฮเต็ล จำกัด (มหาชน)	บริการ
80	บริษัท ดิ เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	บริการ

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
81	บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)	บริการ
82	บริษัท ลากูน่า รีสอร์ท แอนด์ โฮเท็ล จำกัด (มหาชน)	บริการ
83	บริษัท แมนดารินโฮเต็ล จำกัด (มหาชน)	บริการ
84	บริษัท บางกอก เชน ฮอสปิทอล จำกัด (มหาชน)	บริการ
85	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด(มหาชน)	บริการ
86	บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
87	บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
88	บริษัท ศิครินทร์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
89	บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน)	บริการ
90	บริษัท เอเชีย เอวิเอชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
91	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	บริการ
92	บริษัท เอเชียน มารีน เซอร์วิสส์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
93	บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	บริการ
94	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	บริการ
95	บริษัท นามยง เทอร์มินัล จำกัด (มหาชน)	บริการ
96	บริษัท ไทยชูการ์ เทอร์มิเนิ้ล จำกัด (มหาชน)	บริการ
97	บริษัท โทรีเซนไทย เอเยนต์ซีส์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
98	บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)	บริการ
99	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
100	บริษัท ไอที ซิตี้ จำกัด (มหาชน)	บริการ
101	บริษัท คาร์มาร์ท จำกัด (มหาชน)	บริการ
102	บริษัท ล็อกซเล่ย์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
103	บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)	บริการ
104	บริษัท แม็คกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	บริการ
105	บริษัท ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน จำกัด (มหาชน)	บริการ
106	บริษัท ซิงเกอร์ประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	บริการ
107	บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)	บริการ

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
108	บริษัท อควา คอร์เปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
109	บริษัท เอเชียซอฟท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
110	บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
111	บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน)	บริการ
112	บริษัท มาสเตอร์ แอด จำกัด (มหาชน)	บริการ
113	บริษัท เมเจอร์ ซีนีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	บริการ
114	บริษัท แม็ทชิ่ง แม็กซิไมซ์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
115	บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)	บริการ
116	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	บริการ
117	บริษัท วี จี ไอ โกลบอล มีเดีย จำกัด (มหาชน)	บริการ
118	บริษัท เวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
119	บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
120	บริษัท ยูไนเต็ด เปเปอร์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
121	บริษัท เอ.เจ.พลาสท์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
122	บริษัท อลูคอน จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
123	บริษัท โพลีเพล็กซ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
124	บริษัท ศรีไทยซุปเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
125	บริษัท สหมิตรถังแก๊ส จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
126	บริษัท ไทย โอ.พี.พี. จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
127	บริษัท ไทยบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
128	บริษัท โกลบอล คอนเน็คชั่นส์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
129	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
130	บริษัท พาโตเคมีอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
131	บริษัท ยูเนี่ยนพลาสติก จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
132	บริษัท วีนิไทย จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
133	บริษัท ไว้ท์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
134	บริษัท แกรททิทูด อินฟินิท จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
135	บริษัท ชัยวัฒนา แทนเนอรี่ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
136	บริษัท อีซึ่น เพ้นท์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
137	บริษัท กู๊ดเยียร์(ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
138	บริษัท ฮั้วฟง รับเบอร์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
139	บริษัท อินเตอร์ไฮด์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
140	บริษัท ไทยสตีลเคเบิล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
141	บริษัท เดอะ สตีล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
142	บริษัท สหมิตรเครื่องกล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
143	บริษัท ชูไก จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
144	บริษัท จรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิ้ล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
145	บริษัท ฟูรูกาวา เม็ททัล (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
146	บริษัท เอเซีย เมทัล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
147	บริษัท บางสะพานบาร์มิล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
148	บริษัท จี สตีล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
149	บริษัท โพสโค-ไทยน๊อคซ์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
150	บริษัท โลหะกิจ เม็ททอล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
151	บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเวิคส์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
152	บริษัท ค้าเหล็กไทย จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
153	บริษัท ทาทา สตีล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
154	บริษัท ซีเอสพี สตีลเซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
155	บริษัท ไทยไวร์โพรดัคท์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
156	บริษัท แอดวานซ์ คอนเนคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
157	บริษัท คราวน์ เทค แอดวานซ์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
158	บริษัท โมเดอร์นฟอร์มกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
159	บริษัท ร้อกเวิธ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
160	บริษัท สยามสตีลอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
161	บริษัท ดีเอสจี อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
162	บริษัท แจ๊กเจียอุตสาหกรรม (ไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
163	บริษัท แอสเซท ไบร์ท จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
164	บริษัท เอเซียไฟเบอร์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
165	บริษัท บูติคนิวซิตี้ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
166	บริษัท คาสเซ่อร์พีคโฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
167	บริษัท ซี.พี.แอล.กรุ๊พ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
168	บริษัท ไอ.ซี.ซี. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
169	บริษัท ลัคกี้เท็คซ์ (ไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
170	บริษัท นิวซิตี้ (กรุงเทพฯ) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
171	บริษัท ทีทีแอล อุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
172	บริษัท ไทยโทเรเท็กซ์ไทล์มิลลส์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
173	บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวล๊อปเมนต์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
174	บริษัทเนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
175	บริษัท ริชี่ เพลซ 2002 จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
176	บริษัท พรีบิลท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
177	บริษัท ไพลอน จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
178	บริษัท ซีฟโก้ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
179	บริษัท ศรีราชาคอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
180	บริษัท ซิโน-ไทย เอ็นจีเนียริ่งแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด(มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
181	บริษัท เอสทีพี แอนด์ ไอ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
182	บริษัท ซินเท็ค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
183	บริษัท ไทยโพลีคอนส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
184	บริษัท ทีทีซีแอล จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
185	บริษัท อมตะ วีเอ็น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
186	บริษัท เจเอเอส แอสเซ็ท จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
187	บริษัท เค.ซี. พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
188	บริษัท เคปเปล ไทย พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
189	บริษัท ลลิล พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
190	บริษัทแลนด์แอนด์เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
191	บริษัท แอล.พี.เอ็น.ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
192	บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
193	บริษัท เมเจอร์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
194	บริษัท นวนคร จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
195	บริษัท ปริญสิริ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
196	บริษัท พริ้นซิเพิล แคปิตอล จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
197	บริษัท บีเจซี เฮฟวี่ อินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
198	บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
199	บริษัท คริสเตียนีและนีลเส็น (ไทย) จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
200	บริษัท อีเอ็มซี จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
201	บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
202	บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
203	บริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
204	บริษัท ยูนิค เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
205	บริษัท อารียา พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
206	บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชัน จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
207	บริษัท อนันดา ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
208	บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
209	บริษัท เสนาดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
210	บริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
211	บริษัท บ้านร็อคการ์เด้น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
212	บริษัท คันทรี่ กรุ๊ป ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
213	บริษัท ชาญอิสสระ ดีเวล็อปเมนท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
214	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
215	บริษัท อีสเทอร์น สตาร์ เรียล เอสเตท จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
216	บริษัท เอเวอร์แลนด์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
217	บริษัท แกรนด์ คาแนล แลนด์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
218	บริษัท แผ่นดินทอง พร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
219	บริษัท ไดนาสตี้เซรามิค จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
220	บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
221	บริษัท ศุภาลัย จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
222	บริษัท ไทยพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
223	บริษัท ไทคอน อินดัสเทรียล คอนเน็คชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
224	บริษัท อีสเทิร์นโพลีเมอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
225	บริษัท ยูนิ เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
226	บริษัท ดับบลิวเอชเอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
227	บริษัท สวนอุตสาหกรรม วินโคสท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
228	บริษัท ควอลิตี้คอนสตรัคชั่น โปรดัคส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
229	บริษัท โรแยล ซีรามิค อุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
230	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
231	บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
232	บริษัท ทักษิณคอนกรีต จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
233	บริษัท ทิปโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
234	บริษัท อุตสาหกรรมพรมไทย จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
235	บริษัท ไทย-เยอรมัน เซรามิค อินดัสทรี่ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ภาคผนวก ข

แบบประเมินผลที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

แบบฟอร์มการรายงานข้อมูล

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงกับการตกแต่งกำไร

กรณีศึกษา : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ชื่อบริษัท _____

ชื่อย่อบริษัท _____

ประเภทของสำนักงานสอบบัญชี

☐ Big 4 ☐ Non-Big 4

ขนาดของบริษัท

มูลค่าสินทรัพย์รวม = _____ บาท

ส่วนที่ 2 ประเภทอุตสาหกรรม

☐ เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ☐ สินค้าอุปโภคบริโภค

☐ ธุรกิจการเงิน ☐ สินค้าอุตสาหกรรม

☐ อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ☐ ทรัพยากร

☐ บริการ ☐ เทคโนโลยี

ส่วนที่ 3 การบริหารความเสี่ยงขององค์กร

รายการ		**เปิดเผย**	**ไม่เปิดเผย**
สภาพแวดล้อมภายในองค์กร			
1	มีการกำหนดนโยบายและวิธีการบริหารองค์กรเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร		
2	มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เกี่ยวกับการควบคุมภายในและผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไรในดุลพินิจของผู้บริหาร		
3	มีการสร้างทัศนคติให้กับพนักงาน เกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกและตระหนักรับรู้เรื่องความเสี่ยงในองค์กรเกี่ยวกับการตกแต่งกำไร		

	รายการ	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย
4	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานและผลตอบแทนที่เป็นธรรมต่อบุคลากรภายในองค์กร		
5	มีการพัฒนา ฝึกอบรมพนักงานสม่ำเสมอในเรื่องการทำบัญชีเพื่อป้องกันการทุจริตในการตกแต่งกำไร		
6	มีการกำหนดโครงสร้างองค์กร และแผนงานความรับผิดชอบของบุคลากรภายในองค์กรอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบแผนงานของบุคลากรได้อย่างเป็นระบบ		
7	บริษัทมีคณะกรรมการบริษัทที่มีความเป็นอิสระ ไม่มีการถูกบังคับเพื่อให้มีปกปิดการตกแต่งกำไร		
8	มีการมอบหมายอำนาจ และมีการกำหนดการรายงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยปราศจากการทุจริต		
9	บริษัทมีมาตรฐานเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล เช่น การสรรหา การว่าจ้าง การจ่ายค่าตอบแทน ปราศจากการจ่ายค่าตอบแทนที่ผิดปกติ		
การกำหนดวัตถุประสงค์			
1	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ด้าน คือ 1.1 วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ ในเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร		
	1.2 วัตถุประสงค์ด้านปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานของผู้บริหารที่กระทำโดยปราศจากการตกแต่งกำไรในงบการเงิน		
	1.3 วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน มีการรายงานผลกำไรที่ถูกต้อง		
	1.4 วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร ปฏิบัติตรงตามกฎ ระเบียบ ที่องค์กรได้ตั้ง		
2	มีการประชุมและให้พนักงานได้รับทราบวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้ชัดเจนเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร		
3	เพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร องค์กรมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้		
4	ผู้บริหารมีการกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนโดยพิจารณาจากความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร		
5	ผู้บริหารมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กรในการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องการตกแต่งกำไรและเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน		

	รายการ	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย
การระบุเหตุการณ์			
1	มีการระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ที่อาจจะเกิดจากการตกแต่งกำไร		
2	มีการระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ที่อาจจะเกิดจากการตกแต่งกำไร		
3	มีการระบุเหตุการณ์โดยการจัดทำภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร ที่อาจจะทำให้เกิดการตกแต่งกำไรภายในองค์กรได้		
4	มีการระบุเหตุการณ์ทั้ง 4 ด้าน คือ 4.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ จะอาจจะส่งผลให้เกิดการตกแต่งกำไร		
	4.2 ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ที่อาจจะส่งผลให้บุคลากรเกิดแรงผลักดันจนอาจนำไปสู่การตกแต่งกำไร		
	4.3 ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการทางการเงิน มีการจัดการทางการเงินที่อาจจะส่งผลดีให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งภายในองค์กร		
	4.4 ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ อาจมีการละเมิดกฎ ระเบียบที่องค์กรได้ระบุไว้ในเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร		
การประเมินความเสี่ยง			
1	มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยพิจารณาสาเหตุและแหล่งที่มาของความเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่อาจตามมาทั้งในทางบวกและทางลบ ได้อย่างชัดเจนในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องการตกแต่งกำไร		
2	หากองค์กรมีการตกแต่งกำไร มีการประเมินความเสี่ยง เปรียบเทียบระหว่างระดับของความเสี่ยงที่ได้เทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้		
3	หากองค์กรมีการตกแต่งกำไร มีการประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง		
4	มีการประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น หากมีการตกแต่งกำไรเกิดขึ้นภายในองค์กร		
5	มีการนำเสนอผลการประเมินต่อคณะผู้บริหาร เพื่อดำเนินการจัดหามาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ในเรื่องการตกแต่งกำไร		

	รายการ	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย
การตอบสนองความเสี่ยง			
1	มีการใช้แนวทางในการจัดการความเสี่ยง ทั้ง 4 ประการ 1.1 การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หากมีการตกแต่งกำไรมีแนวทางในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง		
	1.2 การร่วมจัดการความเสี่ยง มีการจัดการความเสี่ยงในเรื่องการตกแต่งกำไร		
	1.3 การลดความเสี่ยง การตกแต่งกำไรจะต้องมีการลดความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้		
	1.4 การยอมรับความเสี่ยง เมื่อความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ก็อาจจะทำให้การตกแต่งกำไรลดลง		
2	มีการกำหนดแผนการจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดการตกแต่งกำไร มีดำเนินการต่อที่ประชุมคณะผู้บริหาร		
3	มีการประเมินว่าหลักการตอบสนองความเสี่ยงที่อาจจะเกิดการตกแต่งกำไร ที่องค์กรนำมาใช้ว่าสามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง		
กิจกรรมการควบคุม			
1	มีนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร ที่สามารถมั่นใจได้ว่ามีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้		
2	มีการกำหนดบุคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบการควบคุมเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไรนั้น ไว้อย่างแน่นอนแล้ว		
3	มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือการแบ่งแยกหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการทำงานในองค์กรอย่างเป็นระบบ		
4	มีวิธีการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เช่น การควบคุมเพื่อป้องกัน เพื่อให้ตรวจสอบควบคุมโดยการชี้แนะและควบคุมเพื่อการแก้ไขให้มีวิธีการที่รัดกุมเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร		
ข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร			
1	มีการบันทึกข้อมูลและสื่อสารไปยังบุคลากรในองค์กรอย่างเหมาะสมและชัดเจนสามารถตรวจสอบได้หากมีการตกแต่งกำไร		

	รายการ	เปิดเผย	ไม่เปิดเผย
2	การสื่อสารในองค์กรมีการสื่อสารอย่างเป็นระบบ คือ สื่อสารจากระดับบนลงล่าง ระดับล่างไปสู่บน และสื่อสารระดับหน่วยงาน อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด		
3	ข้อมูลที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับความเสี่ยงเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไร มีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง แม่นยำ		
4	ข้อมูลของบริษัทมีทั้งข้อมูลในอดีตและข้อมูลปัจจุบัน ในการป้องกันการตกแต่งกำไร สามารถนำมาวิเคราะห์แนวโน้มและผลการปฏิบัติงานขององค์กรได้		
5	มีระบบป้องกันความปลอดภัยของข้อมูลในงบการเงิน รวมถึงมีแผนฉุกเฉินในกรณีที่เกิดอุบัติภัยร้ายแรง		
6	บริษัทได้มีการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงในเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร		
การติดตามผล			
1	บริษัทมีการติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในการจัดการ หากมีการตกแต่งกำไรเกิดขึ้นภายในองค์กร		
2	มีการรายงานและติดตามความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการตกแต่งกำไรให้ที่ประชุมผู้บริหารรับทราบอย่างสม่ำเสมอ		
3	ระบบการควบคุมภายในมีการปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น		
4	การบริหารความเสี่ยงในเรื่องการป้องกันการตกแต่งกำไร สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับขององค์กร		
5	มีการปรับปรุงแก้ไขหากพบว่าบริษัทมีข้อบกพร่องในการบริหารความเสี่ยงจนอาจนำไปสู่การตกแต่งกำไรภายในองค์กร		
6	มีการจัดทำรายงานความเสี่ยงเพื่อให้การติดตามการบริหารงานของผู้บริหารที่สามารถตรวจสอบได้เรื่องการจัดทำงบการเงิน ว่าจัดทำไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล		
7	บริษัทมีการติดตามผลการบริหารความเสี่ยงเรื่องการตกแต่งกำไรอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหาร		

ภาคผนวก ค

คะแนน ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทที่จดทะเบียน

ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางผนวก ค คะแนน ดัชนีการเปิดเผย ร้อยละและระดับการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อย่อหลักทรัพย์	คะแนนรวม	ดัชนีการเปิดเผย	ร้อยละ	ระดับการเปิดเผย
1	DTC	48	0.9231	92.31	ดีเลิศ
2	AAV	48	0.9231	92.31	ดีเลิศ
3	GRAMMY	48	0.9231	92.31	ดีเลิศ
4	MATI	48	0.9231	92.31	ดีเลิศ
5	CWT	48	0.9231	92.31	ดีเลิศ
6	TTTM	48	0.9231	92.31	ดีเลิศ
7	ERW	47	0.9038	90.38	ดีเลิศ
8	SVH	47	0.9038	90.38	ดีเลิศ
9	AOT	47	0.9038	90.38	ดีเลิศ
10	BA	47	0.9038	90.38	ดีเลิศ
11	AQUA	47	0.9038	90.38	ดีเลิศ
12	MCOT	47	0.9038	90.38	ดีเลิศ
13	VGI	47	0.9038	90.38	ดีเลิศ
14	ABC	47	0.9038	90.38	ดีเลิศ
15	TTL	47	0.9038	90.38	ดีเลิศ
16	ROBINS	46	0.8846	88.46	ดีมาก
17	SITHAI	46	0.8846	88.46	ดีมาก
18	SMPC	46	0.8846	88.46	ดีมาก
19	TOPP	46	0.8846	88.46	ดีมาก
20	IVL	46	0.8846	88.46	ดีมาก
21	GIFT	46	0.8846	88.46	ดีมาก
22	AFC	46	0.8846	88.46	ดีมาก
23	BTNC	46	0.8846	88.46	ดีมาก
24	ITD	46	0.8846	88.46	ดีมาก

ตารางผนวก ค (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อหลักทรัพย์	คะแนนรวม	ดัชนีการเปิดเผย	ร้อยละ	ดีมาก
25	BEM	45	0.8654	86.54	ดีมาก
26	UTP	45	0.8654	86.54	ดีมาก
27	GC	45	0.8654	86.54	ดีมาก
28	WG	45	0.8654	86.54	ดีมาก
29	SMIT	45	0.8654	86.54	ดีมาก
30	GSTEL	45	0.8654	86.54	ดีมาก
31	LHK	45	0.8654	86.54	ดีมาก
32	TWP	45	0.8654	86.54	ดีมาก
33	LTX	45	0.8654	86.54	ดีมาก
34	LRH	44	0.8462	84.62	ดีมาก
35	MANRIN	44	0.8462	84.62	ดีมาก
36	BCH	44	0.8462	84.62	ดีมาก
37	LOXLEY	44	0.8462	84.62	ดีมาก
38	MAJOR	44	0.8462	84.62	ดีมาก
39	WAVE	44	0.8462	84.62	ดีมาก
40	WORK	44	0.8462	84.62	ดีมาก
41	AJ	44	0.8462	84.62	ดีมาก
42	PATO	44	0.8462	84.62	ดีมาก
43	TIW	44	0.8462	84.62	ดีมาก
44	AJD	44	0.8462	84.62	ดีมาก
45	DSGT	44	0.8462	84.62	ดีมาก
46	JCT	44	0.8462	84.62	ดีมาก
47	CPH	44	0.8462	84.62	ดีมาก
48	ICC	44	0.8462	84.62	ดีมาก
49	CHG	43	0.8269	82.69	ดีมาก
50	SKR	43	0.8269	82.69	ดีมาก

ตารางผนวก ค (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อหลักทรัพย์	คะแนนรวม	ดัชนีการเปิดเผย	ร้อยละ	ดีมาก
51	ASIMAR	43	0.8269	82.69	ดีมาก
52	HMPRO	43	0.8269	82.69	ดีมาก
53	MC	43	0.8269	82.69	ดีมาก
54	PTL	43	0.8269	82.69	ดีมาก
55	TPP	43	0.8269	82.69	ดีมาก
56	TSC	43	0.8269	82.69	ดีมาก
57	CTW	43	0.8269	82.69	ดีมาก
58	FMT	43	0.8269	82.69	ดีมาก
59	TMT	43	0.8269	82.69	ดีมาก
60	NWR	43	0.8269	82.69	ดีมาก
61	RICHY	43	0.8269	82.69	ดีมาก
62	BH	42	0.8077	80.77	ดีมาก
63	NYT	42	0.8077	80.77	ดีมาก
64	IT	42	0.8077	80.77	ดีมาก
65	MAKRO	42	0.8077	80.77	ดีมาก
66	AS	42	0.8077	80.77	ดีมาก
67	MACO	42	0.8077	80.77	ดีมาก
68	MATCH	42	0.8077	80.77	ดีมาก
69	ALUCON	42	0.8077	80.77	ดีมาก
70	CRANE	42	0.8077	80.77	ดีมาก
71	BSBM	42	0.8077	80.77	ดีมาก
72	INOX	42	0.8077	80.77	ดีมาก
73	PREB	42	0.8077	80.77	ดีมาก
74	ASIA	41	0.7885	78.85	ดี
75	TTA	41	0.7885	78.85	ดี
76	SINGER	41	0.7885	78.85	ดี

ตารางผนวก ค (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อหลักทรัพย์	คะแนนรวม	ดัชนีการเปิดเผย	ร้อยละ	ดีมาก
77	BEC	41	0.7885	78.85	ดี
78	VNT	41	0.7885	78.85	ดี
79	IHL	41	0.7885	78.85	ดี
80	TSTH	41	0.7885	78.85	ดี
81	CSP	41	0.7885	78.85	ดี
82	SRICHA	41	0.7885	78.85	ดี
83	SPALI	41	0.7885	78.85	ดี
84	OISHI	40	0.7692	76.92	ดี
85	ADVANC	40	0.7692	76.92	ดี
86	AMANAH	40	0.7692	76.92	ดี
87	BFIT	40	0.7692	76.92	ดี
88	BAY	40	0.7692	76.92	ดี
89	KBANK	40	0.7692	76.92	ดี
90	BKI	40	0.7692	76.92	ดี
91	NKI	40	0.7692	76.92	ดี
92	SMK	40	0.7692	76.92	ดี
93	TVI	40	0.7692	76.92	ดี
94	BDMS	40	0.7692	76.92	ดี
95	TSTE	40	0.7692	76.92	ดี
96	EASON	40	0.7692	76.92	ดี
97	GYT	40	0.7692	76.92	ดี
98	THE	40	0.7692	76.92	ดี
99	ROCK	40	0.7692	76.92	ดี
100	CPL	40	0.7692	76.92	ดี
101	NC	40	0.7692	76.92	ดี
102	SEAFCO	40	0.7692	76.92	ดี

ตารางผนวก ค (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อหลักทรัพย์	คะแนนรวม	ดัชนีการเปิดเผย	ร้อยละ	ดีมาก
103	MJD	40	0.7692	76.92	ดี
104	TGCI	40	0.7692	76.92	ดี
105	SST	39	0.7500	75.00	ดี
106	BAFS	39	0.7500	75.00	ดี
107	SGP	39	0.7500	75.00	ดี
108	DRACO	39	0.7500	75.00	ดี
109	CGH	39	0.7500	75.00	ดี
110	PE	39	0.7500	75.00	ดี
111	BBL	39	0.7500	75.00	ดี
112	KTB	39	0.7500	75.00	ดี
113	BLA	39	0.7500	75.00	ดี
114	BWG	39	0.7500	75.00	ดี
115	KARMART	39	0.7500	75.00	ดี
116	HFT	39	0.7500	75.00	ดี
117	AMC	39	0.7500	75.00	ดี
118	AMATAY	39	0.7500	75.00	ดี
119	J	39	0.7500	75.00	ดี
120	NNCL	39	0.7500	75.00	ดี
121	CNT	39	0.7500	75.00	ดี
122	AMATA	39	0.7500	75.00	ดี
123	ANAN	39	0.7500	75.00	ดี
124	BROCK	39	0.7500	75.00	ดี
125	WHA	39	0.7500	75.00	ดี
126	Q-CON	39	0.7500	75.00	ดี
127	RCI	39	0.7500	75.00	ดี
128	PTT	38	0.7308	73.08	ดี

ตารางผนวก ค (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อหลักทรัพย์	คะแนนรวม	ดัชนีการเปิดเผย	ร้อยละ	ดีมาก
129	AIT	38	0.7308	73.08	ดี
130	AEC	38	0.7308	73.08	ดี
131	ASK	38	0.7308	73.08	ดี
132	UP	38	0.7308	73.08	ดี
133	ACC	38	0.7308	73.08	ดี
134	MODERN	38	0.7308	73.08	ดี
135	SIAM	38	0.7308	73.08	ดี
136	PYLON	38	0.7308	73.08	ดี
137	KTPT	38	0.7308	73.08	ดี
138	LALIN	38	0.7308	73.08	ดี
139	BLAND	38	0.7308	73.08	ดี
140	SIRI	38	0.7308	73.08	ดี
141	SCCC	38	0.7308	73.08	ดี
142	CHOTI	37	0.7115	71.15	ดี
143	ICHI	37	0.7115	71.15	ดี
144	LST	37	0.7115	71.15	ดี
145	ASP	37	0.7115	71.15	ดี
146	CNS	37	0.7115	71.15	ดี
147	MTLS	37	0.7115	71.15	ดี
148	PLT	37	0.7115	71.15	ดี
149	CIMBT	37	0.7115	71.15	ดี
150	AYUD	37	0.7115	71.15	ดี
151	MTI	37	0.7115	71.15	ดี
152	TIP	37	0.7115	71.15	ดี
153	STEC	37	0.7115	71.15	ดี
154	TTCL	37	0.7115	71.15	ดี

ตารางผนวก ค (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อหลักทรัพย์	คะแนนรวม	ดัชนีการเปิดเผย	ร้อยละ	ดีมาก
155	BJCHI	37	0.7115	71.15	ดี
156	SENA	37	0.7115	71.15	ดี
157	ESTAR	37	0.7115	71.15	ดี
158	EVER	37	0.7115	71.15	ดี
159	UV	37	0.7115	71.15	ดี
160	WIN	37	0.7115	71.15	ดี
161	SCC	37	0.7115	71.15	ดี
162	SCP	37	0.7115	71.15	ดี
163	SNP	36	0.6923	69.23	พอใช้
164	SPPT	36	0.6923	69.23	พอใช้
165	SYMC	36	0.6923	69.23	พอใช้
166	TWZ	36	0.6923	69.23	พอใช้
167	AMARIN	36	0.6923	69.23	พอใช้
168	TPOLY	36	0.6923	69.23	พอใช้
169	KC	36	0.6923	69.23	พอใช้
170	LH	36	0.6923	69.23	พอใช้
171	LPN	36	0.6923	69.23	พอใช้
172	PRINC	36	0.6923	69.23	พอใช้
173	CK	36	0.6923	69.23	พอใช้
174	PLE	36	0.6923	69.23	พอใช้
175	CPN	36	0.6923	69.23	พอใช้
176	TFD	36	0.6923	69.23	พอใช้
177	TICON	36	0.6923	69.23	พอใช้
178	EPG	36	0.6923	69.23	พอใช้
179	STA	35	0.6731	67.31	พอใช้
180	KSL	35	0.6731	67.31	พอใช้

ตารางผนวก ค (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อหลักทรัพย์	คะแนนรวม	ดัชนีการเปิดเผย	ร้อยละ	ดีมาก
181	BANPU	35	0.6731	67.31	พอใช้
182	TTW	35	0.6731	67.31	พอใช้
183	SVI	35	0.6731	67.31	พอใช้
184	IEC	35	0.6731	67.31	พอใช้
185	SYNEX	35	0.6731	67.31	พอใช้
186	TRUE	35	0.6731	67.31	พอใช้
187	AEONTS	35	0.6731	67.31	พอใช้
188	STPI	35	0.6731	67.31	พอใช้
189	SYNTEC	35	0.6731	67.31	พอใช้
190	EMC	35	0.6731	67.31	พอใช้
191	TRC	35	0.6731	67.31	พอใช้
192	A	35	0.6731	67.31	พอใช้
193	GLAND	35	0.6731	67.31	พอใช้
194	GOLD	35	0.6731	67.31	พอใช้
195	HTC	34	0.6538	65.38	พอใช้
196	KTIS	34	0.6538	65.38	พอใช้
197	M	34	0.6538	65.38	พอใช้
198	SSC	34	0.6538	65.38	พอใช้
199	SSF	34	0.6538	65.38	พอใช้
200	TKN	34	0.6538	65.38	พอใช้
201	TU	34	0.6538	65.38	พอใช้
202	SCG	34	0.6538	65.38	พอใช้
203	TCC	34	0.6538	65.38	พอใช้
204	POI	34	0.6538	65.38	พอใช้
205	GLOW	34	0.6538	65.38	พอใช้
206	MBK	34	0.6538	65.38	พอใช้

ตารางผนวก ค (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อย่อหลักทรัพย์	คะแนนรวม	ดัชนีการเปิดเผย	ร้อยละ	ดีมาก
207	RML	34	0.6538	65.38	พอใช้
208	UNIQ	34	0.6538	65.38	พอใช้
209	AP	34	0.6538	65.38	พอใช้
210	CGD	34	0.6538	65.38	พอใช้
211	DCC	34	0.6538	65.38	พอใช้
212	TLUXE	33	0.6346	63.46	พอใช้
213	F&D	33	0.6346	63.46	พอใช้
214	SUPER	33	0.6346	63.46	พอใช้
215	BCP	33	0.6346	63.46	พอใช้
216	CCET	33	0.6346	63.46	พอใช้
217	TEAM	33	0.6346	63.46	พอใช้
218	ILINK	33	0.6346	63.46	พอใช้
219	JTS	33	0.6346	63.46	พอใช้
220	PRIN	33	0.6346	63.46	พอใช้
221	CI	33	0.6346	63.46	พอใช้
222	TASCO	33	0.6346	63.46	พอใช้
223	TCMC	33	0.6346	63.46	พอใช้
224	CPI	32	0.6154	61.54	พอใช้
225	KBS	32	0.6154	61.54	พอใช้

หมายเหตุ : การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการเก็บรวบรวมจากการสอบทานการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี(แบบ56-1) ประจำปี พ.ศ.2558 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่เปิดเผยรายชื่อบริษัทที่มีการเปิดเผยในระดับน้อย และน้อยมาก

ระดับการเปิดเผยน้อย จำนวน 7 บริษัท

ระดับการเปิดเผยน้อยมาก จำนวน 3 บริษัท

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นางสาวทิพวรรณ สวัสดี

รหัสประจำตัวนักศึกษา 5810520702

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
บัญชีบัณฑิต (บชบ.)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง	2558

ตำแหน่งงานปัจจุบัน นักวิชาการตรวจสอบบัญชี

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์สงขลา

139/23 ถ.กาญจนวนิช ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา 90000